

**CENTRUM SZKOLENIA
STRAŻY GRANICZNEJ**

im. Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza

45

PROBLEMY OCHRONY GRANIC

BIULETYN

Kętrzyn

2010

PROBLEMY OCHRONY GRANIC

BIULETYN

NR 45

KĘTRZYN

2010

KOMITET REDAKCYJNY: Andrzej Rytwiński (przewodniczący),
Katarzyna Dzieszkiewicz (sekretarz),
Janusz Cieślewicz, Mikołaj Kisły,
Sławomir Różycki, Andrzej Rak,
Andrzej Sikorski, Andrzej Skóra,
Beata Szczepanowska, Cezary Szczepański,
Krzysztof Ślaski, Andrzej Wawrzusiszyn,
Aneta Wojtanowska-Zimoń
(członkowie)

Redaktor wydawniczy
Katarzyna Dzieszkiewicz

© Wszelkie prawa zastrzeżone.

ISSN 1505-1757

CENTRUM SZKOLENIA
STRAŻY GRANICZNEJ
im. Żołnierzy Korpusu Pogranicza
.....Kętrzyn 2010
ark. wyd. 9,0
ark. druk. 12,25

Druk: „Poligrafia” CSSG Kętrzyn
Zam. nr 292 /2010, nakład 115 egz.

Od redakcji

W procesie dostosowywania do wspólnotowej polityki Polska w ramach wprowadzania dorobku Schengen wdrożyła na grunt prawa krajowego przepisy związane z warunkami wjazdu, jakie muszą spełniać obywatele państw trzecich przekraczający granicę zewnętrzną. Funkcjonariusz SG, podczas przekraczania granicy przez cudzoziemca, jest zobowiązany do kontroli dokumentów potwierdzających m.in. cel i warunki planowanego pobytu, środki utrzymania lub dokumenty. Omówienie najczęściej spotykanych kart kredytowych zawiera art. „Karty kredytowe jako dokumenty potwierdzające możliwość uzyskania środków finansowych”.

Przestępczość zorganizowana a głównie przemysł narkotyków, materiałów nuklearnych i substancji radioaktywnych, przemysł samochodów, nielegalna migracja, handel ludźmi czy terroryzm jest przedmiotem zainteresowania wielu instytucji, także Europolu, Interpolu, Eurojustu. O międzynarodowych instytucjach prowadzących walkę z tego rodzaju przestępczością dowiemy się z art. „Wybrane podmioty międzynarodowe w walce z przestępczością zorganizowaną”.

Ochrona granicy państwowej wiąże się z wieloma niedogodnościami, z którymi boryka się wiele państw na świecie. Jak wygląda to w Grecji, dowiemy się z pracy „System ochrony granicy państwowej w Grecji na przykładzie Border Police Unit Mastoroxorion w Pirsogianni”.

W służbach mundurowych podczas pełnienia obowiązków służbowych opiera się działania na podstawie przepisów prawa, wykorzystuje wiedzę z wielu dziedzin nauki m.in. analityki. Na ile analiza służy funkcjonariuszom, możemy ocenić na podstawie przemyśleń nt. „Analiza – geneza”. Decyzje administracyjne, ich rolę i znaczenie omawia w swoich rozważaniach A. Skórka „Istota i treść decyzji administracyjnych”.

Nie zabrakło również w tym numerze periodyku pracy historycznej, w której autor ze swadą opisuje funkcjonowanie „machiny kontrwywiadu” na przykładzie rybołówstwa morskiego (zob. Kontrola operacyjna rybołówstwa morskiego przez Wydział II Bałtyckiej Brygady WOP...”).

Redakcja zachęca do współpracy i zaprasza do nadsyłania swoich prac do druku.

Spis treści

Od redakcji.....	3
------------------	---

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Marek P o m a g i e l: Karty kredytowe jako dokumenty potwierdzające możliwość uzyskania środków finansowych	7
Beata K l e s z c z e w s k a: Wybrane podmioty międzynarodowe w walce z przestępczością zorganizowaną	37
Marcin K ł o d z i ń s k i: Kontrola operacyjna rybołówstwa morskiego przez Wydział II Bałtyckiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza (wybrane zagadnienia)	53
Sławomir W o ź n i a k: Nie taki zakup straszny czyli słów kilka o telewizorach.....	69

MISCELLANEA

Piotr M i k a: System ochrony granicy państwowej w Grecji na przykładzie Border Police Unit Mastoroxorion w Pirsogianni	87
Agnieszka S k ó r k a: Istota i treść decyzji administracyjnych	97
Dariusz N a w r o c k i: Analityka – Geneza.....	107
Marcin K. M a k u t y n o w i c z: Międzynarodowa konferencja „Wojna z terroryzmem w XXI wieku”	117

OPINIE I RECENZJE

Piotr	K o z ł o w s k i:	A. Maksimiuk, L. Sidorowicz, <i>Ochrona granic i obsługa ruchu granicznego</i> , Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2007.....	121
Aneta	W o j t a n o w s k a- Z i m o ń:	KALENDARIUM.....	125

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

kpt. SG Marek Pomagiel

CS SG w Kętrzynie

KARTY KREDYTOWE JAKO DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE MOŻLIWOŚĆ UZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Z dniem 21 grudnia 2007 roku Polska weszła do strefy Schengen – a wraz z nią 8 nowych członków Unii Europejskiej.

Droga Polski do Układu z Schengen rozpoczęła się już na wstępnym etapie rozmów prowadzonych z krajami ubiegającymi się o akcesję, kiedy Polska zadeklarowała, że gotowa jest wdrożyć całość *acquis communautaire* w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, włączając w to przepisy Schengen. Dostosowania do unijnych standardów dotyczyły przede wszystkim wzmocnienia infrastruktury ochrony granicznej, w szczególności granic zewnętrznych, przygotowania polskiej administracji do skutecznego egzekwowania prawa wspólnotowego oraz przyjęcia szeregu rozwiązań legislacyjnych.

Wypracowanie najlepszych praktyk działania, wspólne szkolenia oraz wymiana doświadczeń przyczyniły się do lepszego przygotowania funkcjonariuszy policyjnych i granicznych do wykonywania ich obowiązków. Polska przystępując do Unii Europejskiej stała się uczestnikiem unijnego obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Zgodnie z Traktatem Akcesyjnym, od dnia przystąpienia, Polska zobowiązana jest stosować przepisy dorobku Schengen.

Po przystąpieniu do strefy Schengen obywatele Polski uzyskali możliwość w pełni swobodnego podróżowania po obszarze Schengen, obejmującym obecnie znaczną część kontynentu europejskiego. W szczególności zniesienie kontroli granicznych zlikwidowało konieczność oczekiwania na odprawę i dzięki temu wydatnie skróciło czas podróży.

Natomiast na granicach zewnętrznych zostały wprowadzone w stosunku do obywateli państw trzecich ujednolicone procedury związane z warunkami wjazdu w tym wymogami, jakie musi spełnić tego typu kategoria podróżnych. W ramach procesu dostosowania do wspólno-

towej polityki Polska w ramach wprowadzania dorobku Schengen przeniosła na grunt prawa krajowego przepisy związane z warunkami wjazdu, jakie muszą spełniać obywatele państw trzecich przekraczający granicę zewnętrzną.

Granice zewnętrzne – strefy Schengen

„**Granice zewnętrzne**” oznaczają granice lądowe, w tym granice na rzekach i jeziorach, oraz granice morskie Państw Członkowskich, a także ich porty lotnicze, porty rzeczne, porty morskie i porty na jeziorach, pod warunkiem że nie stanowią one granic wewnętrznych.

Polska będąc w strefie Schengen posiada granice zewnętrzne z następującymi krajami: Ukrainą, Białorusią i Rosją (obwodem kalininogradzkim). Kontrola na tych odcinkach granicy musi być bardzo szczegółowa (rygorystyczna).

Przekraczanie granic zewnętrznych

Przekraczanie granic zewnętrznych dozwolone jest jedynie na przejściach granicznych i w ustalonych godzinach ich otwarcia. Na przejściach granicznych, które nie są czynne całą dobę, udostępnia się wiadomości o godzinach ich otwarcia.

W Kodeksie Granicznym Schengen znajdziemy informacje dotyczącą warunków wjazdu gdzie:

- Jednym z warunków wjazdu jest posiadanie przez obywatela państwa trzeciego wystarczających środków utrzymania, zarówno na czas trwania planowanego pobytu, jak i na powrót do ich państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyskają zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jeżeli mają możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem.
- Środki utrzymania ocenia się stosownie do długości i celu pobytu oraz w stosunku do średnich kosztów taniego wyżywienia i zakwaterowania w danym Państwie Członkowskim lub danych Państwach Członkowskich pomnożonych przez liczbę dni pobytu.
- Ustalane przez Państwa Członkowskie kwoty referencyjne są przekazywane Komisji.

- Podstawę do oceny, czy środki utrzymania są wystarczające, może stanowić gotówka, czeki podróżne i karty kredytowe znajdujące się w posiadaniu obywatela państwa trzeciego. Oświadczenia o sponsorowaniu – jeżeli takie oświadczenia są przewidziane przez prawo krajowe – oraz listy gwarancyjne od osób przyjmujących, określone przez prawo krajowe, w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego zatrzymuje się u osoby przyjmującej, mogą również stanowić dowód dysponowania wystarczającymi środkami utrzymania¹.

Dodatkowo w przepisach aktów krajowych znajdują się zapisy dotyczące wymogu posiadania środków finansowych, jakie musi posiadać cudzoziemiec obywatel państwa trzeciego na wjazd do Polski.

- (...) wystarczające środki utrzymania na czas trwania planowanego pobytu oraz na powrót do państwa pochodzenia lub na tranzyt albo dokument potwierdzający możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem,
- zezwolenie na wjazd do innego państwa lub zezwolenie na pobyt w innym państwie, jeżeli zezwolenia takie są wymagane w przypadku przejazdu tranzytem.

Kontroli dokumentów potwierdzających cel i warunki planowanego pobytu, środków utrzymania lub dokumentów, dokonuje funkcjonariusz Straży Granicznej podczas przekraczania przez cudzoziemca granicy.

Określona w rozporządzeniu wysokość środków utrzymania może być zróżnicowana w zależności od celu lub czasu trwania planowanego pobytu i powinna zapewniać możliwość pokrycia przez cudzoziemca kosztów zakwaterowania, wyżywienia, tranzytu i powrotu do państwa pochodzenia. Rodzaj dokumentów określonych w rozporządzeniu powinien zapewniać możliwość potwierdzenia posiadania przez cudzoziemca środków utrzymania w wymaganej wysokości².

- W rozporządzeniu z 22 grudnia 2008 r. zostały szczegółowo określone wymogi dotyczące środków finansowych, jakie powinien posiadać cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczy-

¹ Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 15.03.2006 ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

² Ustawa z dn. 13.06.2003 r. o cudzoziemcach.

pospolitej Polskiej na czas trwania planowanego pobytu na tym terytorium oraz na powrót do państwa pochodzenia lub na tranzyt.

- Dokumenty, które mogą potwierdzić możliwość uzyskania przez cudzoziemca środków utrzymania zgodnie z prawem;
- Cel i czas trwania planowanego pobytu cudzoziemca, ze względu na które następuje zróżnicowanie wymaganej wysokości środków utrzymania.

§ 2.

1. Cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres pobytu nieprzekraczający 3 dni powinien posiadać środki utrzymania na pokrycie kosztów zakwaterowania, wyżywienia, tranzytu i powrotu do państwa pochodzenia, w wysokości, co najmniej 300 złotych albo równowartość tej kwoty w walutach obcych.
2. Cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres pobytu powyżej 3 dni powinien posiadać środki utrzymania na pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 1, w wysokości co najmniej 100 złotych na każdy dzień planowanego pobytu albo równowartość tej kwoty w walutach obcych.
3. Dokumentami, które mogą potwierdzić posiadanie przez cudzoziemca środków utrzymania na pokrycie kosztów zakwaterowania, wyżywienia, tranzytu i powrotu do państwa pochodzenia w wysokościach, o których mowa w ust. 1 i 2, są:
 - 1) czek podróżny;
 - 2) karta kredytowa, z której cudzoziemiec będzie mógł skorzystać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z zaświadczeniem o wysokości limitu na karcie kredytowej;
 - 3) karta płatnicza wydana przez bank, z której cudzoziemiec będzie mógł skorzystać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z zaświadczeniem o aktualnym stanie konta lub aktualnym wyciążem z historii rachunku;
 - 4) zaświadczenie o posiadaniu środków płatniczych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w wysokości nie

- mniej niż określona w ust. 1 i 2, potwierdzone pieczęcią i podpisem upoważnionego pracownika tego banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wystawione najpóźniej na miesiąc przed przekroczeniem granicy;
- 5) oryginał zaproszenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.
 4. Dokumentem, który może potwierdzić posiadanie przez cudzoziemca środków utrzymania na pokrycie kosztów tranzytu lub powrotu do państwa pochodzenia, może być także bilet uprawniający do podróży do kraju pochodzenia lub innego państwa.

§ 3.

1. Cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który:
 - 1) jest uczestnikiem imprezy turystycznej, obozu młodzieżowego, zawodów sportowych;
 - 2) ma opłacone koszty pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) przyjeżdża do placówki leczniczo-sanatoryjnej;
 - 4) jest uczestnikiem programu umożliwiającego wykonywanie wakacyjnej pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niestanowiącej głównego celu pobytu, uregulowanego umową międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, powinien posiadać kwotę co najmniej 20 złotych na każdy dzień planowanego pobytu, nie mniej jednak niż 100 złotych albo ich równoważność w walutach obcych.
2. Dokumentami, które mogą potwierdzić cel planowanego pobytu przez cudzoziemców, o których mowa w ust. 1, są:
 - 1) dokument potwierdzający uczestnictwo w imprezie turystycznej, obozie młodzieżowym lub zawodach sportowych;
 - 2) dowód opłacenia kosztów pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie obejmującym co najmniej koszty zakwaterowania i wyżywienia;
 - 3) skierowanie do placówki leczniczo-sanatoryjnej;
 - 4) wiza w celu udziału w programie wymiany kulturalnej lub edukacyjnej albo programie pomocy humanitarnej lub programie

wakacyjnej pracy studentów, zawierająca nazwę programu zamieszczoną w polu „uwagi”.

3. Dokument potwierdzający uczestnictwo w imprezie turystycznej, obozie młodzieżowym lub zawodach sportowych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, powinien zawierać imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres cudzoziemca, w przypadku przyjazdu indywidualnego, lub liczbę osób objętych zbiorową imprezą turystyczną, oraz w szczególności:
 - 1) dane wystawcy dokumentu, w tym jego nazwę i siedzibę;
 - 2) dane dotyczące organizatora i realizatora usług turystycznych;
 - 3) termin oraz miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 4) szczegółowy wykaz usług turystycznych, a w przypadku wycieczki turystycznej – jej dokładną trasę;
 - 5) potwierdzenie opłacenia kosztów usługi turystycznej, z wyszczególnieniem kosztów zakwaterowania i wyżywienia oraz ceny tej usługi.

§ 4.

1. Cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu podjęcia lub kontynuowania studiów, uczestniczenia w badaniach naukowych lub szkoleniach powinien posiadać kwotę 1 600 złotych albo jej równowartość w walutach obcych na pokrycie kosztów zakwaterowania i wyżywienia przez okres pierwszych 2 miesięcy planowanego pobytu na tym terytorium.
2. Dokumentami, które mogą potwierdzić posiadanie przez cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1, środków utrzymania na pokrycie kosztów zakwaterowania i wyżywienia, są:
 - 1) zaświadczenie o posiadaniu środków płatniczych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w wysokości nie mniejszej niż określona w ust. 1, potwierdzone pieczęcią i podpisem upoważnionego pracownika banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wystawione najpóźniej na miesiąc przed przekroczeniem granicy;

- 2) czek podróżny;
 - 3) karta kredytowa, z której cudzoziemiec będzie mógł skorzystać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z zaświadczeniem o wysokości limitu na karcie kredytowej;
 - 4) karta płatnicza wydana przez bank, z której cudzoziemiec będzie mógł skorzystać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz z zaświadczeniem o aktualnym stanie konta lub aktualnym wyciążem z historii rachunku;
 - 5) oryginał zaproszenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach;
 - 6) dokument potwierdzający przyznanie stypendium.
3. Dokumentem, który może potwierdzić cel planowanego pobytu, o którym mowa w ust. 1, jest zaświadczenie o przyjęciu na studia, uczestniczeniu w badaniach naukowych lub szkoleniu.
4. W przypadku gdy z zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3, wynika, że cudzoziemiec podejmuje studia, uczestniczy w badaniach naukowych lub szkoleniu na zasadach odpłatności, jest wymagany także dowód wniesienia opłaty za pierwszy rok nauki lub za cały okres nauki, gdy jest krótszy niż rok, albo potwierdzenie posiadania środków w wysokości wystarczającej do uiszczenia opłaty, wynikającej z tego zaświadczenia.

§ 5.

W przypadku gdy cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdza posiadanie środków utrzymania w walucie obcej, do przeliczenia jej na walutę polską stosuje się średni kurs tej waluty ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym wjazd cudzoziemca na to terytorium³.

W tej części opracowania zostaną wymienione najczęściej spotykane karty z położeniem głównego nacisku na wyjaśnienie i omówienie kart kredytowych.

³ Dz. U. z dn. 30.12.2008 r. nr 235, poz. 1611, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 22.12.2008 r. w sprawie środków utrzymania, które powinien posiadać cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz dokumentów potwierdzających możliwość uzyskania takich środków.

Rodzaje i budowa kart

Pod względem funkcjonalności wyróżniamy następujące rodzaje kart bankowych:

- karty bankomatowe,
- karty płatnicze,
- karty identyfikacyjne,
- karty wstępnie opłacone,
- karty wirtualne.

W zależności od sposobu rozliczania transakcji, karty bankowe dzielimy na:

- karty debetowe,
- karty kredytowe,
- karty obciążeniowe i z odroczonym terminem płatności.

Podział kart bankowych według zasięgu ich funkcjonowania⁴

Karta kredytowa to karta, która umożliwia posiadaczowi korzystanie ze środków, których aktualnie nie ma na rachunku, do wysokości limitu kredytowego określonego przez bank.

Karta płatnicza, karta bankowa – to elektroniczny instrument płatniczy wydawany przez banki, stanowiący podstawowe narzędzie zdalnego dostępu do pieniędzy zgromadzonych na rachunku bankowym. Pozwala na podejmowanie gotówki z bankomatu lub dokonywanie bezgotówkowych płatności za towary i usługi.

Podział kart według zasięgu ich funkcjonowania:

- **Karta lokalna** – funkcjonuje w ramach jednego lub kilku banków bądź w ramach jednego systemu ich akceptacji, najczęściej ograniczonego do sieci sklepów tej samej firmy.

⁴ <http://cf.gazeta.pl/faq/jakie;sa;rodzaje;kart;bankowych,poradnik;finansowy,haslo,138.html>

- **Karta krajowa** – karta ta ma zazwyczaj logo międzynarodowej organizacji płatniczej (np. Visa czy Eurocard/Mastercard), ale zasięg funkcjonowania został ograniczony do jednego kraju. Posługiwanie się taką kartą poza granicami danego kraju nie jest możliwe. W obrębie jednego kraju kartą można posługiwać się we wszystkich punktach handlowo-usługowych oraz bankomatach akceptujących ten typ kart. Na kartach krajowych są określone jej ograniczenia poprzez napis np. w Polsce: "Valid Only in Poland" lub podobny. W ramach kart krajowych funkcjonują również lokalne systemy kart płatniczych – w Polsce przykładem są karty PolCard.
- **Karta międzynarodowa** – ważna na całym świecie, w każdym punkcie lub bankomacie oznaczonym logo danej karty. Mianem systemów kart międzynarodowych można określić między innymi Visa, Eurocard/Mastercard, Diners Club oraz American Express⁵.

Z punktu widzenia budowy karty dzielą się na:

- **Plaskie** – pozbawione elementów wypukłych; informacje o karcie takie jak nazwa posiadacza, numer karty, data ważności są zapisane pod widoczną warstwą na karcie. Zwykle posiadają również **pasek magnetyczny** lub **chip**.
- **Wypukłe** (embosowane) – informacje o karcie takie jak nazwa posiadacza, numer karty, data ważności są wytłoczone na karcie. Obecnie "czyste" karty wypukłe są praktycznie niespotykane. Zwykle posiadają również **pasek magnetyczny** lub **chip**.
- **Karty z paskiem magnetycznym** – nośnikiem informacji jest pasek magnetyczny, na którym zapisane są na 2 ścieżkach (rzadziej 3) informacje pozwalające na dokonanie transakcji (numer karty, data ważności itd.). Na karcie tego typu nie jest zapisywany numer PIN, służący do uwierzytelnienia transakcji.
- **Karty z układem elektronicznym** (potocznie zwane kartami chipowymi) – są dużo bezpieczniejsze od kart z paskiem magnetycznym. Większość dostępnych systemów transakcyjnych mi-

⁵ http://pl.wikipedia.org/wiki/Karta_p%C5%82atnicza

gruje w stronę kart elektronicznych. Standard obsługi transakcji jest opracowywany przez organizację zrzeszającą największych wydawców kart Europay, Mastercard i Visa (stąd nazwa standardu – EMV).

- **Karty zbliżeniowe** (paypass, bezstykowe, contactless) – plastikowe karty elektroniczne przypominające fizycznie karty kredytowe, czasami z wbudowanym niewielkim mikroprocesorem, pamięcią i anteną.

Podstawowe elementy karty

Karta o wymiarach zewnętrznych 85,7 x 54,0 mm, wykonana jest ze sztucznego tworzywa o budowie warstwowej. Na awersie karty znajdują się:

- 1) dane identyfikacyjne o wystawcy karty (nazwa banku);
- 2) imię i nazwisko posiadacza karty;
- 3) określenie rodzaju karty (symbol typu karty);
- 4) symbol systemu płatniczego (w postaci emblematu, a w przypadku niektórych kart również hologramu – trójwymiarowego znaku identyfikacyjnego, np. karty VISA);
- 5) termin ważności – w zależności od rodzaju karty podany jest:
 - okres, tzn. miesiąc i rok, od którego karta jest ważna oraz miesiąc i rok, w którym karta traci swoją ważność,
 - tylko miesiąc i rok, do którego karta jest ważna – w tym przypadku w miejscu daty wystawienia umieszczony jest numer seryjny karty; karty z reguły ważne są przez rok, niekiedy wydaje się karty z terminem ważności dwuletnim;
- 6) numer rachunku karty, który z reguły jest czternasto- lub szesnastocyfrowy;
- 7) układ scalony – tylko w przypadku kart chipowych;
- 8) dodatkowe zabezpieczenia:
 - wzór graficzny,
 - zabezpieczenie widoczne w promieniach ultrafioletowych,
 - mikrodruk.

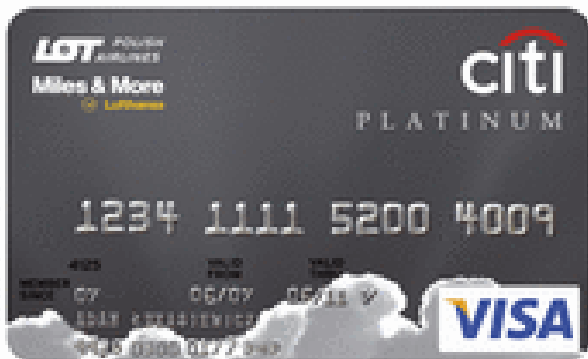
numer karty

data ważności

emblemat określający rodzaj karty

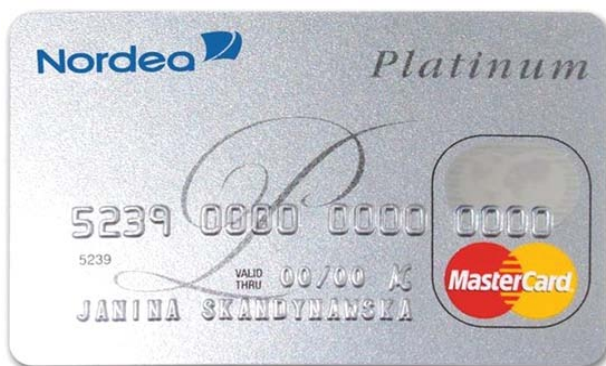
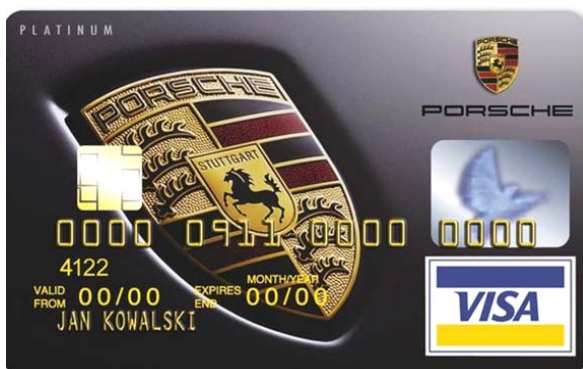
Karty platynowe

6

⁶ <http://kartyonline.pl/>

Nazwa banku	Nazwa karty	Minimalne zarobki netto	Wysokość oprocentowania kredytu	Koszt wydania karty	Długość grace period
Citibank	Visa/MC Platinum	5 000 zł	21,84%	800 zł	56 dni
Kredyt Bank	MasterCard Platinum	6 590 zł	21,50%	650 zł	56 dni
MultiBank	Visa Platinum	7 000 z	21,90%	500 zł	53 dni
PKO BP	MasterCard Platinum	10 000 zł	19%	400 zł	52 dni
BZWBK	Visa Platinum Porsche	20 000 zł	19%	650 zł	54 dni
Pekao SA	Visa Platinum	bd	18,25%	700 zł	51 dni
Millennium	Visa Platinum Prestige	bd	19,90%	450 zł	50 dni

**Maksymalny i minimalny limit kredytowy na kartach platynowych
(w tys. zł)⁷.**

Bank	Karta	Limit minimalny	Limit maksymalny
PKO BP	Karta Kredytowa Visa Infinite	100	1000
Noble Bank	Visa Infinite	100	1000
Kredyt Bank	MasterCard Platinum	20	250
mBank	Visa Platinum	20	200
ING Bank Śląski	Platynowa karta kredytowa	20	200
MultiBank	Visa Platinum Credit	10	200
MultiBank	Visa Aquarius Credit	5	200
Deutsche Bank PBC	Karta Platinum	20	200
PKO BP	Karta Kredytowa MasterCard Platinum	25	200
Bank BPH	BPH World Signia	50	200
Pekao	Pekao MasterCard World Signia	50	200
Noble Bank	Noble Bank Visa Platinum	20	200
Fortis Bank	VISA Platinum	10	200
Pekao	Pekao	10	150

⁷ <http://kartyonline.pl/artty.php?id=168>

Bank	Karta	Limit minimalny	Limit maksymalny
	MasterCard Platinum		
Pekao	VISA Platinum	10	150
Bank BPH	MasterCard Credit Platinum	20	150
Raiffeisen Bank	Visa Platinum	10	100
BZ WBK	VISA Platinum	20	100
BZ WBK	VISA Platinum Porsche	20	100
Citi Handlowy	Citibank Platinum	15	100
Citi Handlowy	Citibank LOT Platinum	15	100
Millennium	Millennium Visa Platinum	20	50
Nordea Bank	Nordea Platinum	10	50

Karty Złote – przykładowe limity

Informacje podstawowe

Waluta:	pln
Technologia karty:	pasek magnetyczny
Liczba dni nieoprocentowanego kredytu:	55
Maksymalny Limit:	40 000
Okres ważności:	2 lata
Wymagane konto osobiste w tym samym banku:	nie

Warunki wydania:

Minimalny wiek:	25 lat - 65 lat
-----------------	-----------------

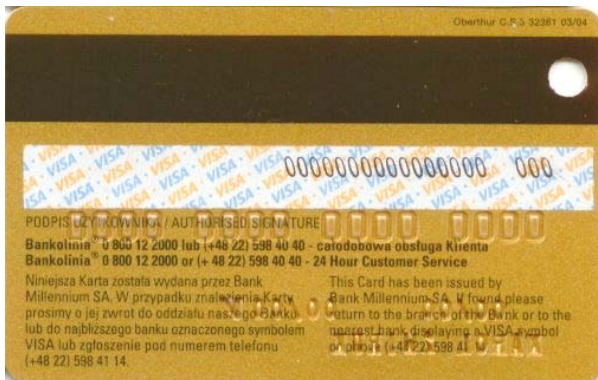
Minimalne dochody netto:

W przypadku umowy o pracę:	5000 pln
----------------------------	----------

Prowizje od transakcji bezgotówkowych:

Krajowych:	—
Zagranicznych:	—

Informacje podstawowe

Waluta:	pln
Technologia karty:	pasek magnetyczny
Liczba dni nieoprocentowanego kredytu:	53
Maksymalny Limit:	50 000
Okres ważności:	1 rok
Wymagane konto osobiste w tym samym banku:	nie

Warunki wydania:

Minimalny wiek:	21 lat
-----------------	--------

Minimalne dochody netto:

W przypadku umowy o pracę:	5000 pln
karta wydawana pod zabezpieczenie lokatą:	tak

Wymagane dokumenty:

Zaświadczenie o zarobkach:	tak
2 dokumenty ze zdjęciem:	tak
rachunek telefoniczny:	nie

Koszty:**Prowizje od transakcji bezgotówkowych:**

Krajowych:	—
Zagranicznych:	—

Awaryjne dostarczenie gotówki za granicą:	175 usd
---	---------

Bank Polska Kasa Opieki S.A.
KARTA KREDYTOWA MASTERCARD

TEL.: 0-801 324 324 (w kraju)
TEL.: 48(42) 683-83-24
FAX: 48(22) 534-36-33

DATA WYCIĄGU: 08/03/27
 STRONA NR: 1 / 1

NR RACHUNKU: 0412400027*****005

LIMIT KREDYTOWY: 500,00

0282629319

Data nadania: 04.04.2008

BOGUSŁAWA

NUMER OPERACJI	DATA OPERACJI	RODZAJ I MIEJSCE OPERACJI	DEBET (DT) / KREDYT (CR)
540499 - 05900719357	08/02/28	ZMIANA STOPY % GOT.	28.0000
540499 - 05900719358	08/02/28	ZMIANA STOPY % BEZGOT.	28.0000
540499 - 08700768653	08/03/27	ZMIANA STOPY % GOT.	29.0000
540499 - 08700768654	08/03/27	ZMIANA STOPY % BEZGOT.	29.0000

SALDO POCZĄTKOWE	WYPŁATY OGÓŁEM	WPLATY OGÓŁEM	ODSETKI	SALDO KOŃCOWE
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

OPROCENTOWANIE KREDYTU DLA OPERACJI: GOTÓWKOWYCH	WYPŁATY OGÓŁEM	WPLATY OGÓŁEM	ODSETKI	SALDO KOŃCOWE
2,42% MIES.	2,42% MIES.	0,00	0,00	0,00

Prosimy o wpłatę w terminie umożliwiającym
 jej otrzymanie przez Bank przed: **08/04/11**

3419 - 0282629319 - 1/1

Sektor Bankowości Detalicznej
ul. Golezowska 6
01-260 Warszawa 42

WYCIĄG Z RACHUNKU KARTY KREDYTOWEJ
CITIBANK-ERA SILVER:
NR KARTY 4402 xxxx xxxx

Data wyciągu 10.05.2009

Data nadania 2009-05-12

BOGUSŁAWA
ALBISOWA
XXXXXXXXXX

AMG 00039691

	Całkowity	Dostępny
Limit transakcji bezgotówkowych	8.400,00 zł	7.944,00 zł
Limit wypłat gotówkowych	8.400,00 zł	7.944,00 zł
Saldo zadłużenia	455,82 zł	
Termin płatności	03.06.2009	
Minimalna kwota do zapłaty	30,00 zł Zapłać tylko tyle i skorzystaj z kredytu na kartce!	

Roczne oprocentowanie wynosi 21,00 %
Numer rachunku na który należy dokonywać płatności: 92 1030 0022 3601 7226

Poprzednie saldo zadłużenia	1.609,77 zł
Otrzymana płatność - dziękujemy	-1.609,77 zł

Szczegółowe transakcje

Data transakcji	Opis transakcji	Kwota transakcji
9.04.2009	Media Markt Polska Sp. z o.o. Rzeszów PL	40,70 zł
10.04.2009	PKN STACJA NR 667 LANCUT PL	172,35 zł
16.04.2009	CARMENT S.A. Sklep Nr 1 Lancut PL	32,26 zł
18.04.2009	AUCHAN HIPERMARKET NR KRASNE PL	89,63 zł
28.04.2009	CARMENT S.A. Sklep Nr 1 Lancut PL	88,25 zł
7.05.2009	SPLATA - 97124014571111000019322166	-1.609,77 zł
8.05.2009	UBEZP. BEZPIECZNA DROGA	31,00 zł
10.05.2009	CREDIT SHIELD	1,63 zł
	Saldo zadłużenia	455,82 zł
	Minimalna kwota do zapłaty	30,00 zł

splata zadłużenia na kartce

- przelew bankowy na rachunek podany na wyciągu
- CitiPhone - zlecenie telefoniczne, jeśli masz konto osobiste w naszym banku
- Citibank Online - bezpłatny przelew Internetowy, jeśli masz konto osobiste w naszym banku
- gotówką w bankomatach z opcją depozytową

Prosimy o dokonanie płatności nie mniejszej niż kwota minimalna. Płatność powinna dotrzeć do banku przed upływem terminu płatności.
Numer rachunku na który należy dokonywać płatności: 92 1030 0022 3601 7226

str. 1/2

Centrum Kart i Czeków Pekao SA prowadzi obsługę kart. Dodatkowe informacje na temat kart kredytowych można uzyskać pod nr tel. 022-5343533.

Centrum Kart i Czeków Banku Pekao SA obsługuje następujące rodzaje kart płatniczych:

- karty Visa (w tym Visa Electron),
- karty Eurocard/MasterCard oraz Maestro,
- krajowe karty PBK Hermes,
- karty American Express.

Obecnie wydawane przez banki karty kredytowe są zarówno kartami wypukłymi, jak i płaskimi. Funkcjonariusz SG dokonujący kontroli na granicy nie będzie w stanie zorientować się, jaki rodzaj karty został przedstawiony do kontroli granicznej. Banki wydające swoje karty kredytowe obecnie nie zamieszczają informacji o ich rodzaju. Jedynym miejscem gdzie kontroler może ustalić rodzaj przedstawionej karty jest wyciąg z rachunku, w którym znajduje się zapis „**wyciąg z rachunku karty kredytowej**” oraz numer jaki jest przyporządkowany do danej karty kredytowej.

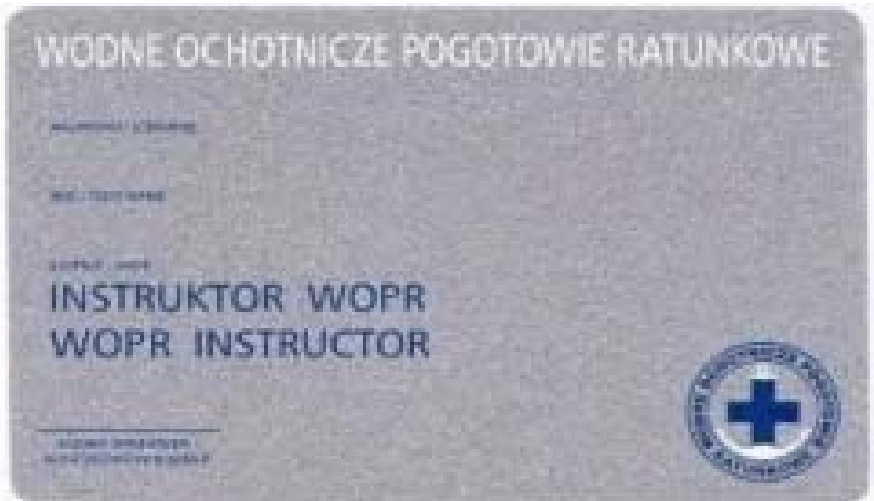
Karty nie honorowane przy przekraczaniu granicy zewnętrznej przez Straż Graniczną

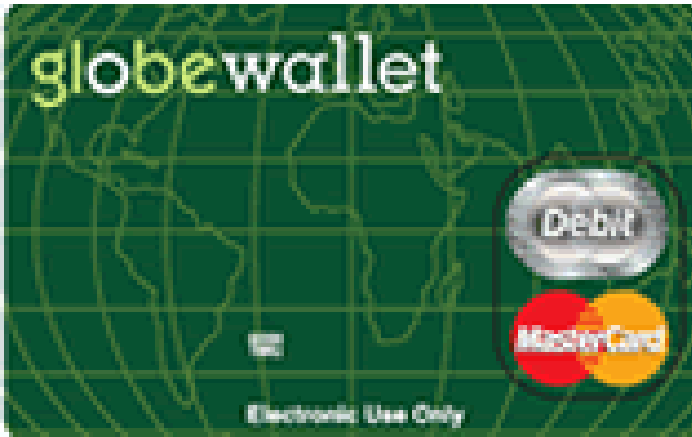
- **Karty identyfikacyjne**

- Karty wstępnie opłacone

Karta wirtualna ING VISA to najbardziej internetowa karta na rynku i pierwsza w Polsce całkowicie wirtualna karta przedpłacona. W odróżnieniu od kart oferowanych przez inne banki nie posiada w ogóle fizycznego plastiku. Kartą możesz płacić za zakupy w sklepach internetowych, a także za zamówienia składane drogą telefoniczną (np. telezakupy) lub pocztową (np. z katalogu domu wysyłkowego).

- **Karty debetowe**

Karta debetowa – karta płatnicza wydawana do rachunku bankowego. Obciąża ona konto posiadacza na kwotę transakcji w momencie jej wykonywania. Kwota transakcji nie może przekroczyć stanu środków dostępnych na koncie posiadacza karty.

Większością kart debetowych nie można dokonywać transakcji przez Internet, ale nie jest to regułą. Wyjątek stanowi większość kart debetowych VISA, w Polsce wydawanych np. przez banki Inteligo, Millennium Bank, MultiBank, Kredyt Bank, mBank czy BZWBK.

mjr SG Beata Kleszczewska

CS SG w Kętrzynie

WYBRANE PODMIOTY MIĘDZYNARODOWE W WALCE Z PRZESTĘPCZOŚCIĄ ZORGANIZOWANĄ

1 lipca 2009 roku, Europejski Urząd Policji (Europol) obchodził dziesięciolecie swojego istnienia. Z uwagi na fakt, iż dotychczasowa działalność tej międzynarodowej organizacji obejmowała okres intensywnych przemian w wielu krajach europejskich, dziesiąta rocznica stanowi dobry pretekst do przybliżenia najistotniejszych informacji na jej temat. Europejski Urząd Policji (Europol) – jest jedną z agencji trzeciego filaru Unii Europejskiej. Powołanie Europejskiego Urzędu Policyjnego zapisano już w Traktacie z Maastricht z 1992 roku, ale jego rzeczywiste utworzenie nastąpiło na podstawie konwencji z 26 lipca 1995 r., podpisanej przez Radę Unii Europejskiej w Brukseli. Konwencja ta weszła w życie w dniu 1 października 1998 roku, niemniej jednak pełną zdolność operacyjną Europol osiągnął dopiero 1 lipca 1999 roku, z chwilą kiedy państwa członkowskie ratyfikowały wszystkie wymagane protokoły. Europol powstał z przekształcenia, ustanowionej 3 stycznia 1994 roku postanowieniem Konwencji Haskiej, Europejskiej Jednostki Narkotykowej (EDU – European Drugs Unit). Jednostkę tę powołano oryginalnie do zwalczania przestępczości narkotykowej. Z czasem zakres kompetencji EDU uległ znacznemu rozszerzeniu. Dzięki dużemu zaangażowaniu i inicjatywie, głównie Niemiec, na bazie Europejskiej Jednostki Narkotykowej stworzono Europol¹.

W październiku 1998 roku uroczystie otwarto siedzibę Europolu w Hadze (Holandia). Siedziba Europolu została umiejscowiona w budynku, w którym od lat dwudziestych mieściła się katolicka szkoła dla chłopców. Podczas II wojny światowej budynek zajmowali funkcjonariusze

¹ A. Jaszczuk, H. Sołtysik, *Ograniczone stowarzyszenie z Europolem*, www.monitorc.pl/-rocznik/2002/CEL-4-13.DOC, s. 2.

sze policji oraz holenderskich służb wywiadowczych, które pozostały tam również po zakończeniu wojny.

Od 1 października 1998 roku Europol ma osobowość prawną, co umożliwia mu podpisywanie umów z różnymi podmiotami. Głównym zadaniem tej ponadnarodowej instytucji jest ułatwianie współpracy organów ścigania karnego: Policji, Straży Granicznej, Służb Celných i służb skarbowych państw członkowskich UE.

Europol jest agendą hierarchiczną, jednakże organizacja nie jest zbyt złożona. Obsadę stanowią przedstawiciele państw Wspólnoty (po 1 z każdego państwa). Na czele organu stoi dyrektor, wyznaczany jednogłośnie decyzją Rady Unii Europejskiej. Obok niego funkcjonuje 3 zastępców. Europol podlega Radzie ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych UE (złożonej z ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych państw Wspólnoty)².

Z czasem, znacznie rozszerzono uprawnienia Europolu m.in. o możliwość: wspierania akcji śledczych prowadzonych w państwach członkowskich; prawa do inicjatywy, tj. wnioskowania do państw członkowskich o wszczęcie dochodzenia i organizowania wspólnych służb zadaniowych

policji. Europol może żądać od właściwych organów państw członkowskich pogłębiania fachowej wiedzy udostępnianej państwom członkowskim jako pomoc w śledztwach w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej oraz ustanawiać kontakty między funkcjonariuszami organów ścigania, tworzyć sieć badawczą, dokumentacyjną i statystyczną dotyczącą przestępczości transgranicznej³.

Obszary aktywności Europolu ukierunkowane są na zwiększenie wykrywalności poprzez usprawnienie współpracy międzynarodowej w zapobieganiu i zwalczaniu tych dziedzin przestępczych, co do których

² <http://www.twojaeuropa.pl/783/europol-europejski-urzed-policji>, dn. 14.07.2010.

³ M. Szczepańska, *Podstawy prawne współpracy państw członkowskich Unii Europejskiej w sprawach karnych*, www.pila.szkolapolicji.org.pl/mambo2/magazyn/..., s. 15.

istnieje uzasadnione podejrzenie, że podejmowane są przez zorganizowane struktury przestępcze działające na terenie dwóch lub więcej państw.

Pierwotnie, obszary zainteresowania Europolu koncentrowały się głównie na: przemyśle narkotyków, przemyśle materiałów nuklearnych i substancji radioaktywnych, przemyśle skradzionych samochodów, przestępstwach związanych z nielegalną migracją, handlem ludźmi, przestępstwami popełnionymi w cyberprzestrzeni oraz praniem brudnych pieniędzy. W późniejszym okresie zakres kompetencji Europolu został rozszerzony na: zwalczanie terroryzmu, zwalczanie fałszerstw banknotów i innych środków płatniczych oraz zwalczanie pornografii dziecięcej⁴.

Europol wspomaga państwa założycielskie poprzez:

- ułatwianie przepływu informacji pomiędzy państwami członkowskimi,
- pozyskiwanie, gromadzenie i analizę informacji i materiałów operacyjnych oraz ich udostępnianie odpowiednim jednostkom krajowym,
- bezzwłoczne powiadamianie odpowiednich władz państw członkowskich poprzez biura krajowe, będące jedynymi instytucjami łącznikowymi między Europolem a tymi władzami, o informacjach, które mogą je zainteresować w związku z prowadzonymi przez nie czynnościami,
- pomoc operacyjną państwom członkowskim poprzez przekazywanie wszelkich istotnych informacji jednostkom krajowym,
- utrzymywanie skomputeryzowanego systemu gromadzenia informacji (Info-Ex) składającego się z części informacyjnej, analitycznej i archiwalnej, zawierającego dane dotyczące osób skazanych za czyny przestępcze należące do właściwości Europolu, bądź są podejrzane o popełnienie takiego czynu, a także dane robocze i operacyjne oraz o osobowych źródłach dowodowych,
- rozwijanie specjalistycznej wiedzy dotyczącej procedur śledczych w krajach członkowskich,
- przygotowywanie ogólnych raportów,
- pomoc i doradztwo w szkoleniu członków odpowiednich władz państw członkowskich w ich organizacji i wyposażeniu, w meto-

⁴ A. Jaszczuk, H. Sołtysik, *Ograniczone...* op. cit., s. 3.

dach prewencji karnej, technikach i metodach kryminalistycznych.

Centralnym punktem istnienia Europolu jest utworzony i prowadzony w ramach jego podstawowych kompetencji system informatyczny tzw. TECS – The Europol Komputer System, który składa się z:

1. Systemu informacyjnego, który umożliwia szybkie zidentyfikowanie informacji dostępnych w krajach członkowskich i w Europolu, obejmującego informacje o osobach podejrzanych o popełnienie lub udział w czynach pozostających w obszarze mandatu Europolu oraz o osobach, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że czyny takie popełnią. Informacje te są dostępne dla wszystkich krajów członkowskich za pośrednictwem oficerów łącznikowych i krajowych oddziałów Europolu.
2. Systemu analitycznego, który obejmuje szeroki wachlarz danych operacyjnych osobowych i nieosobowych, dotyczących przestępstw objętych zakresem mandatu Europolu. Znajdują się tu pogrupowane w odpowiednie kategorie dane o sprawcach, podejrzanych, świadkach, ofiarach, współnikach i kontaktach oraz osobach mogących dostarczyć informacji. Dane te poddawane są szczegółowym analizom i jedynie wyniki tych analiz udostępniane są państwu członkowskiemu, same dane pozostają utajnione⁵.

Aktualnie, w publikacji podsumowującej dziesięć lat istnienia – *Ten years of Europol, 1999-2009* – Europol identyfikuje się jako nowoczesna agencja zwalczająca terroryzm i przestępczość transgraniczną, zajmująca centralne miejsce w obszarze międzynarodowej współpracy organów ścigania Unii Europejskiej. „Siłę” Europolu w znacznej mierze kształtują najlepsi w Europie analitycy, wywodzący się z różnego rodzaju organów ścigania państw członkowskich, w tym z: policji, straży granicznej, służb celnych i służb specjalnych oraz fakt posiadania własnej bazy informatycznej⁶. Należy zaznaczyć, że Europejski Urząd Policji promuje stosowanie analizy kryminalnej i ujednoliconych technik śledczych jako koniecznego elementu walki z przestępczością zorganizowaną na terytorium UE.

⁵ M. Szczepańska, *Podstawy prawne współpracy państw członkowskich Unii...* op. cit., s. 19.

⁶ *Ten years of Europol, 1999-2009*, European Police Office, 2009, s. 7.

Informacje gromadzone w systemie Europolu są bardzo obszerne i głęboko ingerują w sferę prywatności jednostki, dlatego ochrona danych osobowych dostosowana jest do standardów systemu ochrony praw człowieka przyjętego w Konwencji Rady Europy z 28.01.1981 roku o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych. Dodatkowo, zasady poufności i ochrony informacji znajdujących się w systemie Europolu uchwalone zostały przez Radę Europy w Akcie Rady z 3.11.1998 roku. Kontrolę nad przestrzeganiem ochrony danych osobowych sprawują państwa członkowskie przez krajowe organy nadzorcze oraz Europol przez wspólny organ kontrolny złożony z przedstawicieli organów krajowych. Ochrona danych osobowych nie zezwala na dołączenie jakichkolwiek instalacji do komputerów stacjonarnych, podobnie jak palmtopów czy nośników typu pendrive podłączonych do systemu. Wszystkie laptopy Europolu są szyfrowane. Z tego powodu system komputerowy Info-Ex nie może być połączony z żadną inną bazą danych np. SIS czy bazy Interpolu.

Europol gromadzi i przetwarza:

- informacje publiczne – oznaczone jako dostępne publicznie,
- informacje BPL (Basic Protection Level) – wymagające podstawowego poziomu zabezpieczenia,
- informacje tajne – objęte specjalnymi zabezpieczeniami i oznakowane jednym z poziomów tajności (Europol RESRICTED, Europol CONFIDENTIAL, Europol SECRET, Europol TOP SECRET)⁷.

W 2001 roku Polska była pierwszym krajem z grupy oczekujących na wejście do UE, który został zaproszony do rozmów przedakcesyjnych, dotyczących zasad funkcjonowania policji w ramach Europolu.

W dniu 3 października 2001 roku w Korczowej, ówczesny szef Europolu – Jurgen Storbeck, minister spraw wewnętrznych Belgii Antoine Duquesne, a ze strony polskiej ówczesny minister spraw wewnętrznych i administracji Marek Biernacki podpisali umowę stowarzyszeniową o współpracy z Europejskim Biurem Policji Europol w zwalczaniu przestępczości. Na uroczystości obecny był również komendant główny Straży Granicznej – gen. bryg. SG Marek Bieńkowski. Celem umowy było

⁷ K. Smoter, *Europol – podstawy działania*, www.ukie.gov.pl/HLP/files...

zacieśnianie współpracy między Polską i państwami UE w zwalczaniu przestępczości międzynarodowej m.in. poprzez wymianę informacji operacyjnych o grupach przestępczych zajmujących się handlem narkotykami i bronią chemiczną, przemytem nielegalnych imigrantów, handlem ludźmi, kradzieżą samochodów, fałszowaniem pieniędzy oraz zwalczaniem terroryzmu.

Fakt podpisania umowy stowarzyszeniowej nie dawał Polsce pełnoprawnego członkostwa, gdyż to wymagało ratyfikowania Konwencji o Europolu oraz ratyfikowania dodatkowych protokołów. Polska jest pełnoprawnym członkiem Europolu od 1 listopada 2004 roku. Warto nadmienić, iż Polsce jako jednemu z nowych krajów członkowskich zaproponowano kierowanie zespołem zadaniowym. Był to zespół do zwalczania wschodnioeuropejskiej przestępczości zorganizowanej.

Należy wyraźnie zaznaczyć, że współpraca Europolu z innymi organami państw członkowskich nie ma charakteru kontaktu w pierwszej linii, gdyż pomiędzy tymi stronami nie ma bezpośredniej współpracy. Wszelka wymiana informacji i kontakty następują za pośrednictwem powołanych w państwach członkowskich krajowych oddziałów Europolu, które porozumiewają się z wysłanymi do centrali w Hadze oficerami łącznikowymi.

Współpracę Europolu z państwami członkowskimi zapewniają ustanowione i powołane na podstawie art. 4 ust. 1 Konwencji, krajowe biura, które aktualizują i dostarczają Europolowi, z własnej inicjatywy lub na jego prośbę, informacje, analizy i porady do bieżącego wykorzystania bądź w celu gromadzenia ich w systemie komputerowym. Oceniają również zgodność dostarczonych informacji z ustawodawstwem krajowym oraz gwarantują przestrzeganie prawa we wszelkiej wymianie informacji między jednostką krajową a Europolem.

Zgodnie z artykułem 5 (1) i artykułem 6 (1) Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Europejskim Biurem Policji o współpracy w zwalczaniu przestępczości: „Jednostka organizacyjna do spraw współpracy z Europolem w Komendzie Głównej Policji będzie krajowym punktem kontaktowym w zakresie współpracy międzynarodowej z Europolem, prowadzonej przez następujące organy ochrony prawnej:

- I. Podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych:
 - 1) Komendant Główny Policji;

- 2) Komendant Główny Straży Granicznej.
- II. Podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych:
 - 1) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej;
 - 2) Prezes Głównego Urzędu Cel;
 - 3) Generalny Inspektor Celny.
- III. Podległy ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych:
 - 1) Generalny Inspektor Informacji Finansowej.
 - 2) Organy te realizują zadania przy pomocy podległych im urzędów”⁸.

Jednocześnie, każde biuro krajowe oddelegowuje do Europolu oficerów łącznikowych, którzy reprezentują tu interesy swoich krajów i to właśnie na nich spoczywa główny ciężar wykonywania zadań. Pod koniec 2009 r. w siedzibie Europolu w Hadze było zatrudnionych ponad 630 pracowników współpracujących z organami egzekwowania prawa w 27 państwach członkowskich UE⁹ (Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Irlandia, Włochy, Łotwa, Litwa, Luxemburg, Malta, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Wielka Brytania) i innych państwach partnerskich, niebędących członkami UE jak np. Australia, Kanada, USA, Norwegia, Chorwacja, Columbia, Islandia, Federacja Rosyjska, Szwajcaria czy Turcja.

Ponadto, funkcjonują 3 placówki, w których zadania realizują zarówno oficerowie łącznikowi Policji, jak i Straży Granicznej. Są to ambasady RP w: Berlinie, Moskwie i Kijowie. W pozostałych krajach zadania realizuje jeden oficer łącznikowy: w Belgii – ze Straży Granicznej, we Francji, Holandii, Wielkiej Brytanii i Białorusi – z policji. Podstawą prawną do współpracy i wspólnego wykorzystywania oficerów łącznikowych jest *Porozumienie z dnia 11 października 2007 roku w sprawie wspólnego wykorzystywania oficerów łącznikowych Policji i Straży Granicznej przez Policję, SG oraz służbę celną RP*. Oficerowie łącznikowi uczestniczą we wspólnych szkoleniach i naradach Policji i Straży Granicznej, organizowanych np. w CSP w Legionowie (15-16.04.2009 r.)¹⁰.

⁸ Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Europejskim Biurem Policji z dn. 31.0.2001 r. o współpracy w zwalczaniu przestępczości, Dz. U. nr 144, poz. 1210, zał. 2.

⁹ *Ten years of Europol, 1999-2009*, op. cit., s. 58.

¹⁰ http://www.policja.pl/palm/pol/1/39509/Narada_oficerow_lacznikowych_Policji_i_Strazy

Działalność Europolu to przede wszystkim promowanie wymiany informacji i danych osobowych pomiędzy oficerami łącznikowymi, którzy zostali oddelegowani do Europolu przez państwa członkowskie. Europol udostępnia też analizy operacyjne i kryminalne, dzięki którym można uzyskać informacje dotyczące poszukiwanych sprawców. W roku 2009 w strukturze Europolu zaangażowanych było 124 oficerów łącznikowych z państw członkowskich UE oraz innych państw i organizacji, z którymi Europol podpisał stosowne umowy o współpracy np. Australia, Kanada, Kolumbia, Chorwacja, Islandia, Norwegia, Szwajcaria, czy Interpol¹¹.

Organizacja wspiera swoich współpracowników gromadząc, analizując i rozpowszechniając informacje oraz koordynując operacje. Wiedza ta wykorzystywana jest przez służby współdziałające do zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania i ścigania, a także stawiania sprawców przed sądem. Eksperci i analitycy biorą udział we wspólnych zespołach dochodzeniowo-śledczych, które na miejscu pomagają rozwiązywać sprawy karne w państwach UE. Należy zaznaczyć, iż oficerowie Europolu nie mają uprawnień do aresztowania sprawców przestępstw.

Europol przygotowuje regularne oceny zawierające wyczerpujące i wybiegające w przyszłość analizy przestępczości i terroryzmu w UE. Europejska ocena zagrożenia przestępczością zorganizowaną (OCTA) pozwala na rozpoznawanie i ocenę pojawiających się zagrożeń. OCTA opisuje strukturę zorganizowanych grup przestępczych i sposobów ich działania oraz główne rodzaje przestępczości, zagrażające UE. Raz w roku Europol publikuje sprawozdanie na temat sytuacji i trendów dotyczących terroryzmu (TE-SAT), zawierające szczegółowy opis sytuacji w zakresie terroryzmu w UE.

Niewątpliwą zaletą Europolu jest jego szybkie dostosowywanie się do zachodzących zmian. Na początku działalności, zwłaszcza w latach 1999-2004 Europol opracowywał Program Pracy całej organizacji, określając w nim hierarchię priorytetów na dany rok. Poniższe dane obrazują ewolucję działań Europolu.

W 2001 roku:

- 1) fałszerstwo waluty, zwłaszcza Euro;

¹¹ _Granicznej.html dn. 14.07.2010.

¹¹ *Ten years of Europol, 1999-2009*, op. cit., s. 58.

- 2) narkotyki;
- 3) przestępstwa przeciwko osobom;
- 4) terroryzm.

W 2002 roku:

- 1) terroryzm;
- 2) narkotyki;
- 3) pranie brudnych pieniędzy, nielegalna migracja i handel ludźmi;
- 4) podrabianie pieniędzy i innych środków płatniczych.

W 2003 roku:

- 1) terroryzm;
- 2) przemyt narkotyków;
- 3) nielegalna migracja i handel ludźmi;
- 4) przestępstwa finansowe.

W 2004 roku:

- 1) przemyt narkotyków;
- 2) nielegalna migracja i handel ludźmi;
- 3) zwalczanie terroryzmu;
- 4) fałszerstwa pieniędzy, głównie Euro;
- 5) przestępstwa finansowe (w tym pranie brudnych pieniędzy)¹².

W okresie 2005-2008, Europol wprowadził i testował nową usługę – „Mobile Office” (Mobilne Biuro). W zależności od potrzeb „mobilne biuro” stanowił pojedynczy komputer lub kompletne mobilne centrum operacyjne z pełnym wyposażeniem informatycznym. Nowa usługa miała na celu doraźne wsparcie w zabezpieczaniu dużych imprez masowych, głównie sportowych i kulturalnych. Pierwsze przykłady zastosowania „mobilnego biura” odnotowano w trakcie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej – Portugalia, 2004 r.; podczas olimpiady w Grecji w 2004 r. czy podczas Światowych Zawodów Lekkoatletycznych w Finlandii w 2005 r. „Mobilne biura” znalazły też zaskakująco szerokie zastosowanie jako wkład Europolu we wspólne dochodzenia. Wnioski poszczególnych państw członkowskich o udostępnienie tej usługi doprowadziły do podjęcia decyzji o możliwości stosowania „mobilnych biur” we wszystkich uzasadnionych sytuacjach, np. po ataku terrorystycznym w Wielkiej Brytanii w 2005 r.¹³.

¹² Ibidem, s. 24.

¹³ Ibidem, s. 52.

Aktualnie Europol finansowany jest z funduszy UE. Wielkość rocznego budżetu kształtuje się na poziomie ok. 60 mln euro¹⁴.

9 kwietnia 2009 r. nowym Dyrektorem Euro-polu został mianowany Rob Wainwright, który stwierdził: „Europol nie działa w pojedynkę. Nie może działać sam. Zostaliśmy utworzeni na zasadach, które wyznaczają nam miejsce w sercu społeczności wielu różnych agencji.

Oznacza to, że musimy pracować w duchu wspólnoty i współpracy z innymi agencjami”¹⁵.

Do chwili obecnej Europol podpisał szereg umów o współpracy z różnymi narodowymi i międzynarodowymi podmiotami, m.in. z Interpolem. Umowa ta weszła w życie w dniu 05.12.2001 r.

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnych (Interpol) jest organizacją globalną, zrzeszającą funkcjonariuszy policji kryminalnych ze 188 państw świata¹⁶. Organizacja powstała w 1923 r. na Międzynarodowym Kongresie Policji Kryminalnych w Wiedniu i efektywnie działała do wybuchu II wojny światowej.

W 1946 r. podczas konferencji w Brukseli reaktywowano Międzynarodową Komisję Policji Kryminalnych. Siedzibę przeniesiono do Paryża i po raz pierwszy użyto nazwy Interpol. W 1956 r. przyjęto nazwę Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnych – Interpol. Dalsze reorganizacje doprowadziły do przeniesienia w 1989 r. siedziby Interpolu do Lyonu, gdzie mieści się do dzisiaj. Podstawą prawną działania Interpolu jest Statut uchwalony w 1956 r.

Celem działalności Interpolu jest ułatwianie współpracy służb policyjnych różnych państw, wspieranie wszystkich organizacji i służb, których misją jest zapobieganie i zwalczanie przestępczości międzynarodowej; nawet tam, gdzie nie ma nawiązanych stosunków dyplomatycznych pomiędzy poszczególnymi państwami. Polska Policja jest obecna w międzynarodowych strukturach policyjnych od początku jej istnienia, tj. od

¹⁴ http://e-baltic.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=354&Itemid=35, dn. 14.07.2010.

¹⁵ Ibidem, s. 64.

¹⁶ <http://www.interpol.int/public/icpo/default.asp>, dn. 14.07.2010.

1923 roku. W 1952 r. na skutek uwarunkowań politycznych strona polska zerwała wszelkie kontakty z Interpolem, ale formalnie nigdy z niego nie wystąpiła. Po raz drugi Polska została przyjęta w poczet członków M.O.P.K. Interpol w 1990 r. podczas Sesji Zgromadzenia Ogólnego Interpolu w Ottawie.

W wyniku przemian ustrojowych, jakie dokonały się w Polsce po 1989 r., pojawiły się także nowe przestępstwa, np. przestępstwa bankowe czy piractwo towarowe. Ułatwienia w ruchu granicznym w kontekście centralnego położenia geograficznego Polski spowodowały duży wzrost przemytu nielegalnych migrantów, kradzionych samochodów, wyrobów akcyzowych i innych towarów. Wobec tak dużej eskalacji przestępstw o charakterze transgranicznym, nawiązanie współpracy z organami ścigania innych państw stało się koniecznością.

Aktualnie aktywność Interpolu koncentruje się na sześciu priorytetowych obszarach:

- 1) zwalczaniu przestępczości narkotykowej i zorganizowanej;
- 2) zwalczaniu przestępczości ekonomicznej oraz przestępczości wykorzystującej zaawansowane technologie informatyczne;
- 3) zwalczaniu terroryzmu i zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 4) zwalczaniu handlu ludźmi;
- 5) zwalczaniu korupcji;
- 6) poszukiwaniu zbiegłych przestępców.

Oficerowie wywiadu kryminalnego Interpolu skupiają się na powszechnie używanych i przemycanych narkotykach: kokainie, heroinie, konopiach indyjskich, ale także na prekursorach narkotyków i substancjach dopingujących. Podstawową rolą Interpolu jest identyfikowanie nowych trendów przemytu narkotyków oraz grup przestępczych operujących na poziomie międzynarodowym, a także wspieranie wszystkich narodowych i międzynarodowych organów ścigania, zaangażowanych w walkę z nielegalną produkcją narkotyków i ich przemytem. Interpol wspiera również organizacje działające w obszarze uzależnienia od narkotyków. Interpol funkcjonuje jako centralna składnica profesjonalnych i technicznych ekspertyz dotyczących różnych aspektów transgranicznej przestępczości zorganizowanej. Gromadzi, przechowuje, analizuje, a następnie rozpowszechnia informacje w tym zakresie np. na potrzeby

konkretnych dochodzeń. Aktualnie Interpol działa w ramach 5 głównych projektów, skierowanych na obszary wysokiej aktywności przestępczości zorganizowanej:

- Projekt Millennium – koncentrujący działania na euroazjatyckich organizacjach przestępczych,
- Projekt AOC – koncentrujący się na azjatyckich organizacjach przestępczych,
- Projekt Scream – koncentrujący się na seryjnych zabójcach i gwałcicielach,
- Projekt Bada – koncentrujący się na piractwie morskim,
- Projekt Pink Panthers – koncentrujący się na przestępstwach związanych z kradzieżami biżuterii przy użyciu broni, popełnianych przez obywateli byłej Jugosławii¹⁷.

Falszerstwa waluty oraz pranie brudnych pieniędzy stanowią potencjalny czynnik destabilizacji ekonomii poszczególnych państw. Mogą też zagrażać bezpieczeństwu w kontekście globalnym jako działalność często towarzysząca terroryzmowi lub wykorzystywana do finansowania innej działalności przestępczej. Z tego względu Interpol traktuje te obszary priorytetowo, podobnie jak oszustwa finansowe czy przestępstwa godzące we własność intelektualną. Nowoczesne technologie stworzyły przestępcom nowe możliwości popełniania „starych” przestępstw finansowych, o czym świadczy np. fenomen „phishingu”.

W strukturze Interpolu funkcjonuje specjalny wydział ds. poszukiwania zbiegłych przestępców (Fugitive Investigative Service). Do podstawowych zadań tego wydziału należy:

- opracowywanie i publikowanie listów gończych,
- koordynacja działań służących ściganiu sprawców zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych,
- koordynacja bieżących dochodzeń,
- koordynacja i upowszechnianie najlepszych praktyk i wiedzy specjalistycznej.

Od maja 2010 roku, w ramach akcji Infra – Red, Interpol poszukuje na całym świecie 450 skazanych lub podejrzanych osób przez Internet. Na ogólnodostępnej internetowej stronie Operation Infra-Red 2010 za-

¹⁷ <http://www.interpol.int/Public/OrganisedCrime/default.asp>, dn. 14.07.2010.

mieszczące są informacje wraz ze zdjęciami 26 osób z najcięższymi zarzutami – począwszy od oszustw i milionowych kradzieży, poprzez seksualne wykorzystywanie dzieci i gwałty aż do wielokrotnych mordstw¹⁸.

W zakresie zwalczania terroryzmu oraz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego Interpol gromadzi, przechowuje, analizuje i wymienia informacje o osobach i grupach podejrzanych o terroryzm. Koordynuje również obieg zawiadomień o ewentualnych zagrożeniach terrorystycznych.

W obszarze zwalczaniu handlu ludźmi Interpol skupia się na:

- zwalczaniu przemytu ludzi,
- przeciwdziałaniu i zwalczaniu handlu kobietami w celu seksualnego wykorzystywania,
- zwalczaniu seksualnego wykorzystywania dzieci.

W ramach działań służących zwalczaniu korupcji, podjęta została decyzja o utworzeniu Wyższej Szkoły Interpolu Zwalczania Korupcji z siedzibą w Wiedniu, oferującą specjalistom organów ścigania sektora publicznego i prywatnego oraz środowisk naukowych szeroką wiedzę w tym zakresie.

Dzięki przynależności Polski do Interpolu, strona polska uzyskała dostęp do bogatych zbiorów danych oraz do nowoczesnego zinformaty-zowanego systemu wymiany informacji o globalnym zasięgu. Interpol prowadzi między innymi globalny system lokalizacji poszukiwanych przestępców oraz bazy danych kradzionych dzieł sztuki i utraconych pojazdów mechanicznych.

W 2002 roku Interpol uruchomił system łączności I-24/7, którego funkcjonowanie oparte jest o zasadę działania Internetu. System umożliwia szybkie przesyłanie tekstu, fotografii osób, przedmiotów, dokumentów oraz kart daktyloskopijnych. Pozwala też upoważnionym użytkownikom korzystać ze zinformaty-zowanych baz danych zarządzanych przez Sekretariat Generalny Interpolu w Lyonie. Do systemu podłączone są wszystkie kraje członkowskie oraz Sekretariat Generalny.

W 2007 roku Interpol uruchomił 2 nowe systemy informatyczne, tj. FIND (Fixed Integrated Network Database) oraz MIND (Mobil Integra-

¹⁸ http://www.ebos.pl/wiadomosci/843_interpol_szuka_przestepcow_przez_internet.
dn. 14.07.2010.

ted Network Database), pozwalające na dokonywanie z pozycji terenowych jednostek policji oraz punktów kontroli granicznej, sprawdzeń w bazach danych Interpolu w zakresie skradzionych i utraconych dokumentów podróży oraz skradzionych pojazdów¹⁹.

Struktura organizacyjna Interpolu opiera się na sieci Krajowych Biur Interpolu, których praca jest koordynowana przez Sekretariat Generalny, odpowiedzialny za swoją działalność przed Zgromadzeniem Ogólnym i Komitetem Wykonawczym Interpolu. W każdym państwie członkowskim wyznaczony jest organ pełniący rolę Krajowego Biura Interpolu, w celu zapewnienia właściwej współpracy, utrzymujący kontakt z organami ścigania tego państwa, z KBI innych państw oraz z Sekretariatem Generalnym. Krajowe Biura Interpolu są zobligowane do zapewnienia dwudziestoczterogodzinnych służb dyżurnych przez wszystkie dni roku w celu zapewnienia stałej łączności i swobodnej wymiany informacji we wszystkich oficjalnych językach Interpolu (angielski, hiszpański, francuski i arabski) oraz udzielania odpowiedzi na zapytania w terminie.

Reasumując, obydwie organizacje wzajemnie się uzupełniają: Euroapol w wymiarze unijnym, Interpol w wymiarze światowym. Mówiąc o Europolu nie sposób, nie wspomnieć też o Europejskim Urzędzie na rzecz Poszerzenia Współpracy Sądowniczej – EUROJUST.

Eurojust jest agencją Unii Europejskiej, powołaną w 2002 r. dla usprawnienia współpracy między organami sądowymi państw członkowskich Wspólnoty w dziedzinie dochodzeń i ścigania przestępstw w sferze przestępczości międzynarodowej i zorganizowanej. Misją Eurojust jest zwiększenie efektywności ścigania i wykrywania czynów karalnych w dziedzinie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej. Dlatego kluczowymi zadaniami agencji jest zapewnienie efektywnej współpracy organów krajowych (odpowiedników polskiej prokuratury) w przypadku śledztw, dochodzeń oraz czynności ścigania, podejmowanych na etapie postępowania przygotowawczego, w które zaangażowane są minimum 2 państwa oraz usprawnienie i działanie na rzecz poprawy w stosunkach

¹⁹ <http://www.policja.pl/palm/pol/94/2620/INTERPOL.html>, dn. 14.07.2010.

między właściwymi instytucjami. Eurojust zadania te realizuje wykorzystując ułatwienia w realizacji międzynarodowej pomocy prawnej oraz wykonywanie europejskiego Nakazu Aresztowania.

Agencja działa w oparciu o instytucje państw członkowskich Wspólnoty lub za pomocą tzw. Kolegium. Posiada uprawnienia do występowania do właściwych organów krajowych o wszczęcie dochodzenia/śledztwa, w sytuacjach kiedy pozwalają na to przesłanki czynu. Ponadto władna jest uznać, że jedno z państw członkowskich dysponuje silniejszą kompetencją do ścigania lub prowadzenia czynności postępowania przygotowawczego. Może także nadzorować działalność organów i tworzyć wspólne zespoły śledcze.

Strukturę Eurojust tworzą przedstawiciele wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej – po jednym przedstawicielu z każdego kraju. Przedstawiciele poszczególnych państw rekrutują się głównie ze środowiska doświadczonych prokuratorów i sędziów lub są to oficerowie policji wysokiego szczebla. Delegaci tworzą Kolegium i spośród siebie wybierają przewodniczącego²⁰. Przedstawicielem Polski jest prokurator Mariusz Skowroński. Ma on za sobą bogate doświadczenia w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz stosowaniu prawa międzynarodowego.

Przedstawiciele Eurojustu wykonują swoje obowiązki w Hadze. Intencją zarówno Eurojustu jak i Europolu było zlokalizowanie tych dwóch organizacji w budynku zajmowanym przez Europol. Okazało się to jednak niemożliwe. W celu zapewnienia dopływu odpowiednich spraw, przedstawiciele Eurojustu co 8 tydzień pracują w swoich krajach, gdzie dokonują analizy spraw o zasięgu międzynarodowym i występują z odpowiednimi sugestiami.

W roku 2003 dokonano w Eurojuście opracowania 300 spraw. Rok później było ich już 381. Większość, bo 272 sprawy dotyczyło tylko dwóch państw. 44 sprawy dotyczyły zdarzeń przebiegających na terytorium co najmniej trzech państw, a 65 spraw miało zasięg czterech lub więcej państw jednocześnie. W państwach tych w jednym mniej więcej czasie dokonywano przeszukań, zabezpieczano dowody rzeczowe i mienie, przesłuchiwano świadków czy zatrzymywano podejrzanych. Coraz

²⁰ <http://www.twojaeuropa.pl/782/eurojust-czym-jest-i-jak-dziala>. dn. 14.07.2010.

częściej realizowane są bardziej zaawansowane metody śledcze, np. podsłuch telefoniczny czy przesyłka niejawnie kontrolowana.

Dynamika wzrostu ilości prowadzonych spraw utrzymywała się konsekwentnie w kolejnych latach. Dość wskazać, że w roku 2008 było ich już 1.193. Najwięcej wniosków o opracowanie sprawy przez Eurojust w roku 2008, aż 104, skierowała Holandia. Dalszych 95 złożyły Włochy, a kolejnych 86 pochodziło z Wielkiej Brytanii. Z Polski skierowano 25 wniosków.

W ostatnich latach zdecydowanie zwiększyło się zaangażowanie Eurojustu w sprawy dotyczące fałszerstw. Tylko w 2008 roku spraw tego rodzaju było 108. Dotyczyły one fałszowania pieniędzy i innych środków płatniczych (50), fałszowania i handlu dokumentami (46) oraz fałszowania i nielegalnego kopiowania produktów (12). Coraz więcej spraw związanych jest z przestępstwami internetowymi. Dla porównania w roku 2006 spraw tej kategorii było 5, a w roku 2008-31²¹.

Powołanie i działalność Eurojustu potwierdza oczywistą tezę, że przestępstwa nie znają granic. Walka z nimi wymaga skutecznego przełamywania różnych barier, wynikających ze zróżnicowanych porządków prawnych, języka czy mentalności. Zacieśnianie współpracy narodowych organów ścigania z organizacjami międzynarodowymi takimi jak Europol czy Interpol znacznie zwiększa szanse poszczególnych państw na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego.

²¹ <http://www.zielona-gora.po.gov.pl/index.php?id=36&ida=2900>, dn. 14.07.2010.

Marcin Kłodziński

Tczew

KONTROLA OPERACYJNA RYBOŁÓWSTWA MORSKIEGO PRZEZ WYDZIAŁ II BAŁTYCKIEJ BRYGADY WOJSK OCHRONY PO- GRANICZA (WYBRANE ZAGADNIENIA)

Wojska Ochrony Pogranicza są postrzegane jako formacja wojskowa odpowiedzialna głównie za zabezpieczenie granicy państwowej oraz kontrole jej przekraczania¹. Zadania te były realizowane pomimo wielokrotnej zmiany podległości WOP-u konstytucyjnym ministerstwom². Ich realizacja była możliwa dzięki działaniu całej „machiny” kontrwywiadowczego zabezpieczenia granicy.

Każda brygada WOP posiadała specjalną strukturę kierującą powyższymi działaniami na terenie jej odpowiedzialności służbowej. Tą właśnie strukturą był Wydział II. Zajmował się on kierowaniem działań organów zwiadu, szeroko pojętą kontrolą ruchu granicznego, a także wykonywaniem innych zadań mających na celu umocnienie porządku publicznego³. Wiązało się to z prowadzeniem agentury pogranicza na terenie odpowiedzialności służbowej brygady⁴. Sam Wydział II dzielił się bezpośrednio

¹ WOP zostały utworzone rozkazem ministra obrony marszałka Polski Michała Roli Żymierskiego nr 0245 z 13 września 1945 r.; por. H. Dominiczak, *Wojska Ochrony Pogranicza w latach 1945-1948*, Warszawa 1971, s. 65.

² WOP w latach 1945-1949 podlegały pod Ministerstwo Obrony Narodowej, potem przeszły pod kompetencje Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, by w 1954 r. trafić pod zarząd nowo utworzonego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W latach 1965-1971 podlegały ponownie MON, by potem aż do swojego rozformowania w 1990 r. wejść z powrotem pod kompetencje MSW; por. idem, *Granice państwa i ich ochrona na przestrzeni dziejów 966-1996*, Warszawa 1997, s. 343-249.

³ Dowiadujemy się tego na przykładzie Wydz. II sąsiedniej Kaszubskiej Brygady (KB) WOP; por. Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku [dalej AIPN Gd], sygn. IPNGD 091/20; J. Michalski, J. Porelski, *Przestępstwa nielegalnego przekroczenia granicy państwa na odcinku morskim (województwo gdańskie) Kaszubskiej Brygady WOP w latach 1980-82*, Legionowo 1984, s. 16.

⁴ Bałtycka Brygada WOP; zabezpieczała teren: w latach 1950-1975 woj. koszalińskiego, w latach 1975-1989 woj. słupskiego i koszalińskiego. Sama nazwa Bałtycka Brygada zaczęła w tej formie obowiązywać dopiero od lat siedemdziesiątych, wcześniej od koń-

na: grupę obiektową, grupę KRG (Kierowania Ruchem Granicznym), sekcję rozpracowań oraz niezależne od nich: grupę dochodzeniowo-śledczą i analityczno-szkoleniową⁵. Podlegały tu również: Graniczne Placówki Kontrolne (GPK), Terenowe Grupy Operacyjne oraz Strażnice lądowe i morskie⁶.

Jednym z aspektów ochrony granicy przez Wydz. II Bałtyckiej Brygady (BB) WOP była kontrola operacyjna rybołówstwa morskiego, realizowana głównie na drodze inwigilacji środowiska rybackiego. Konieczność kontrwywiadowczego zainteresowania wynikała z charakteru tego zawodu. Rybacy poprzez możliwość pływania na łowiskach bałtyckich oraz odwiedzania portów obcych państw (co wiązało się również z kontaktami z obywatelami tych państw), posiadali naturalną okazję do nielegalnych ucieczek z kraju.

Mieli oni także sposobność do popełniania innych przestępstw, jak m.in. przemytu. Pracowali również w jednej z głównych gałęzi gospodarki narodowej polskiego wybrzeża, której ochrona również wpisana była w zadania Wydz. II BB WOP. Zagadnienia te nie mogły pozostać bez operacyjnej kontroli organów zwiadu Wojsk Ochrony Pogranicza.

Kontrwywiadowcze zainteresowanie rybołówstwem morskim przez Wydz. II możemy najprawdopodobniej wskazać na początek istnienia tej struktury, czyli jak wychodzi z kwerendy archiwaliów Bałtyckiej Brygady przeprowadzonej przez autora w Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku, na rok 1958. Trzeba jednak zaznaczyć, iż owo zagadnienie operacyjne było realizowane jeszcze przez jego bezpośredniego poprzednika tj. Wydział VII. Kontrola operacyjna rybołówstwa była jednym z pierwszych i najważniejszych zadań organów kontrwywiadowczych BB WOP⁷. Np. najstarsze zachowane akta Wydz. VII i zarazem najstarsze akta organów kontrwywiadowczych brygady z Koszalina, do których dotarł autor, to teczka personalna pozyskanego w 1950 r. agenta

ca lat pięćdziesiątych obowiązywała nazwa: 15 Bałtycka Brygada WOP. Autor dla uproszczenia będzie w tekście używał nazwy późniejszej.

⁵ Ibidem.

⁶ Ibidem.

⁷ Jak wynika z zachowanych dokumentów każdy rybak posiadał wytworzoną przez Wydz. II teczkę. Niestety w dotychczasowej kwerendzie autor nie dotarł do żadnej z nich.

informatora ps. „Szot Władysław” (Józef Świacki), który miał inwigilować środowisko rybackie w m. Rowy⁸.

Prawie cała zachowana agentura za lata pięćdziesiąte, zwerbowana przez oba wydziały omawianej brygady, dotyczy zagadnienia inwigilacji rybaków. Zakończenie zainteresowania Wydz. II omawianym problemem możemy łączyć z rozwiązaniem Wojsk Ochrony Pogranicza w 1990 r⁹. Niestety niewiele wiemy o działaniach organów zwiadu w ostatnim roku funkcjonowania WOP. Powodem takiego stanu rzeczy jest utajnienie tych dokumentów.

Głównym narzędziem w kontroli operacyjnej rybołówstwa używanym przez Wydz. II była agentura. Zdecydowana większość tajnych współpracowników wykorzystywanych do realizacji zadań werbowana była ze środowiska rybackiego. Jak wynika z kwerendy zachowanych akt Wydziału, była to najliczniejsza sieć agenturalna prowadzona przez Wydz. II BB WOP przez cały okres jego istnienia.

Najcenniejszymi i zarazem najczęściej pozyskiwanymi TW z byli sami rybacy, często pracujący w spółdzielniach i przedsiębiorstwach rybołówstwa. Każdy kandydat na tajnego współpracownika podlegał specjalnemu opracowaniu przed werbunkiem. Takie sprawdzanie rybaków polegało m.in. na zebraniu opinii o nim w miejscu pracy i zamieszkania, a także o jego rodzinie i bliskich. Źródłami tych informacji bywali głównie zwerbowani już TW, pochodzący z otoczenia kandydata, często jego koledzy z pracy, czy sąsiedzi. Funkcjonariusze kontrwywiadu BB WOP zwracały się o te informacje także do różnego rodzaju urzędów, Milicji Obywatelskiej (MO) czy też do zakładu pracy potencjalnego tajnego współpracownika. Przykładem takich właśnie czynności jest plan opracowania TW ps. „Jan” (Stanisław Kosmański), rybaka pracującego w PPIUR¹⁰ „Korab” z Ustki, pozyskanego przez zastępcę d-cy GPK Ustka por. Mariana Grota w 1988:

⁸ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/34, Teczka personalna „Szot Władysław”.

⁹ Jak wynika z kwerendy przeprowadzonej przez autora, w II połowie lat osiemdziesiątych, Wydział II zmienił oficjalną nazwę na Wydział Zwiadu (choć do 1989 r. obie nazwy występowały jeszcze na przemian). Była to jednak tylko zmiana formalna. Struktura, kadra, metody operacyjne oraz wykonywane zadania pozostały niezmienione. Z tego powodu autor uznaje działalność Wydziału Zwiadu jako bezpośrednią kontynuację Wydz. II i włącza ją w zakres tematyczny niniejszego tekstu.

¹⁰ Przedsiębiorstwo Połowowe i Usług Rybackich.

„Plan opracowania.

1. Przez TW ps. Brzoza ustalić:

- zachowanie się kandydata podczas pobytu w porcie NEXO,
- jego stosunek do stopy życiowej na zachodzie,
- czy nawiązywał kontakty z osobami postronnymi w tym uciekinierów z Polski i jego stosunek do takich osób,
- czy uprawiał jakiś przemysł,
- co sobie po tych rejsach obiecywał i jakie ma plany życiowe,
- stosunek do załogi i załogi do niego.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 30.06.1988

2. Przez KO „Ryszard ustalić:

- tryb życia, zachowanie się w czasie pobytu na lądzie,
- jaki rzeczywiście posiada autorytet w środowisku rybackim,
- z kim utrzymuje kontakty towarzyskie,
- czy posiada skłonności do spożywania alkoholu i wszczynania awantur,
- zainteresowania osobiste,
- plany życiowe i sytuacja rodzinna,
- pozytywne i negatywne cechy charakteru.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 30.06.1988

3. Poprzez kierownika kutra, z którym pływa ustalić:

- zachowania się w morzu, zainteresowania, stosunek do pracy,
- umiejętności współżycia w załodze, stosunek do kolegów, czy umie współżyć w kolektywie, jaki ma autorytet w otoczeniu,
- charakter jego wypowiedzi na tematy aktualnych zmian społeczno-gospodarczych zachodzących w kraju,
- wrażliwość na ujemne zjawiska zachodzące w jego otoczeniu.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 30.06.1988

4. Poprzez posterunek MO w Postominie zebrać wywiad na rodzinę kandydata zam. w Marszewie gm. Postomino.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 15.05.1988

5. Zebrać bliższe dane o rodzinie kandydata i dokonać sprawdzeń w ewidencji operacyjnej.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 15.05.1988

6. Dokonać ustaleń w Wydziale Paszportów WUSW w Słupsku, czy kandydat lub ktoś z jego rodziny ubiegał się lub ubiega o wyjazd do KK.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 30.05.1988

7. Nawiązać z kandydatem poufny kontakt w celu przeprowadzenia rozmowy operacyjnej, w czasie której potwierdzić i poszerzyć dane z realizacji pkt. 1, 2, 3, 4 oraz wypracować na tej podstawie taktykę pozyskania.

Wyk. por. Marian Grot do dnia 30.05.1988¹¹

Oprócz agentury zwербowanej spośród samych rybaków Wydz. II Bałtyckiej Brygady starał się organizować sieć tajnych współpracowników spośród innych zawodów związanych z rybołówstwem. W zainteresowaniu oficerów zwiadu znajdowali się m.in. pracownicy lądowi przedsiębiorstw zajmujących się połowami. Tak jak TW ps. „Jerzy” (Antoni Monkiewicz), główny mechanik SPRM¹² „Łosoś” z Ustki¹³, czy TW ps. „Mira” (Miroslaw Bućkowski), magazynier z SPRM „Rybmor” Łeba, którego pozyskanie uzasadnia Pom. Szefa Wydz. II BB WOP mjr Wojciech Rogacz słowami: „Analiza posiadanych informacji przez GPK Łeba dotyczących sytuacji w SPRM »Rybmor« wykazała, iż istnieje operacyjna konieczność pozyskania dodatkowego źródła informacji w wymie-

¹¹ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/166, Teczka personalna TW ps. „Jan”, Wniosek o opracowanie kandydata na tajnego współpracownika, 31.03.1988, k. 3.

¹² Spółdzielnia Rybołówstwa Morskiego.

¹³ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/71, t. 1, Teczka personalna TW ps. „Jerzy”.

nionym przedsiębiorstwie do ustalania i rozpoznawania ewentualnych efektów mogących mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa granicy państwa. Odpowiednim kandydatem jest w/w obywatel, który ze względu na charakter pracy i zainteresowania ma naturalne możliwości ustalania danych nas interesujących z zakresu przestępczej działalności”¹⁴.

Rybacy indywidualni także byli poddawani obserwacji sieci agenturalnej stworzonej przez organy zwiadu Bałtyckiej Brygady. Ze względu jednak na charakter tego rodzaju rybołówstwa morskiego sieć ta wyglądała nieco inaczej niż w rybołówstwie spółdzielczym. Nie miało ono przecież tak rozbudowanych struktur pracowniczych jak przedsiębiorstwa zajmujące się połowami, typu usteckiego „Korabia”. Kontrola operacyjna rybołówstwa indywidualnego, oprócz oczywiście TW werbowanych spośród samych rybaków, opierała się na agenturze pozyskanej spośród pracowników przystani rybackich i portów. Możemy to dostrzec na przykładzie TW ps. „Ust-99” (Andrzej Wojtalik), oficer portu w Kapitanacie Portu Ustka, który według oficera pozyskującego: „z racji pełnionych obowiązków ma naturalne możliwości dotarcia do środowiska rybaków indywidualnych”¹⁵. Należy wspomnieć, iż ogólnie agentura wśród rybaków indywidualnych była dużo mniejsza. Potwierdza to notatka mjr Wilkołka z 1976 roku, w której stwierdza, że istniejącej potrzeba werbunku w m. Rowy nowego tajnego współpracownika, gdyż do tej pory wykorzystywano tylko jednego TW¹⁶. Co przy 48 osobach uprawiających zawód rybaka nie pozwalała na efektywną kontrolę operacyjną¹⁷.

Zainteresowanie Wydz. II rybakami wiąże się z początkiem drogi zawodowej każdego z nich. Wydział, jako organ opiniujący wnioski o otrzymanie karty rybackiej (dokumentu wymaganego do możliwości wykonywania tego zawodu) był bardzo dobrze poinformowany o wszystkich kandydatach myślących o pracy w rybołówstwie.

Mając informacje o potencjalnych rybakach, oficerowie kontrwywiadu WOP zlecali prowadzonym przez siebie tajnym współpracowni-

¹⁴ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/154, Teczka personalna TW ps. „Mira”, Wniosek o opracowanie kandydata na tajnego współpracownika, 20.09.1982, k. 3.

¹⁵ AIPN Gd, sygn. 00155/159, Teczka personalna TW ps. „Ust-99”, Wniosek o opracowania kandydata na tajnego współpracownika, 28.04.1988, k. 3.

¹⁶ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/139, t. 1, Teczka personalna TW PS. „Marek”, Notatka służbowa dot. zabezp. załóg rybackich w m. Rowy, 29.05.1976, k. 16.

¹⁷ Ibidem.

kom inwigilacje kandydatów. Często zdarzało się, iż TW zostawał pozyskiwany m.in. do dostarczania takich informacji. Tajny współpracownik ps. „Marek” (Henryk Bartosiak), rybak z m. Rowy, został pozyskany w 1976 r. przez mjr Edwarda Wilkołka, dowódcę GPK WOP Ustka, w celu: „Z racji uprawnianego zawodu, wspólnej pracy posiada możliwość rozpoznawania faktycznych zamierzeń zarówno czynnych rybaków jak i osób miejscowych ubiegających się o pracę w rybołówstwie”¹⁸. Od charakteru zebranych informacji przez sieć agenturalną w pewnej mierze zależała decyzja o wydaniu bądź nie, karty rybackiej. Czyli można stwierdzić, iż BB WOP posiadała swojego rodzaju wpływ na dobór ludzi do tego zawodu.

W operacyjnym zainteresowaniu Wydz. II pozostawały osoby, które prace w rybołówstwie poprzedzały nauką w Technikach Rybołówstwa Morskiego (TRM). Oficerów zwiadu, oprócz informacji ogólnych o zachowaniu i wynikach w nauce, interesowały kontakty uczniów z podejrzanymi osobami, również o stosunkach uczniów z rodzinami, czy też o posiadaniu krewnych w krajach kapitalistycznych. Działania te oprócz rozeznania w kandydatach na przyszłych pracowników rybołówstwa miały na celu zabezpieczenie praktyk rybackich w czasie rejsów szkoleniowych. Chciano zminimalizować zagrożenie ucieczki z kraju podczas wizyt w portach obcych państw, czy też prób ewentualnego przemytu.

W razie wątpliwości co do postawy ucznia Wydz. II Bałtyckiej Brygady zgłaszał oficjalnie swoje zastrzeżenia, co było jednoznaczne z uniemożliwieniem udziału w takim rejsie. Sam okres rejsów szkolnych znajdował się pod baczным nadzorem oficerów zwiadu.

Dopływ informacji z techników rybołówstwa umożliwiała prowadzona w nich agentura. Wydz. II BB WOP starał się posiadać tajnych współpracowników wśród uczniów wszystkich TRM na swoim terenie odpowiedzialności służbowej. TW ps. „Wojski” (Roman Moszkowicz), w momencie pozyskania uczeń trzeciej klasy Technikum Rybołówstwa Morskiego w Kołobrzegu, zwerbowany został w 1976 r. przez GPK Kołobrzeg w celu: „zabezpieczenia dopływu informacji o uczniach, którzy ze względu na uzyskiwane wyniki nauczania, sytuację rodzinną, zachowanie się i wypowiedzi w szkole, jak i podczas rejsów szkoleniowych mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa granicy PRL; ujawniania

¹⁸ Ibidem, *Wniosek o opracowanie kandydata na tajnego współpracownika*, 31.05.1976, k. 3.

i rozpoznawania kontaktów uczniów TRM z osobami zam. w kk oraz rozpoznawania osób usiłujących dotrzeć do naszych załóg podczas postoju jednostek w obcych portach; ujawniania kontaktów uczniów TRM z podejrzanym elementem z terenu miasta, rozpoznawania charakteru i podłoża tych kontaktów; informowania o bieżącej sytuacji i nastrojach w TRM oraz o wszelkich przejawach działalności przestępczej – w tym w szczególności wrogie wypowiedzi pod adresem polityki Partii i Rządu, wywóz dewiz za granicę, handel i niewłaściwe zachowanie się uczniów podczas pobytu w obcych portach”¹⁹. Choć do dzisiejszych czasów zachowało się niewiele teczek agentury techników rybołówstwa, głównie za lata siedemdziesiąte, nie ma racjonalnych przesłanek, aby twierdzić, iż inwigilacja uczniów tych szkół była prowadzona tylko w tym okresie. Raczej wątpliwy wydaje się być pogląd, że ani wcześniej, ani później organy zwiadu Bałtyckiej Brygady zdając sobie sprawę z zagrożeń, nie podejmowały omawianych zadań.

Kontrola operacyjna nie kończyła się wraz z otrzymaniem kart rybackich. Wydz. II kontynuował ją poprzez inwigilacje młodego środowiska rybackiego, które było elementem niepewnym w oczach oficerów kontrwywiadu WOP. Działo się tak, gdyż zwykle były to osoby bezżenne z nieustabilizowanym trybem życia, co sprawiało, że mogli być bardziej podatni na próby dokonania czynów uznawanych za przestępstwa. Pod szczególnym nadzorem znajdowały się Domy Rybaka, które zamieszkiwali młodzi rybacy, zwykle na początku swojej zawodowej kariery.

Starano się utrzymywać w Domach sieć agenturalną, mającą stale dostarczać informacje. Zwykle werbowano ludzi spośród zamieszkałych je młodych rybaków, tak jak TW ps. „Krzysiek” współpracujący z Wydziałem w latach 1973-1977²⁰. Starano się pozyskiwać także agentów spośród osób będących w ciągłym kontakcie z Domami Rybaka, najlepiej ich pracownikami. Takim tajnym współpracownikiem był m.in. TW ps. „Michał” (Jan Szeffler), o którym dowiadujemy się z jego akt personal-

¹⁹ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/70, t. 1, Teczka personalna TW ps. „Wojski”, Kwestionariusz. Część II. Uzasadnienie pozyskania do współpracy, b.d., k. 4.

²⁰ W dotychczasowej kwerendzie autor nie dotarł do teczek personalnej TW. Autor korzystał z teczek pracy tajnego współpracownika; por. AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/10, t. 1, Teczka pracy TW ps. „Krzysiek”.

nych, iż: „pozyskany został do współpracy z GPK Ustka w charakterze TW ps. „Michał” dnia 20.04.1961 na zasadzie dobrowolności.

Celem wykorzystania w/wym. było zabezpieczenie młodego środowiska rybackiego zam. w Domu Rybaka. Z zawodu rybak z uwagi na chorobę żołądka zrezygnował w 1964 r. Zatrudnił się na stanowisku zaopatrzeniowca w Domu Rybaka”²¹. Swoją współpracę w tym zagadnieniu zakończył w 1972 roku²².

Środowisko młodych rybaków mieszkających poza Domami także znajdowało się w operacyjnym zainteresowaniu funkcjonariuszy zwiadu Bałtyckiej Brygady. Z powodu dużej rotacji zatrudnienia w rybołówstwie była to liczna grupa, co wymagało stałego zabezpieczenia kontrwywiadowczego. Tajni współpracownicy penetrujący to środowisko pochodzili zarówno z niego, jak również spośród rybaków doświadczonych, z długim stażem, cieszących się autorytetem.

Praktycznie każdy TW pozyskiwany z osób wykonujących ten zawód miał za zadanie obserwowanie pracowników o małym stażu, co pozwalało na ciągły dopływ informacji.

Inwigilacja rybaków o wieloletnim stażu zasadniczo nie odbiegała od tej prowadzonej wobec ich młodszych kolegów. Funkcjonariusze Wydz. II BB WOP nadal pozyskiwali informacje o ich życiu prywatnym oraz rodzin i bliskich. Należy wspomnieć, iż takie zainteresowanie życiem osobistym było wyłączną domeną inwigilacji osób trudniących się rybołówstwem.

Ten sam rodzaj informacji pozyskiwano o np. mniejszościach narodowych, pracownikach zawodów związanych z turystyką, czy też ogólnie o osobach zamieszkujących strefę nadgraniczną, znajdujących się w operacyjnym zainteresowaniu oficerów zwiadu. Starano się uzyskać także, głównie od TW, informacje o zachowaniu się rybaków podczas trwania połowów na łowiskach morskich.

W zainteresowaniu organów kontrwywiadu WOP pozostawały wiadomości o kontaktach rybaków z załogami kutrów państw obcych, czy też innych statków obcych bander. Jak widzimy na przykładzie TW ps. „Ju-

²¹ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/65, t. 2, Teczka personalna TW ps. „Michał”, Notatka służbowa z akt personalnych nr I W 2530, 2.09.1983, k. 11.

²² Ibidem.

lek”²³, rybaka ze Stegny, pozyskanego w 1963 r. przez sąsiednią Kaszubską Brygadę, w zainteresowaniu zwiadu pozostawały również informacje: „o zauważonych obcych jednostkach pływających przebywających na wodach terytorialnych naszego Państwa”²⁴. Gromadzenie takiego rodzaju informacji miało na celu zminimalizowanie zagrożenia ucieczki z kraju, czy popełnieniu innych przestępstw granicznych, w tym przemytu.

Należy także omówić sprawę sieci agenturalnej rybołówstwa morskiego podczas zawieruchy polityczno-społecznej I połowy lat osiemdziesiątych. TW werbowani do operacyjnej kontroli omawianego zagadnienia była najliczniejsza z grup tajnych współpracowników wykorzystywanych we wszystkich zagadnieniach kontrwywiadowczych. Z tego też powodu polegano na niej w tym gorącym okresie. O działaniach zwiadu BB WOP, jeżeli chodzi o strajki i wystąpienia społeczne, w gorącym sierpniu 1980 r. wiemy niewiele.

Co prawda odbywały się spotkania, w świetle zachowanych dokumentów, TW z oficerami prowadzącymi, aczkolwiek w zdecydowanej większości nie dotyczą one tworzenia się nowego ruchu społecznego. Podobną sytuację mamy także w zachowanych aktach agentury rybackiej Wydz. II Kaszubskiej Brygady WOP. Nie znaczy to, iż organy kontrwywiadu WOP nie podjęły działań wobec tworzącej się „Solidarności”. Wiemy, iż organy kontrwywiadowcze sąsiedniej brygady z Gdańska aktywnie działały w tym zagadnieniu²⁵. Możemy więc postawić hipotezę, iż BB WOP również działała na tym polu, choć najprawdopodobniej nie zachowały się dokumenty o tym świadczące.

W dotychczasowej kwerendzie autor dotarł tylko do jednej informacji o strajkach sierpnia 1980 r., przekazanej przez tajnego współpracownika wykorzystywanego do inwigilacji rybołówstwa. Jest to informacja

²³ Do naszych czasów nie zachowała sięteczka personalna TW.

²⁴ AIPN Gd, sygn. IPNGD 0096/1, Teczka pracy TW ps. „Julek”, Kierunkowy plan wykorzystania tajnego współpracownika ps. „Julek”, 25.01.1963, k. 1.

²⁵ Ogólnie agentura Kaszubskiej Brygady WOP zachowała się w dużo gorszym stanie, niż Bałtyckiej Brygady. Jednak na podstawie dzienników korespondencji Wydz. Ochr. Gosp. SB w Gdańsku wiemy, iż Wydz. II KB kontaktowała się SB w sprawie operacji „LATO-80” – operacji skierowanej przeciwko rodzącemu się w Stoczni Gdańskiej ruchowi społecznemu; por. AIPN Gd, sygn. IPNGD 0046/556, t. 2, Wydział Ochrony Gospodarczej SB. Dziennik korespondencji 14.06.1980-3.10.1980, s. 69-70.

z 19 sierpnia 1980 r. przekazana przez TW ps. „Robert”, rybaka PPIUR „Korab”, współpracującego w latach 1969-1989, która mówi o sytuacji w strajkującej Stoczni Ustka²⁶. Traktuje ona o sytuacji ogólnej stoczni w tym dniu. Jediną wzmianką związaną z rybołówstwem jest informacja, iż „Korab” pracuje nadal²⁷.

W okresie od sierpnia 1980 r. do wprowadzenia stanu wojennego tajni współpracownicy działający w omawianym zagadnieniu nie są wykorzystywani do wykonywania zadań związanych z „Solidarnością”. Trzeba jednak wspomnieć, iż ogólnie Wydz. II w tym okresie nie zlecał zadań wobec nowego związku zawodowego żadnym TW, bez względu na kierunek działania. Co prawda zdarzały się przypadki dostarczania informacji o „Solidarności”, aczkolwiek nie wynikały one ze zleconych zadań, a wyłącznie z inicjatywy własnej tajnych współpracowników. Przykładem takiej wiadomości odnośnie zagadnienia kontrwywiadowczej kontroli rybołówstwa jest informacja przekazana przez TW ps. „Dariusz” (Karol Kocur)²⁸, rybaka z SPRM „Łosoś”, który informował o tworzeniu się nowego związku zawodowego w jego zakładzie pracy²⁹. Po 13 grudnia 1981 r. sytuacja jednak się zmieniła. Jeszcze w grudniu oficerowie prowadzący na specjalnie wywoływanych spotkaniach przekazywali tajnym współpracownikom dodatkowe zadania.

Dotyczyły one informowania o zjawiskach godzących w porządek stanu wojennego takich jak: drukowaniu i kolportowaniu nielegalnych pism i ulotek, o osobach głoszących poglądy antysocjalistyczne i nawołujący do strajków itp. Takie zestawy zadań otrzymali również TW działający w operacyjnej kontroli rybołówstwa morskiego. Mieli oni ponadto zwracać większą uwagę na osoby mogące dokonywać porwania kutrów³⁰.

²⁶ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/118, t. 2, Teczka pracy TW ps. „Robert”, Informacja dotycząca aktualnej sytuacji w Stoczni Ustka związanej z przerwą pracy, 19.08.1980, k. 189. Jest to jedyna wzmianka o wydarzeniach sierpnia, do których dotarł autor w dotychczasowej kwerendzie akt Wydz. II BB i KB WOP.

²⁷ Ibidem.

²⁸ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/108, t. 3, Teczka personalna TW ps. „Dariusz”.

²⁹ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/108, t. 1. Teczka pracy TW ps. „Dariusz”, Informacja dot. Nowych ZZ „Solidarność” w SPRM „Łosoś” w Ustce, 2.10.1980, k. 79.

³⁰ Przykładem może być TW ps. „Zbyszek” (Ryszard Granis), rybak, który na spotkaniu 23.12.1980 r. z prowadzącym go pomocnikiem d-cy GPK Ustka st. chor. Bogusławem Sokołowskim otrzymał taki właśnie zestaw zadań; por. AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/85, t. 1, Teczka pracy TW ps. „Zbyszek”, Zadanie, 23.12.1981, k. 92.

Od tego momentu do Wydz. II zaczęły napływać informacje o działaczach zdelegalizowanej „Solidarności” pracujących w rybołówstwie, czy też o osobach z jej poglądami sympatyzującymi. Zaczęto w tym celu nawet werbować nowych współpracowników, jak TW ps. „Karaś” (Marian Kopeć), rybaka z „Korabia”, który w 1982 r. został pozyskany przez chor. sztab. Mariana Grota z GPK Ustka, m.in. w celu: „Ujawniania osób w środowisku rybackim i z poza krytycznie ustosunkowanych do ustroju socjalistycznego, aprobujących działalność byłych działaczy „Solidarności” – rozpoznawania ich, czy nie prowadzą lub nie podejmują wrogiej antypaństwowej działalności”³¹.

Poza zadaniami tego typu w I połowie lat osiemdziesiątych, tak jak w latach wcześniejszych, tajni współpracownicy byli wykorzystywani do badania nastrojów społeczeństwa. Głównie chodziło o rozpoznania, co w środowisku rybackim mówi się o różnego rodzaju wyborach do Sejmu, czy Rad Narodowych.

Oficerów zwiadu interesowały także opinie na temat zjazdów Partii czy wystąpień telewizyjnych jej liderów. Często zdarzało się, że w ramach tzw. zadań manewrowych funkcjonariusze Wydz. II BB WOP zlecali prowadzonym przez siebie tajnym współpracownikom donoszenie o wypowiedziach rybaków na nagłe wydarzenia. Przykładem tego jest otrzymane przez wspomnianego już TW ps. „Dariusz” polecenie o uzyskanie jak największej ilości komentarzy dotyczącej wprowadzenia księdza Jerzego Popiełuszki³². Zlecono mu m.in. informowanie, czy po porwaniu kapelana „Solidarności” występują wrogie wypowiedzi pod adresem rządu³³.

Osobnego omówienia wymaga opisanie metod stosowanych przez organy zwiadu brygady z Koszalina wobec rybaków, którzy według nich w jakikolwiek sposób zagrażali nienaruszalności granicy państwowej. Zwykle informacje o domniemanym zagrożeniu funkcjonariusze Wydz. II Bałtyckiej Brygady otrzymywali od prowadzonych przez siebie tajnych współpracowników. Nie cofano się nawet przed wykorzystywaniem zasłyszanych wypowiedzi pochodzących od osób będących pod wpływem

³¹ AIPN Gd, sygn. IPNGD 00155/91, t. 1, Teczka personalna TW ps. „Karaś”, Kwestionariusz. Część II. Uzasadnienie pozyskania do współpracy, b.d., k. 4.

³² AIPN Gd, sygn. 00155/108, t. 1, Informacja, 30.10.1984, k. 138.

³³ Ibidem.

alkoholu. Należy wspomnieć, iż wiadomości tego typu były przekazywane również pomiędzy brygadami. W razie otrzymania takich informacji wszczynano ich operacyjne sprawdzenie (SOS) lub wypełniano kwestionariusz ewidencyjny (KE) względem rybaka, którego miały one dotyczyć. Funkcjonariusze zwiadu BB WOP próbowali zebrać jak największą ilość wiadomości o takiej osobie, jak również o jej rodzinie i bliskich znajomych.

Starano się dokonać zmustrowania na łądzie rybaków, wobec których zachodziło podejrzenie o próbę nielegalnej ucieczki za granicę. Sam Wydz. II nie miał bezpośrednio takiej władzy. Mógł on drogą oficjalną wnioskować o to do armatora, czyli do przedsiębiorstwa zatrudniającego, będącego w operacyjnym zainteresowaniu organów zwiadu brygady z Koszalina. Zdarzało się jednak, że próbowano doprowadzić do zmustrowania w inne sposoby. Przykładem takich działań są czynności operacyjne podjęte względem Andrzeja Czerwca, rybaka z PPiUR „Korab” w Ustce, rozpracowywanego w ramach SOS krypt. „Miesiąc”³⁴.

Znajdował się on w zainteresowaniu oficerów kontrwywiadu WOP z powodu swoich wypowiedzi na temat chęci ucieczki z kraju³⁵. Dla uniknięcia zagrożenia granicznego postanowiono doprowadzić do jego zmustrowania. W tym celu chciano wykorzystać fakt nadużywania przez niego alkoholu. Prowadzący sprawę chor. sztab. Marian Grot w ramach przedsięwzięć zlecił TW ps. „Uwertura”³⁶ informować w trybie pilnym, kiedy Andrzej Czerwiec przed wypłynięciem przybędzie na kuter w stanie wskazującym na spożycie alkoholu³⁷. Pod tym samym względem miał on być także pod szczególną obserwacją kontrolerów BB WOP podczas odprawy na morzu³⁸.

³⁴ Andrzej Czerwiec został w później pozyskany do współpracy przez GPK WOP w Ustce jako TW ps. „Krystian”, materiały SOS krypt. „Miesiąc” zostały włączone do jegoteczki personalnej; por. AIPN Gd, sygn. 00155/91, t. 1, Teczka personalna TW ps. „Krystian”.

³⁵ Ibidem, Informacja dot. wypowiedzi granicznej przez rybaka Czerwiec Andrzej, 17.12.1981, k. 15.

³⁶ Autor w dotychczasowej kwerendzie nie dotarł do akt TW ps. „Uwertura”.

³⁷ Ibidem, Informacja dotycząca rybaka Czerwiec Andrzej podejrzanego o zamiar ucieczki z kraju, 23.01.1982, k.20.

³⁸ Ibidem.

Przez te działania chciano doprowadzić do dyscyplinarnego przeniesienia Czerwca do pracy na łądzie. Jednak żadne z tych przedsięwzięć nie zostało ostatecznie wykonane. Chorąży Grot ostatecznie postanowił wnioskować do armatora, u którego był zatrudniony figurant o: „niezwłoczne zmustrowanie (czasowo) ob. Andrzej Czerwiec z kutra rybackiego”³⁹, co zostało zaakceptowane przez szefostwo Wydz. II BB WOP: „Z dyrektorem przedsiębiorstwa załatwić zmustrowanie z jednostki. Wykorzystać w tym celu jego niezdyscyplinowanie oraz częste nadużywanie alkoholu”⁴⁰.

Poza inwigilacją rybaków kontrola operacyjna rybołówstwa morskiego obejmowała ochronę gospodarki państwowej. Dotyczyło to wszystkich zjawisk, które według oficerów zwiadu Bałtyckiej Brygady mogły wpływać negatywnie na dochody płynące z połowów i przetwórstwa ryb. Powodem do zainteresowania operacyjnego mógł być np. spadek efektywności pracy kutra.

Starano się ustalić, poprzez różnego rodzaju metody operacyjne, powód tego spadku połowów. Ochrona gospodarcza rybołówstwa wiązała się również z wykrywaniem wszelkich nieprawidłowości na terenie spółdzielni i przedsiębiorstw rybackich. Wiązało się to m.in. z wykrywaniem różnego rodzaju nadużyć finansowych pracowników, czy też po prostu kradzieży złowionych ryb z magazynów. W zagadnieniach gospodarczych Wydz. II BB WOP ograniczał się wyłącznie do zbierania informacji. Jeżeli uznano, iż zebrany materiał jest wystarczający, przekazywano go dalej odpowiednim służbom.

Zwykle były to odpowiednie organy SB czy MO odpowiedzialne za ochronę gospodarczą. Jeżeli sprawa dotyczyła wyłącznie spadku efektywności połowów na wskutek winy załogi, oficerowie zwiadu przesyłali swoje spostrzeżenia i uwagi do dyrekcji zatrudniającego ich przedsiębiorstwa w celu wyciągnięcia odpowiednich konsekwencji. W razie przychylnego rozpatrzenia wniosku przez pracodawcę w grę wchodziły kary dyscyplinarne od nagany po zmustrowanie na łądzie, aż nawet do zwol-

³⁹ Ibidem, Meldunek w sprawie wykonania wniosków, 26.01.1982, k. 21.

⁴⁰ Polecenia te (z 21.02.1982) zostały sporządzone w formie odręcznej notatki na odwrocie wymienionego już Meldunku w sprawie wykonaniu wniosków.

nienia. Decyzja należała jednak wyłącznie do dyrekcji przedsiębiorstwa lub spółdzielni⁴¹.

W zakres ochrony gospodarczej rybołówstwa morskiego przez Wydz. II koszalińskiej brygady wchodziła również swojego rodzaju opieka nad kutrami rybackimi. Oczywiście tych będących własnością spółdzielni i przedsiębiorstw rybackich⁴². W razie uznania, iż istnieją przesłanki, że do awarii lub uszkodzenia doszło wskutek niedbalstwa lub umyślności określonych osób, funkcjonariusze Wydz. II wszczynali tok operacyjnego sprawdzenia.

W dotychczasowej kwerendzie autor dotarł tylko do jednej sprawy tego typu. SOS krypt. „Wrak” została wszczęta w maju 1983 r., po tym jak w kwietniu tego samego roku po paru godzinach od powrotu z połowu, należący do PPiUR „Korab” kuter UST-78 zaczął tonąć⁴³. Specjalnie powołana komisja zakładowa po wstępnych oględzinach uznała zdarzenie za wynik zaniedbań ze strony mechanika i motorzysty⁴⁴.

Wnioskujący rozpoczęcie sprawy Pomocnik Szefa Wydz. II BB WOP mjr Wojciech Rogacz jako zasadność tego przedsięwzięcia wskazywał: „Ponieważ awaria kutra UST-78 przyniosła znaczne straty dla gospodarki narodowej i mogła być wynikiem działania lub zaniechania określonych osób, istnieje konieczność wszczęcia sprawy operacyjnego sprawdzenia w celu ustalenia: czy zdarzenie to było następstwem celowej i wrogiej działalności, czy też lekkomyślności i niedbalstwa; ewentualnych sprawców przestępczego czynu i pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej”⁴⁵.

Po ponad sześciu miesiącach śledztwa w omawianej sprawie nie dopatrzone się jednak oznak umyślnego działania, dlatego mjr Rogacz

⁴¹ Z kwerendy przeprowadzonej przez autora wynika, że w razie odrzucenia wniosku BB WOP nie próbowała w żaden sposób odwoływać się od tej decyzji. Jednak osoby ujęte w odrzuconym wniosku nadal pozostawały pod operacyjną kontrolą Wydz. II.

⁴² Kutry rybaków indywidualnych nie znajdowały się w zainteresowaniu operacyjnym Bałtyckiej Brygady, gdyż ich uszkodzenia nie wpływały bezpośrednio na dochody gospodarki narodowej, jak było to w przypadku kutrów należących do spółdzielni i przedsiębiorstw.

⁴³ AIPN Gd, sygn. 0098/39, SOS krypt. „Wrak”, Wniosek o wszczęcie sprawy operacyjnego sprawdzenia krypt. „Wrak”, 25.05.1983, k. 3.

⁴⁴ Ibidem.

⁴⁵ Ibidem.

postanowił wnioskować o jej zakończenie: „Ponieważ ustalono sprawcę awarii kutra, udowodniono mu winę (nieumyślną), a nie było wrogiego i celowego działania – sprawę należy zakończyć i materiały złożyć do archiwum sekcji „c” Wydz. Zab. Oper. WUSW w Słupsku”⁴⁶.

⁴⁶ Ibidem, *Wniosek o zakończenie sprawy operacyjnego sprawdzenia krypt. „Wrak”*, 2.12.1983, k. 10.

por. Sławomir Woźniak

CS SG w Kętrzynie

NIE TAKI ZAKUP STRASZNY, CZYLI SŁÓW KILKA O TELEWIZORACH

Jak już parokrotnie we wcześniejszych publikacjach pisałem w ostatnich latach zaobserwowaliśmy znaczący postęp w wielu technologiach (w tym RTV). Skutkuje to tym, że wybór sprzętu staje się coraz trudniejszy. Przed takim dylematem stoi również Straż Graniczna, bowiem na wielu stanowiskach w służbie wykorzystuje się tego rodzaju sprzęt. Urządzenia obfitują w bogate możliwości a w samej dziedzinie telewizorów pojawiło się kilka znaczących nowinek, z którymi przed kupnem telewizora warto się zapoznać. LCD¹, Plazma², tylna projekcja³, czy OLED⁴ to tylko niektóre z występujących technologii, a ponieważ

¹ **LCD** (*ang. Liquid Cristal Display*). Piksel tutaj nie świeci tylko służy jako filtr, który przepuszcza światło. Każdy piksel to w rzeczywistości 3 subpiksele R(Red-czerwony), G(Green-zielony), B(Blue-niebieski). Źródłem światła jest lampa fluoroscencyjna, emitująca białe światło, które przechodzi przez ekran złożony z milionów pikseli. Cały proces oparty jest o pewną właściwość elektrochemiczną ciekłego kryształu. Technologia ta jest szeroko wykorzystywana w branży komputerowej i została zaadoptowana do telewizji.

² **PDP** (*ang. Plasma Display Panel*) typ telewizora wykorzystującego właściwości gazów szlachetnych, które pobudzone wysokim napięciem przechodzą w stan plazmy. Każdy piksel – tak jak LCD – składa się z trzech subpikseli. Subpiksel to rurka szklana z ksenonem, do której przykładane jest napięcie, w wyniku czego gaz zmieniany jest w plazmę i następuje emisja promieniowania UV. Ponieważ promieniowanie ultrafioletowe nie jest widoczne dla człowieka, pada ono na warstwę fosforu, który pobudzony tym promieniowaniem emituje światło widzialne. Dla każdego z trzech subpikseli zastosowany jest inny kolor fosforu: czerwony, zielony i niebieski.

³ **DLP** (*ang. Digital Light Processing*) to najmłodsza technologia wykorzystywana do budowy ekranów telewizyjnych. Telewizory wyposażone w taki ekran nazywane są **telewizorami projekcyjnymi**. Jej działanie polega na wykorzystaniu miniaturowych lusterek (powierzchnia kilkunastu mikrometrów kwadratowych) odbijających lub rozpraszających padający na nie strumień świetlny. Wykorzystane są przy tym miniaturowe urządzenia elektromechaniczne o rząd większe niż te używane w nanotechnologiach.

⁴ **OLED** (*ang. Organic Light Emitting Diode*) to jeszcze bardzo świeża i niedojrzała technologia. Telewizory wyposażone w taki typ ekranu pojawiły się 2007 r. w Japonii a potem w Stanach Zjednoczonych. Ich przekątna to tylko 11", ale powstały już modele

różne modele, nawet tego samego producenta, odstają od siebie parametrami, należy dobrze się rozejrzeć zanim dokonamy wyboru.

Celem niniejszego opracowania jest przybliżenie funkcjonariuszom Straży Granicznej tematyki związanej z telewizorami. Oczywiście nie sugeruję, który model warto kupić, a którego lepiej nie kupować. W artykule wykorzystałem szereg publikacji dostępnych w Internecie, jak i innych opracowań np. czasopisma i foldery reklamowe producentów. Wybrałem z nich obszernie fragmenty, które pozwolą – mam nadzieję – przedstawić ten temat w przystępnej formie wg stanu na ostatni kwartał 2009 roku.

Czytając foldery reklamowe niejednokrotnie możemy się poczuć nieco zagubieni. Enigmatyczny gąszcz pojęć i technologiczny żargon stosowany przez wytwórców telewizorów może przerażać. W takiej sytuacji wybór optymalnego modelu dopasowanego do oczekiwań to droga przez mękę. Szczegółowy i pełen detali obraz, o dużym kontraście i dobrym czasie odpowiedzi to wymarzone określenia na telewizor. Te określenia wiążą się z:

- A. **Rozdzielczość** to parametr mówiący o liczbie pikseli⁵ w poziomie i w pionie. Jak łatwo się domyśleć im liczba pikseli wyższa, tym obraz wyraźniejszy, zawierający więcej szczegółów. Osoby decydujące się na zakup telewizora plazmowego czy też ciekłokrystalicznego mogą sprawdzić rozdzielczość czytając specyfikację. Dla tradycyjnych telewizorów kineskopowych standardowo wynosi ona 720 x 576 (poziom x pion, jest to standardowa rozdzielczość dla systemu PAL).

o większych przekątnych np. 40". Ten typ telewizora wykorzystuje związki organiczne, które emitują światło pod wpływem przyłożonego napięcia. Dzięki specyficznej technice produkcji (napyłanie związków na płytę) i braku konieczności stosowania podświetlania ekrany te są lekkie i cienkie.

⁵ **Piksel** (ang. Piel – wyraz utworzony ze zbitki dwóch angielskich słów: picture+element) jest to najmniejszy jednolity (przedstawiający konkretny kolor) element obrazu wyświetlanego na ekranie (monitora komputerowego, telewizora itp.). Jeden piksel w odniesieniu do monitorów to bardzo mały kwadrat (często spotykana szerokość boku to 0,28 mm) lub prostokąt widzialny z odległości użytkowej jako wypełniony jednolitym kolorem.

Dzisiejsza technika telewizyjna posługuje się sygnałem dostarczanym w pięciu formatach: 480i, 480p, 720p, 1080i oraz 1080p⁶. Format 480i jest odpowiednikiem analogowego sygnału odbieranego przez standardowe telewizory. Natomiast 720p i 1080i stosowane są przez telewizje satelitarne, kablowe cyfrowe i dostawców telewizji w standardzie **High Definition** (HD). Najwyższa rozdzielczość telewizorów cyfrowych (plazmowych i LCD) w powszechnym zastosowaniu to 1920 x 1080 pikseli. Rozważając **telewizję wysokiej rozdzielczości** musimy wziąć ten parametr pod uwagę. Ekran jest uważany za zdolny do wyświetlania sygnału High Definition („HD ready”), jeżeli dysponuje ekranem o rozdzielczości ok. miliona pikseli (ekrany 1920 x 1080, 1280 x 720, 1366 x 768 i 1024 x 1024 są zgodne z HD). Zaletą telewizji HD wykorzystującej transmisję cyfrową jest dostarczenie obrazu praktycznie pozbawionego przekłamań i zniekształceń. Obraz tak powstały może mieć nawet do pięciu razy większą rozdzielczość niż ma to miejsce w telewizji analogowej. Taka technologia pozwala na otrzymywanie niezwykle wyrazistego obrazu – brak zniekształceń, odbić i przekłamań na krawędziach konturów. Należy pamiętać, że telewizja HDTV nadaje w formacie panoramicznym 16:9. Pomimo że rozdzielczość wpływa znacząco na cenę sprzętu, warto zwrócić uwagę na zysk idący z zakupu takiego odbiornika. By oglądać jedynie telewizję tradycyjną w dobrej jakości obrazu, nie musimy zwracać uwagi na ten parametr.

B. **Kontrast** jest ustalany na podstawie stosunku najjaśniejszej bieli, jaką dany ekran może odtworzyć, do najciemniejszej czerni. Przyjęto, że im większy współczynnik kontrastu, tym lepszy ekran, ponieważ czerń będzie ciemniejsza, a biel „bielsza”. Co nie jest do końca prawdą. Kontrast zasadniczo mierzony jest tylko dla telewizorów typu LCD i plazmowych. Wyrażony jest jako zbitka dwóch liczb (np.1000:1), gdzie pierwsza z nich praktycznie oznacza ile razy intensywniejsze (jaśniejsze) jest światło emitowane przy wyświetlaniu najjaśniejszej bieli w stosunku do światła emitowanego przy absolutnej czerni (wzorcowo powinno być to zerowe natężenie światła).

⁶ Litera **p** oznacza „progressive scanning” – wyświetlanie kolejno wszystkich linii obrazu jedna po drugiej. Alternatywą dla tej metody jest wyświetlanie z przeplotem („interlaced scanning”, stąd litera **i**), czyli na przemian parzystych i nieparzystych linii obrazu.

W rzeczywistości, producenci zaczęli się prześcigać w podkreśnianiu najjaśniejszej bieli (wręcz do nieznosnych wartości), jednocześnie nic nie robiąc z czernią (nadal świeciła). Wprowadzono zatem dodatkowy parametr, mówiący jaką to jasnością dysponuje telewizor. Przy ocenianiu parametrów ekranu należy brać pod uwagę zarówno kontrast, jak i jasność ekranu. Tak na marginesie zwykle telewizory plazmowe cechują się lepszym kontrastem przede wszystkim dlatego, że czerń na nich wyświetlana jest doskonalsza. Najnowsze telewizory LCD z podświetleniem diodowym mogą na tym polu konkurować z plazmami. Gdy jednak przeanalizujemy gradację szarości, okaże się, że plazmy radzą sobie w tej materii lepiej niż LCD. W praktyce oznacza to, że w większości telewizorów LCD w czasie wyświetlania nocnej sceny zobaczysz głęboką czerń, lecz drobne niuansy, szczegóły ukryte w cieniach mogą się zlać w ciemne plamy. Plazma znacznie lepiej radzi sobie w tej materii.

C. **Jasność** wyrażona w jednostce cd/m^2 (liczba kandel na metr kwadratowy) mówi, jaka jest maksymalna jasność obrazu możliwego do otrzymania na danym ekranie. Teoretycznie, im większa jest jasność obrazu, tym większa różnorodność kolorów i ilość szczegółów. Zupełnym standardem dla telewizorów LCD jest jasność od 450 do 600 cd/m^2 . W wielu przypadkach jasność telewizora windowana jest do nienaturalnych wielkości, by osiągnąć wyższą wartość kontrastu (patrz wyżej), ale tak już działa marketing. Minusem plazm jest mniejsza jasność obrazu niż w LCD. Ten parametr może mieć znaczenie dla osób najczęściej oglądających telewizję w dzień, w mocno nasłonecznionym, jasnym pomieszczeniu.

D. **Czas reakcji (odpowiedzi)** to parametr przypisany przede wszystkim do telewizorów typu LCD. Wyrażony w milisekundach, określa szybkość z jaką ekran reaguje na zmiany obrazu. Zbyt długi czas reakcji może objawić się smużeniem i zlewaniem się elementów obrazu (np. gdy oglądamy sport lub kino akcji). Zatem czym niższa wartość tego parametru tym lepiej.

Do niedawna koronnym argumentem przemawiającym za ekranem plazmowym był wolny czas reakcji matrycy LCD i związane z tym smużenie, przejawiające się poświatą widoczną za obiektami szybko przemieszczającymi się na ekranie. Zastosowanie w ekranach LCD technolo-

gii 100/200 Hz istotnie zmienia ten stan rzeczy niezależnie od wariantu wykorzystanego przez producenta. Chodzi o zwielokrotnienie liczby wyświetlanych klatek, których liczba przy sygnale PAL wynosi 50 na sekundę. Otrzymujemy zatem 100 lub nawet 200 klatek na sekundę, co pozwala uzyskać płynniejszy obraz. Zastosowane przez producentów technologie 100/200 Hz mocno się różnią stopniem zaawansowania systemów wykrywania ruchu na ekranie. Coraz częściej systemy 100/200 Hz wyposażone są w procesory, które przewidują kierunek i prędkość poruszania się obiektów na ekranie.

E. **Zużycie energii** – wadą plazm jest duże zużycie energii. To szczególnie istotne w wypadku ekranów o dużych przekątnych. Osoba oszczędna powinna przed zakupem sprawdzić w specyfikacji telewizora, ile mocy pobiera, bo np. 50-calowa plazma średnio zużywa 250-350 W. Producenci pracują nad tym i wprowadzają na rynek modele coraz bardziej energooszczędne. Ponadto są duże różnice w budowie paneli montowanych w telewizorach PDP, a co za tym idzie, w wysokości poboru mocy np. nowym 50-calowym telewizorom z panelami plazmowymi wystarczy 230-250 W. Jest to o ponad połowę mniej niż w modelach sprzed roku, co warto uwzględnić, planując zakup odbiornika TV. Z drugiej strony jest to wciąż dużo więcej niż pobór mocy telewizorów LCD, wyposażonych w podświetlenie diodami LED, które w modelach 50-calowych sięga ok. 100 W. Warto jednak pamiętać, że w telewizorach LCD z tradycyjnym podświetleniem świetłówkami pobór mocy będzie wyższy – dla 52-calowego modelu LCD przeciętnie wynosi 250-280 W, czyli mniej więcej tyle, co w nowoczesnych plazmach o tej samej wielkości ekranu.

Wybór **formatu ekranu**: format ekranu to stosunek jego szerokości do jego wysokości. Mamy do wyboru:

- **4:3** (cztery na trzy) – w takim formacie nadawane są jeszcze w większości programy telewizyjne; format, który w zasadzie już jest wyparty przez 16:9.

- **16:9** (szesnaście na dziewięć) – większość filmów na DVD ma taki format, coraz częściej nadawane programy telewizyjne są w tym formacie, tak więc idealnym byłoby posiadać telewizor 16:9; obraz filmu idealnie pokrywa wtedy cały ekran telewizora.

Jako ciekawostkę mogę podać, iż Philips wiosną 2009 roku wprowadził na rynek pierwszy na świecie telewizor, którego ekran ma prawie takie proporcje boków, jak kinowy (2,39:1). Cinema 21:9 jest prekursorem domowego sprzętu video, który pozwala widzowi oglądać film skadowany dokładnie tak, jak zrobił to reżyser. Teraz każdemu seansowi w domu mogą towarzyszyć wrażenia, których dotąd mogliśmy doświadczyć jedynie w kinie. Obraz wyświetlany jest na dużym ekranie LCD o 56-calowej przekątnej, w najwyższej rozdzielczości (Full HD). Wszystkie pozostałe telewizory, nawet modele z ekranem panoramicznym 16:9,

obcinają boczne części kadru albo wyświetlają obraz z dwoma czarnymi pasami na dole i na górze ekranu. Wyświetlacz telewizora spełnia standardy Full HD i ma rozdzielczość 2560 x 1080 pikseli (8,3 miliona punktów obrazu). Twórcy urządzenia zastosowali w nim technologię, która powoduje przeformatowanie obrazu z 16:9 na właściwy dla ekranu Cinema 21:9, co bardzo się przydaje podczas oglądania programów telewizyjnych lub korzystania z konsoli do gier. Funkcja ta może być wyłączana.

Podczas zakupu telewizora jednym z najczęstszych problemów jest wybór odpowiedniej wielkości ekranu, a właściwie parametru określanego jako przekątna ekranu. Decyzja nie jest prosta i często wynika z indywidualnych preferencji. Można oglądać obraz na 50-calowym ekranie z odległości 2 metrów i być zadowolonym, za to ktoś inny w identycznej sytuacji usiądzie 2 metry dalej. O wielkości ekranu w największej mierze powinny decydować indywidualne odczucia widza. Istotnymi czynnikami doboru wielkości ekranu są:

- jakość wyświetlanego materiału wideo (SD⁷ lub HD),
- proporcje ekranu (4:3 lub 16:9),
- odległość widza od odbiornika.

Im lepsza jakość materiału źródłowego i jego wyższa rozdzielczość, z tym bliższej odległości będzie prezentował się lepiej. Optymalna odległość ekranu **zwykle** jest dwa razy większa niż przekątna obrazu. Jeśli ekran ma 37-calową przekątną (prawie 94-centymetrową), optymalna odległość od niego wynosi mniej więcej 2 m, w przypadku 42-calowego LCD czy plazmy – 2,2 m, a 50-calowego 2,6-2,8 m. Założenia te są optymalne dla sygnału wideo prezentowanego w rozdzielczości HD. Przy sygnale SD odległość należałoby zwiększyć, aby na obrazie nie było widać wyraźnych pikseli (mówiło się nawet w takich przypadkach o odległości równej pięciokrotności przekątnej ekranu). Jako ciekawostkę można zauważyć, że porównując tradycyjny telewizor 29-calowy o proporcjach ekranu 4:3, zbliżoną wysokość ekranu zapewni dopiero 50-calowy płaski telewizor panoramiczny. Więcej na temat wymiarów

⁷ SD (Standard-definition) – system telewizyjny nadający obraz o niskiej rozdzielczości, charakterystyczny dla telewizji analogowej: 720/704x576 pikseli (w systemie PAL) lub 720/704x480 pikseli (w systemie NTSC).

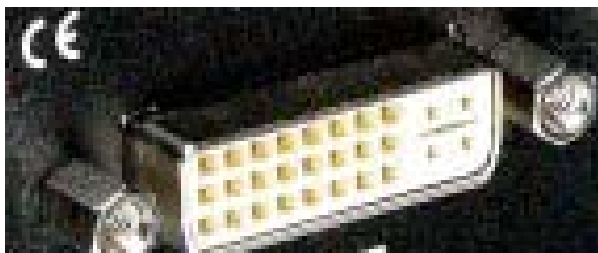
w dalszej części publikacji przy okazji omawiania „optymalnego kąta widzenia” (fot. 3).

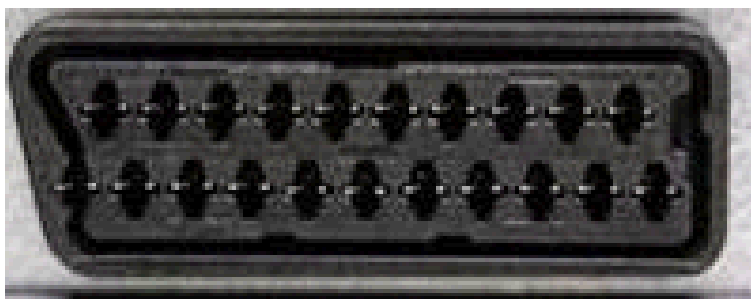
Fot. 1. Złącza telewizora

Omawiając telewizory nie sposób pominąć temat złączy (fot. 1). Istnieje wiele ich typów. Służą one do łączenia urządzeń zewnętrznych z telewizorem, by wyświetlić na nim obraz. Jeden z podziałów dzieli je na cyfrowe i analogowe. Telewizory LCD i plazmowe mogą w ten sposób doskonale służyć do prezentowania obrazu z komputera. Najlepszy obraz gwarantują gniazda cyfrowe m.in.:

- **DVI** (Digital Visual Interface) to wysokiej jakości złącze masowo wykorzystywane w tunerach HDTV, a niekiedy w odtwarzaczach DVD. Komputer wyposażony w cyfrową kartę graficzną będzie można podłączyć przez DVI do telewizora.

- **HDMI** (High-Definition Multimedia Interface) to rozszerzony o zdolność przesyłania cyfrowego dźwięku standard DVI. Standardowo wykorzystywany jest w tunerach HDTV oraz w odtwarzaczach Blu-ray i HD DVD. Warto zaznaczyć, że tak przesyłany obraz będzie wyświetlany bez żadnych strat jakości (przekłamań obrazu). Kinomaniacy szczególnie powinni zwrócić uwagę na ten typ złącz, gdyż prędzej czy później odkryją, że tylko taki sposób przekazywania sygnału gwarantuje dobrą jakość. Przynajmniej trzy złącza HDMI to minimum. Warto o tym pamiętać, bo wystarczy podłączyć odtwarzacz Blu-ray/DVD, konsolę do gier i np. dekoder telewizji satelitarnej, aby w takim telewizorze zająć wszystkie dostępne złącza cyfrowe.

Jeśli chodzi o złącza analogowe, to wyróżnia się tutaj gniazdo **SCART**⁸, które oprócz zwykłego **gniazda antenowego** stało się standardem. Do każdego telewizora podłączyć można większość sprzętów za pomocą Eurozłączy. Istotną sprawą przy tego rodzaju gniazdach jest jednak ich rozmieszczenie. Ważne jest, aby gniazdach były odsunięte od siebie. Wtyczka każdego kabla Euro jest nieco zakrzywiona i gdy gniazda są zbyt blisko, pomimo ich dużej liczby, możesz mieć kłopot z podłączeniem wszystkich urządzeń.

Kolejne pod względem jakości i uniwersalności to **Component video**. Analogowy sygnał wideo dzielony na dwie lub więcej składowych i transmitowany po niezależnych kablach w celu zmniejszenia wpływu zakłóceń zewnętrznych. Umożliwia przenoszenie obrazu wysokiej rozdzielczości HDTV.

Natomiast gniazdo **S-Video** (*ang. Separated Video*) – to kolejny sposób podłączania sprzętów do telewizora umożliwiający uzyskanie lepszej jakości niż w najczęściej spotykanym standardzie **kompozytowym** (patrz poniżej). Standard S-Video nazywany jest czasami **Super Video** lub **Y/C**, a także błędnie **S-VHS**. Złącze standardu S-Video prze-

⁸ **SCART** – (fr. Syndicat des Constructeurs d'Appareils Radiorécepteurs et Téléviseurs) jest to złącze, znane również pod nieoficjalną nazwą **Eurozłącze**, służące do łączenia elementów zestawów AV (audio-video).

nosi tylko sygnał wizyjny, a sygnały fonii przesyłane są oddzielnymi przewodami.

Gniazdo **kompozytowe** (Composite Video), – znane również jako **CVBS** (Color Video Blanking and Sync) – jest formatem analogowego sygnału wideo. Standardowo jest on zakończony złączem typu RCA (zwane potocznie **Cinch**).

Obraz kompozytowy jest przesyłany w jednym ze standardowych formatów NTSC, PAL lub SECAM i charakteryzuje się najniższą jakością z dotychczas wymienianych złącz.

Warto zainteresować się i zadbać, by nasz telewizor wyposażony był w cyfrowy tuner DVB⁹. Od pewnego czasu jest wiadome, że już w najbliższych latach program w jakości Full HD będą mogli oglądać nie tylko abonenci platform cyfrowych i wybranych telewizji kablowych, lecz właściwie wszyscy posiadacze telewizorów ze specjalnym tunerem DVB-T¹⁰, umożliwiającym odbiór cyfrowej transmisji naziemnej. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami przejście z emisji sygnału analogowego na cyfrowy musi nastąpić w Polsce najpóźniej do 2015 roku, lecz z zapowiedzi polskich nadawców (TVP, Polsat, TVN i inni) wynika, że nie będziemy czekać tak długo. Do oglądania DVB-T wystarczy standardowa instalacja antenowa, taka sama jaką dziś miliony gospodarstw domowych wykorzystują do odbioru naziemnej telewizji analogowej (nie będzie wymagana jakaś szczególna certyfikacja zgodności, którą nieuczciwi sprzedawcy mogą wykorzystać). Kupując telewizor z odpowiednim tune-rem będziesz przygotowany do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej bez dodatkowego sprzętu. Ważne, aby wbudowany tuner DVB-T obsługiwał sygnał wideo kodowany w MPEG4/AVC HD. Część odbiorników z tune-

⁹ **DVB** (ang. *Digital Video Broadcasting*) – jest zbiorem powszechnie akceptowanych standardów dla telewizji cyfrowej. Standardy DVB są zarządzane przez międzynarodowe konsorcjum składające się z ponad 270 członków i publikowane przez Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ang. European Telecommunications Standards Institute, ETSI), Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (fr.: Comité Européen de Normalisation Electrotechnique, CENELEC) oraz Europejską Unię Nadawców (ang. European Broadcasting Union, EBU). Charakteryzuje się jakością obrazu i dźwięku porównywalną do zapisu DVD, pozwala na interaktywny odbiór, tj. włączenie napisów w różnych językach oraz przełączenia języka ścieżki audio. W standardzie DVB obraz i dźwięk przesyłane są w systemie MPEG-2, tak jak w DVD. Oryginalna rozdzielczość PAL sygnału DVB to 720x576. Wprowadzono również kodowanie w MPEG-4. Użytkownicy telewizji DVB cenią sobie przede wszystkim idealną jakość obrazu – wysoką rozdzielczość i efektywną jakość obrazu w przypadku telewizji HDTV i kolorystykę zgodną z emitowanym oryginałem – oraz wysokiej jakości dźwięk stereo.

¹⁰ Istnieją 4 standardy nośnikowe, głównie różniące się modulacją i częstotliwością nadawania:

- DVB-S i DVB-S2 – nadawanie satelitarne,
- DVB-T i DVB-T2 – nadawanie naziemne,
- DVB-C i DVB-C2 – nadawanie w sieciach kablowych,
- DVB-H i DVB-SH – nadawanie naziemne oraz satelitarne dla małych urządzeń przenośnych np. telefonów komórkowych lub palmtopów, stworzony na bazie DVB-T.

rami DVB-T ma także zintegrowany tuner DVB-C, czyli cyfrowy tuner telewizji kablowej. Aby za jego pomocą odbierać telewizję HD z kablówki, niezbędna będzie specjalna karta dostępu warunkowego, którą umieszcza się w odpowiednim złączu telewizora (tzw. czytnik CI). Obecnie operatorzy kablowi nie dostarczają samodzielnych kart tego typu, gdyż programy HD oferują w pakiecie z zewnętrznym dekodery typu set-top box.

Jako ciekawy gadżet można uznać wyposażanie odbiornika w gniazda Ethernet, do którego można podłączyć np. router sieciowy i za jego pomocą korzystać z dodatkowych funkcji. Aktualnie każdy producent sprzętu oferujący to rozwiązanie stara się, aby surfowanie po Internecie przy wykorzystaniu telewizora zamiast komputera było jak najwygodniejsze. Zdecydowano zatem, że użytkownik zyska dostęp nie do dowolnych treści internetowych (wymagałoby to m.in. dodania przeglądarki internetowej i klawiatury, ale i tu już pojawiają się zmiany), lecz do specjalnie przygotowanych kanałów tematycznych, których zróżnicowanie i oferta zależą od indywidualnych umów, podpisywanych przez poszczególnych producentów z dostawcami treści. Najczęściej są to: pełny zestaw filmów z serwisu YouTube, informacje na temat pogody na całym świecie, aktualności biznesowe i ogólnotematyczne, a także serwisy typu Flickr czy Google Picasa – internetowe albumy zdjęć. fot. 2)

Fot. 2. Klawiatura ekranowa i NetTV w telewizorze Philips

Na razie tylko Philips w swoich telewizorach oferuje przeglądarkę internetową Opera, pozwalającą na swobodny dostęp do dowolnej strony internetowej (ta funkcjonalność otrzymała nazwę NetTV). Na zakończenie kilka porad zanim dokonamy zakupu.

Podstawowa zasada i rada to „*nie kupujemy na gorąco*”! Pośpiech to w wielu przypadkach jeden z najgorszych doradców i tu nie jest tym właściwym.

Dokonując zakupu pod wpływem impulsu jesteśmy skazani na opinię sprzedawcy. Sprzedawców można oczywiście dzielić na wiele kategorii. Wymieniać można by kilka typów.

Pierwszy to taki, który oczywiście zna się na sprzedawanym towarze i taki co się nie zna.

Drugi podział to tacy, co chcą zarobić jak najwięcej i tacy, co chcą zarobić sprzedając dużo. Oczywiście można by wymienić więcej cech, ale w tym przypadku nie o to mi chodzi. Chodzi głównie o to, aby nie trafić do sklepu będąc nastawionym na kupno TV. Dlaczego? Ponieważ w takich warunkach nawet słaby sprzedawca potrafi sprzedać towar, jaki chce i praktycznie za ile chce. Dlatego parę dni na wybór dobrego sprzętu to z reguły za mało. Sam zakup podzieliłbym na kilka etapów:

- I. Pierwszy to określenie środków pieniężnych. Ten punkt pojawi się 2 razy. Określenie budżetu na starcie może bardzo szybko skrócić rozważania na dalszych etapach. Poszukiwania zostaną w naturalny sposób ograniczone do mniejszej liczby produktów. Jeżeli budżet nie jest jednym z priorytetów (chyba dość rzadka sytuacja) przechodzimy do następnego punktu.
- II. Drugi etap to określenie swoich preferencji. Kolejność rozważania może być i pewnie będzie różna. Należy określić jak najwięcej swoich parametrów:

A. Jakim sygnałem dysponuję i jaką ten sygnał ma jakość np.:

- ✓ Kabłówka,
- ✓ platformy cyfrowe,
- ✓ Blu-ray/DVD/Divix,
- ✓ HDTV,
- ✓ ...

Większość czytelników zapewne będzie mieć trudności z określeniem jakości sygnału w swoim domu bez jakiegoś odniesienia. Dlatego

dobrze jest znać nazwy sieci kablowych, modele odtwarzaczy czy tunerów satelitarnych, z których korzystamy lub zamierzamy korzystać. Dzięki temu lokalny handlowiec powinien mniej więcej wiedzieć, jaka jest jakość oferowanego sygnału.

B. Jakimi złączami dysponuję np.:

- ✓ Antena,
- ✓ EURO,
- ✓ Component,
- ✓ DVD,
- ✓ HDMI,
- ✓ DVI,
- ✓ ...

Wiedza, jakimi złączami dysponuje klient oraz jaki ma sprzęt, pozwoli dobremu sprzedawcy zasugerować np. jakiś specyficzny telewizor, który posiada określone złącze, by podłączyć nasz już leciwy magnetowid lub inny supernowoczesny wraz z dodatkową „przejsściówką”.

C. Odległość od ekranu/wielkość ekranu.

Jak już wcześniej pisałem, parametr wielkości ekranu (ale i odległości również) jest ściśle powiązany z jakością sygnału. Może dochodzić do takich sytuacji, gdzie w przypadku zbyt słabego sygnału na „dużym” ekranie będzie obraz słabej jakości, za to na mniejszym nie mielibyśmy zastrzeżeń. Może być również taka sytuacja, że w przypadku dobrego sygnału na małej przekątnej nie dostrzeżemy szczegółów i różnic między słabym a dobrym sygnałem.

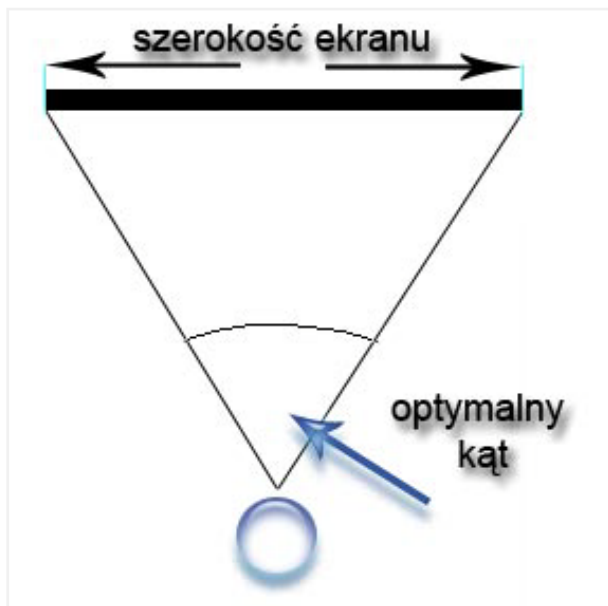
Każdy tę wielkość postrzega różnie, podobnie jak jakość sygnału. I jak pisałem wcześniej, istnieje kilka szkół dobierania wielkości obrazu do odległości (m.in. 2 x przekątna). Ogólne wytyczne organizacji zajmujących się obrazem mówią o *optymalnym kącie widzenia*, dzięki temu łatwiej dobrać jest przekątną. Waha się on od 26 do 36 stopni.

Kilka propozycji:

◇ 26"-32" -	1,5-2m
◇ 32"-40" -	2-3m
◇ 40"-50" -	3-3,5m
◇ 50" < -	3,5-...

Ze wskazaniem na krótszą odległość/większy ekran.

Nie zapominajmy o subiektywnych doznaniach – jeżeli chcemy oglądać 50" z 2 m, to kupmy 50 cali, kierujemy się własnymi odczuciami a wypowiedzi innych traktujemy jako wskazówki. W przypadku gdy nie wiemy dokładnie na jaką wielkość ekranu zdecydować się, powinniśmy wiedzieć z jakiej odległości oglądamy telewizję. Pozwoli to dobrym sprzedawcom zaproponować odpowiednie dobranie wielkości, a także technologii.

Rys. Optymalny kąt widzenia

- D. Nasłonecznienie pomieszczenia/pora dnia, w której korzystamy z telewizora.

Wiedząc, że stosowane technologie nie są doskonałe, nawet tak prozaiczny czynnik może w znaczący sposób wpływać na komfort oglądania. Taka nietypowa wskazówka powinna osobie polecającej produkt dać pewną informację. Przykładowo zakładamy, iż nasz salon jest bardzo

nasłoneczniony i nie mamy zainstalowanych żaluzji oraz wybieramy z pewnej puli produktów. Kolejność zaproponowanych technologii powinna być następująca:

1. LCD – najmniej odbija boczne światło.
 1. TV tylnie projekcyjny – zachowuje się trochę lepiej od plazmy.
 2. Plazma – szyba powoduje dość znaczne odbicia światła bocznego.
 3. Rzutnik – nawet mała ilość światła skutecznie ogranicza jakość obrazu.
- III. W trzecim etapie ponownie wracamy do finansów. Na tym etapie powinniśmy mieć już oferowane konkretne modele i ceny. Teraz selekcja jest prosta, te które nam nie pasują – odrzucamy.
- IV. Etap czwarty. Grono wybranych modeli zawężaliśmy już do prawie tego jednego. Proponuję tu poprzez „wycieczki” do sklepów, informacje od sprzedawców, wyszukiwarki cenowe w Internecie, gazety, fora itp. sprawdzenie dostępnych opcji. Zdarza się tak, że na pozór ten sam model, lecz różniący się np. jedną literką lub cyferką w oznaczeniu szczegółowym – ma więcej lub mniej funkcji i opcji. I już po tym etapie powinien zostać jeden.

Można by w tym momencie zakończyć na etapie czwartym. Jednak przeglądając różne tematyczne fora znalazłem jeszcze jeden etap określany jako sprawdzenie poziomu WAF (Wife Acceptance Factor) lub w niektórych przypadkach będzie to HAF (czyli Husband Acceptance Factor). Często się zdarza, że etap piąty burzy wcześniej proponowaną kolejność, a nawet jest etapem pierwszym.

Na zakończenie pamiętajmy, aby nie opierać się na jednym źródle wiedzy (nawet jeśli jest to ten artykuł).

W podanej literaturze, ale i nie tylko znaleźć można wiele informacji, z których z pewnością korzystają osoby dokonujące zakupów dla Straży Granicznej a z których również ja korzystałem zamieszczając obszernie ich fragmenty. Należy pamiętać, że najważniejsze są nasze wymagania a nie trendy rynkowe.

Literatura:

www.wikipedia.pl

www.hdtv.com.pl

<http://jak-wybrac-telewizor.wieszwszystko.com/>

<http://tweakers.net/reviews/1437/all/philips-46pfl9704h.html>

Miesięcznik „PC World Komputer” – luty 2010

Broszury reklamowe producentów telewizorów.

MISCELLANEA

kpt. SG Piotr Mika

CS SG w Kętrzynie

SYSTEM OCHRONY GRANICY PAŃSTWOWEJ W GRECJI NA PRZYKŁADZIE BORDER POLICE UNIT MASTOROXORION W PYRSOGIANNI¹

Dyrektorat Policji Grecji w Ioanninie – informacje ogólne. Grecka Policja (greckie: Ελληνική Αστυνομία „Elliniki Astynomia”) powstała w 1984 roku na mocy ustawy 1481/1-10-1984 (Staatscourant 152), w wyniku fuzji greckiej Żandarmerii i tzw. Policji Miast. Główną misją Greckiej Policji, jako organu czuwającego nad bezpieczeństwem państwa, podległemu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, jest zapewnienie ładu i porządku, jak również swobód obywatelskich, a także zapobieganie i zwalczanie przestępczości oraz ochrona państwa i jego demokratycznej formy rządu, w ramach obowiązującego porządku konstytucyjnego².

Z początkiem 2009 roku, wraz z włączeniem w struktury policyjne greckiej Straży Granicznej, zadania te rozszerzono m.in. o ochronę granicy państwowej, organizowanie i dokonywanie kontroli ruchu granicznego, zapobieganie przemieszczaniu (bez zezwolenia wymaganego w myśl odrębnych przepisów) przez granicę państwową środków odurzających i substancji psychotropowych oraz broni, amunicji i materiałów wybuchowych, a także zwalczanie nielegalnej migracji. Decydujący wpływ na wzrost przestępstw związanych z narkotykami przypisuje się nielegalnej migracji z Albanii i innych krajów byłego bloku wschodniego. Nielegalna imigracja jest istotnym problemem w Grecji, gdyż kraj ten (ze względu na swoje geograficzne położenie) pozostaje zarówno miejscem przeznaczenia, jak i punktem tranzytowym dla nielegalnych imigrantów, zwłaszcza z Albanii, a także krajów afrykańskich.

¹ Inspiracją do powstania poniższego art. był udział autora w operacji FRONTEX – WO SATURN 4, w dn. 29.09.- 29.10.2009.

² Źródło: www.wikipedia.pl

Terytorium Grecji podzielone jest na 13 peryferii. Jedną z nich jest Epir (grecki: Ήπειρος), położony w północno-zachodniej części kraju i graniczący od północy z Albanią. Prowincja ma powierzchnię 9.203 km² i najniższy wskaźnik populacji ze wszystkich pozostałych peryferii Grecji (zamieszkuje ją około 350.000 osób³). Niewątpliwym wpływem na taki stan rzeczy miały krwawe i powtarzające się w tym regionie walki oraz wojny domowe i niepodległościowe w XX wieku, jak również masowa emigracja ludności z powodu niekorzystnych warunków ekonomicznych.

Epir jest podzielony na cztery prefektury:

1. Thesprotia.
2. Ioannina.
3. Arta.
4. Preveza.

³ Dane według spisu z roku 2001.

Stolicą i największym miastem regionu jest Ioannina (gr.: Ιωάννινα „Joanina”), w którym zamieszkuje niemal jedna trzecia ludności peryferii. Miasto ma bardzo bogatą i złożoną historię. Założone zostało w VI wieku przez bizantyjskiego cesarza Justyniana I, natomiast pierwsze oznaki ludzkiej egzystencji w tym regionie są datowane na okres paleolitu 38000 lat temu. W ciągu następnych stuleci miasto rozwijało się, stając się jednocześnie ważnym centrum gospodarczym, finansowym i kulturalnym.

Ioannina leży na wysokości 600 metrów nad poziomem morza i znajduje się 450 km na północny zachód od Aten, 290 km na południowy zachód od Salonik i 80 km na wschód od portu Igoumenitsa (Morze Jońskie). Miasto słynie w całej Grecji z biżuterii, przedmiotów dekoracyjnych i dzieł sztuki ludowej produkowanych ze srebra i brązu.

Dyrektorat Policji Grecji w Ioanninie obejmuje swym terytorialnym zasięgiem działania następujące graniczne jednostki organizacyjne:

1. BCP KAKAVIA – 34 funkcjonariuszy Policji.
2. BCP MERTZIANI – 14 funkcjonariuszy.
3. 1ST BPU DELVINAKIOU – 85 funkcjonariuszy.
4. 2ND BPU DELVINAKIOU – 116 funkcjonariuszy.
5. BPU KONITSAS – 107 funkcjonariuszy.

6. BPU ANO POGONIOU – 57 funkcjonariuszy.

7. BPU MASTOROXORION – 90 funkcjonariuszy.

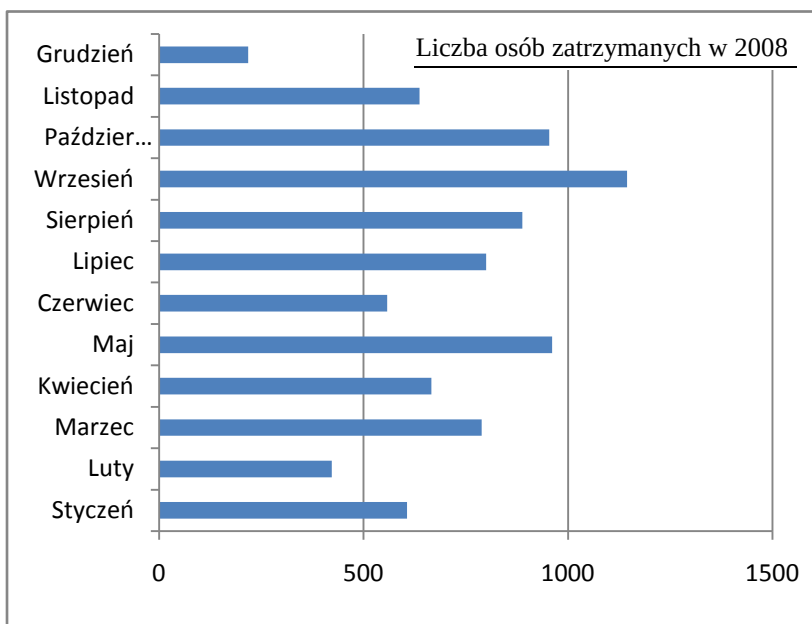
Łączna liczba funkcjonariuszy Policji wynosi:

- 455 funkcjonariuszy w BP Units (ochrona tzw. granicy zielonej) i 48 w BC Points (kontrola paszportowa);
- 477 funkcjonariuszy realizujących typowe policyjne zadania.

W sumie: 980 funkcjonariuszy Policji Grecji.

Długość ochranianego odcinka granicy państwowej z Albanią wynosi 135 km. W 2008 roku funkcjonariusze Dyrekturatu Policji Grecji w Ioanninie zatrzymali w sumie 8.643 nielegalnych imigrantów – w przeważającej mierze obywateli Albanii.

W pierwszych miesiącach 2009 roku (od stycznia do lipca) ogólna liczba zatrzymanych wyniosła 3.472 osoby⁴.

⁴ W miesiącu październiku 2009 r., podczas trwania operacji FRONTEX – WO SATURN 4 w terytorialnym zasięgu działania Dyrekturatu Policji Grecji w Ioanninie, zatrzymanych zostało w sumie 727 nielegalnych migrantów.

Motywy działania sprawców nielegalnego przekroczenia granicy państwowej jest chęć znalezienia dobrze płatnego zajęcia zarobkowego na terenie Grecji (głównie w rolnictwie lub hodowli zwierząt) oraz próba przedostania się do innych krajów Unii Europejskiej – w szczególności do Włoch. Typowo górzysty i zalesiony teren stanowi naturalną, trudną do pokonania przeszkodę, a jednocześnie sprzyja ukryciu się osób. Zmieniające się ciągle warunki atmosferyczne pozwalają na wykorzystanie sprzętu obserwacji technicznej tylko w ograniczonym zakresie.

Do głównych zagrożeń odnotowanych na odcinku ochranianej granicy należą również próby przemytu narkotyków, broni i amunicji z terytorium Albanii. W 2008 roku funkcjonariusze Dyrektora Policji Grecji w Ioanninie kilkakrotnie ujawnili próby przemytu narkotyków (głównie marihuany), o łącznej wadze około 2,5 tony.

Border Police Unit Mastoroxorion

Border Police Unit Mastoroxorion ochrania odcinek granicy państwowej z Albanią, o łącznej długości około 10 km. Siedziba BPU znajduje się w miejscowości Pyrsogianni, położonej 856 m n.p.m. Granica państwowa przebiega szczytami Gór Gramos – najwyższy z nich osiąga wysokość 2.540 m n.p.m. Obszar o szerokości 500 m, liczony od granicy państwa w głąb kraju, pozostaje w wyłącznej jurysdykcji greckiej armii. Przebywanie w nim uzależnione jest od uzyskania stosownej zgody od jej dowództwa – dotyczy to również funkcjonariuszy Policji Grecji.

Border Police Unit Mastoroxorion w Pyrsogianni

Terytorialny zasięg działania BPU obejmuje 12 małych miejscowości położonych w typowo górzystym terenie. Te tradycyjne wioski, słynące ze swojej pięknej scenerii, zamieszkałe są przez ludność pochodzenia greckiego, głównie osoby starsze. Większość z nich trudni się wypasem owiec, kóz i bydła oraz sadownictwem i uprawą roślin (tytoń, winogrona). W sezonie zimowym pasterze wraz ze stadami opuszczają powyższe miejscowości i udają się w cieplejsze regiony Grecji, położone na południu kraju.

Górzysty teren, a co za tym idzie mało urodzajne gleby, czynią z rolnictwa bardzo trudne i żmudne zajęcie. Do najbardziej znanych produktów mlecznych, wytwarzanych w tym rejonie, należą sery – w tym popularna feta.

Ludność miejscowa jest pozytywnie nastawiona do organów Policji, jednak w kontaktach z mieszkańcami pogranicza daje się wyczuć pewną ostrożność i nieufność. Sytuacja ta determinowana jest wydarzeniami, które miały miejsce w Grecji po zakończeniu II wojny światowej, gdy w ich kraju przez kilkadziesiąt lat panowały czasy dyktatury, a organa Policji stosowały represje wobec zwolenników komunizmu.

Niepokoje społeczne nierozzerwalnie związane były z powszechnie panującym ubóstwem, okresem prześladowań rządowych, sporadycznych buntów ludności i politycznej niestabilności regionu. Wojna domowa w Grecji spowodowała zahamowanie reform i przyczyniła się również do ekscesów po obu stronach (rojalistów i komunistów), tortur i łamania praw człowieka.

Typowo dziewiczy teren olśniewa pięknem krajobrazów, jak również szeroką gamą fauny i flory. Ogromne połacie lasów (złożonych głównie z drzew iglastych różnych gatunków) oraz duża liczba dzikiej zwierzyny (niedźwiedzie, wilki, lisy, dziki, jelenie i rysie) sprawiają, że terytorialny zasięg działania BPU Mastoroxorion stanowi bardzo atrakcyjny region łowiecki dla myśliwych z całej Grecji. Niektórzy z nich polują indywidualnie, jednak większość z nich bierze udział w polowaniach zbiorowych. Działanie funkcjonariuszy Policji, w stosunku do uczestników polowań, skupione jest na sprawdzaniu posiadania przez nich stosownych zezwoleń oraz przestrzegania przepisów prawa łowieckiego.

Terytorialny zasięg działania BPU Mastoroxorion przecina dawna droga krajowa, która jest zbiegiem pozostałych ciągów komunikacyjnych o mniejszym znaczeniu, prowadzących z górskich miejscowości. Droga krajowa wykorzystywana jest przez nielegalnych imigrantów jako punkt orientacyjny, do którego muszą dotrzeć, aby przedostać się bezpiecznie w głąb terytorium Grecji.

Osoby przekraczające granicę państwową wbrew obowiązującym przepisom wykorzystują niesprzyjające warunki atmosferyczne oraz noc. Dotarcie z terytorium Albanii, przez góry do opisywanej drogi krajowej, zajmuje im od dwóch do czterech dni. Ukryci w lesie, czekają na stosowny moment, aby wsiąść do przejeżdżających pojazdów osobowych lub autobusów. Prowadzące w dół góryste ścieżki wykorzystywane są jako kanały przerzutowe osób oraz narkotyków.

Do transportu narkotyków przemytnicy używają zwierząt pociągowych lub wykorzystują tzw. tragarzy. W dzień idą, natomiast w nocy krótko odpoczywają, ogrzewając się i śpiąc przy zapalonych ogniskach. Próba zatrzymania uzbrojonych przemytników w górach jest bardzo niebezpiecznym przedsięwzięciem dla funkcjonariuszy Policji Grecji. Dlatego muszą oni postępować ze szczególną ostrożnością i rozważą, wykorzystując element zaskoczenia.

Działanie funkcjonariuszy Policji Grecji skupione jest m.in. na wykrywaniu i obserwacji w nocy świateł latarek oraz ewentualnych ognisk. Przystępując do zatrzymania przemytników zapewniają sobie przewagę sił i środków. Wykorzystują element zaskoczenia, najczęściej podczas przeładunku narkotyków do samochodów lub w nocy, kiedy przestępcy jeszcze śpią.

Stan etatowy BPU Mastoroxorion w Pirsogianni wynosi 95 funkcjonariuszy, stan faktyczny 90 (w tym 6 kobiet). Służbę w terytorialnym zasięgu działania BPU pełnią rotacyjnie w systemie zmianowym. Pierwsza zmiana trwa od 6⁰⁰ do 14⁰⁰, druga od 14⁰⁰ do 22⁰⁰, trzecia od 22⁰⁰ do 6⁰⁰ dnia następnego. Po trzech kolejnych dniach pełnienia służby, każdemu funkcjonariuszowi udziela się 2 dni czasu wolnego.

Funkcjonariuszki Policji wykonują wyłącznie czynności administracyjno-biurowe. Pełnienie służby w formie patrolowania przez funkcjonariuszy Policji w terytorialnym zasięgu działania BPU Mastoroxorion

polega na wykonywaniu przez nich (w zależności od potrzeb i zaistniałej sytuacji) ustawowych zadań, do których należą m.in.:

- zatrzymywanie sprawców przestępstw, a także osób usiłujących je popełnić lub podejrzanych o ich popełnienie,
- prowadzenie pościgu za osobami, które przekroczyły granicę państwową wbrew przepisom,
- prowadzenie pościgu za osobami, które zbiegły podczas próby zatrzymania lub bezpośrednio po zatrzymaniu,
- rozpoznawanie miejsc szczególnie narażonych na przekroczenie granicy państwowej wbrew przepisom,
- sprawdzanie określonych rejonów i opuszczonych obiektów,
- prowadzenie obserwacji określonych miejsc, w szczególności szlaków przemytniczych prowadzących z terytorium Albanii,
- prowadzenie kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Grecji,
- uzyskiwanie lub sprawdzanie informacji o osobach, rzeczach i zdarzeniach mających wpływ na ochronę granicy państwowej,
- legitymowanie lub w inny sposób ustalanie tożsamości osób,
- zatrzymywanie pojazdów i wykonywanie innych czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego,
- badanie ujawnionych śladów i znalezionych przedmiotów.

Pomieszczenie służby dyżurnej

Na przemysłowym szlaku

Ze względów bezpieczeństwa każdy z patroli liczy od dwóch do czterech funkcjonariuszy (w każdym pojeździe), z których jeden jest dowódcą – odpowiedzialnym za wykonanie zadań. Komendant BPU przy wyznaczaniu dowódcy bierze pod uwagę kolejność końcowej lokaty oraz uzyskane wyniki ze szkolenia, przez podległych mu funkcjonariuszy.

Większość z funkcjonariuszy Policji mieszka, w oddalonym o 90 km od Pysrogianni, mieście Ioannina. Godzinę przed rozpoczęciem danej zmiany z Ioanniny wyjeżdża autokar służbowy, który dowozi ich do miejscowości Konitsa (położonej 30 km od Pysrogianni).

W miejscowości Konitsa funkcjonariusze przesiadają się do pojazdów służbowych typu jeep (którymi przyjeżdżają funkcjonariusze kończący służbę) i udają się do siedziby BPU. Po drodze zabierają funkcjonariuszy, którzy mieszkają w miejscowościach pobliskich. Po dojechaniu do BPU, zapoznają się z aktualną sytuacją oraz zadaniami do wykonania i udają się do dalszego pełnienia służby.

Funkcjonariusze BPU Mastoroxorion w służbie patrolowej wykorzystują pojazdy typu jeep: Kia Sorento, Nissan Terrano, Mercedes, Grand Cherokee oraz nieoznakowane samochody osobowe różnych marek (oznakowany pojazd służbowy jest koloru białego z niebieskimi paskami). W trakcie wykonywania obowiązków służbowych nie obowiązują ich żadne ograniczenia, dotyczące limitu przejechanych kilometrów

lub ilości zużytego paliwa. W odróżnieniu od naszej formacji nie dysponują motocyklami oraz innymi pojazdami specjalnymi. Brak jest także psów służbowych – w całym Dyrektoracie Policji Grecji w Ioanninie jest ich tylko pięć.

Do każdego pojazdu przyporządkowany jest odpowiedni kryptonim radiowy, jednak funkcjonariusze sporadycznie nawiązują łączność, wykorzystując służbowe środki łączności. Przekazywanie informacji do służby dyżurnej oraz pomiędzy poszczególnymi patrolami w terenie opiera się głównie na bazie telefonii komórkowej, czemu sprzyja dogodne pokrycie terenu przez przekazniki telefonii komórkowej oraz atrakcyjna oferta jednego z operatorów sieci, skierowana specjalnie do danej służby. Integralną część wyposażenia każdego pojazdu stanowią kamizelki kuloodporne i broń długa (karabiny G-3, pistolety maszynowe UZI) wraz z amunicją.

Każdy z funkcjonariuszy Policji Grecji stawia się do służby w odpowiednim umundurowaniu wraz ze środkami przymusu bezpośredniego bronią służbową (pistolet Heckler & Koch) i amunicją, które stosownie przechowuje w miejscu zamieszkania.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż Policja Grecji posiada bardzo wąski wachlarz środków przymusu bezpośredniego – siła fizyczna, kajdanki i pałka służbowa (teleskopowa). Policjanci nie dysponują również kolczatką drogową oraz innymi przeszkodami umożliwiającymi zatrzymanie ściganych pojazdów.

ISTOTA I TREŚĆ DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH

W doktrynie prawa administracyjnego pojęcie decyzji zawęża się do aktu administracyjnego wydawanego w postępowaniu administracyjnym. Natomiast w orzecznictwie sądowym pojęcie to jest rozszerzone o akty administracyjne występujące w innych formach, jak również akty występujące bez wyraźnie określonej formy. Natomiast w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) przyjęto pogląd, zgodnie z którym:

Decyzją administracyjną jest każdy wydany na podstawie powszechnie obowiązującego przepisu prawa, władczy i jednostronny akt organu administracyjnego, rozstrzygający konkretną sprawę i skierowany do indywidualnie określonego adresata, nie związany z organem ani węzłem zależności organizacyjnej, ani też podległości służbowej.

Art. 104 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego zawiera sformułowanie, że organ administracji kończy postępowanie poprzez wydanie decyzji i odnosi się tylko do sytuacji, gdy przepis prawa powszechnie obowiązującego nakazuje załatwienie sprawy w tej formie.

Art. 104. § 1. Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. § 2. Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji). Akt ten jako ostateczny można zaskarżyć wyłącznie przy pomocy nadzwyczajnych środków prawnych (art. 16 § 1 kpa).

Art. 16. § 1. Decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub w ustawach szczególnych. § 2. Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach).

Zgodnie z definicją NSA, decyzja jest aktem władczym. Akt administracyjny sam w sobie jest władczym działaniem w świetle prawa, organu administracji skierowane na wywołanie konkretnych, indywidualnie określonych skutków prawnych.

Charakter władczy decyzji, oznacza że posiada ona wobec adresata moc obowiązującą i których wykonanie zapewnia szereg środków, którymi administracja dysponuje we własnym zakresie. W doktrynie prawa administracyjnego, określeniu władztwo administracyjne towarzyszy klauzula „domniemania ważności”. Polega ona na tym, że adresat jest zobowiązany dostosować się do aktu (decyzji), natomiast tylko inny podmiot (organ państwowy), z reguły wyższego stopnia posiadający odpowiednie kompetencje może taki akt znieść albo zastąpić innym aktem.

Decyzja powinna być doręczana stronie na piśmie. Może być ona ogłoszona ustnie tylko, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis szczególnie nie stoi temu na przeszkodzie (art. 109 § 1 w zw. z art. 14 kpa).

W mocy art. 107 § 1 kpa decyzja powinna zawierać:

- oznaczenie organu administracji publicznej,
- datę wydania,
- oznaczenie strony lub stron,
- powołanie podstawy prawnej,
- rozstrzygnięcie,
- uzasadnienie faktyczne i prawne,
- pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie,
- podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

Decyzja, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego lub skarga do sądu administracyjnego, powinna zawierać ponadto pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa lub skargi.

Data wydania decyzji jest o tyle istotna, że pozwala ustalić, na podstawie jakiego stanu prawnego i faktycznego podjęto rozstrzygnięcie.

O ile przepisy międzyczasowe nie stanowią inaczej, organ ma obowiązek rozstrzygać sprawę według przepisów obowiązujących w dacie wydania decyzji.

Podstawa prawna – organ administracji publicznej powinien wskazać przepisy, na mocy których rozstrzygnięto sprawę, jak również gdzie te normy można znaleźć, a więc miejsce ich publikacji np. Dziennik Ustaw (z dnia, numer, pozycja). Obok miejsca publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego, powinna być zamieszczona data ostatniej nowelizacji aktu na podstawie, którego została wydana decyzja.

Ma to na celu pomoc w ustaleniu identyfikacji przepisu prawnego w kontekście całego, obowiązującego aktu prawnego. Nie należy przy podstawie prawnej zamieszczać klauzuli „z późniejszymi zmianami”, ponieważ jest to naruszenie zasady „pogłębiania świadomości i kultury prawnej obywateli” (art. 8 kpa). Chodzi o to, aby działanie organu prowadzącego postępowanie cechował zawsze należyty poziom, od przestrzegania prawa i norm etycznych począwszy – przez podejmowanie działań zmierzających do podniesienia świadomości i kultury prawnej obywateli – a na życzliwej postawie pracowników urzędu kończąc.

Na konieczność wskazywania właściwej i pełnej podstawy prawnej wielokrotnie wskazywał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 kwietnia 1999 r. sygn. akt SA 8192/98 stwierdzając, że „Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego, wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Decyzja, w której nie podano podstawy prawnej lub zostaną w niej umieszczone nieadekwatne przepisy, czyni decyzję wadliwą, nawet jeśli taka podstawa prawna w rzeczywistości istnieje.

Fakt ten nie stanowi podstawy do uchylenia decyzji, jeżeli naruszenie prawa nie nastąpiło w stopniu istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok NSA z dnia 8 lutego 1983 I S.A. 1294/82; ONSA 1983, z. 1, poz. 5).

Uzasadnienie faktyczne i prawne winno wyczerpująco informować stronę o motywach, którymi kierował się organ administracji załatwiający sprawę.

Na mocy art. 107 § 3 **uzasadnienie faktyczne powinno zawierać**: wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Stosownie do treści art. 7 i 77 § 1 kpa organ prowadzący postępowanie administracyjne obowiązany jest do

dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, jak też obowiązany jest w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

Uzasadnienie prawne powinno zawierać w szczególności, wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Całość uzasadnienia winno odzwierciedlać tok rozumowania organu wydającego decyzję. Wyżej wymienione składniki decyzji powinny dostarczać tyle informacji, aby strona mogła skutecznie bronić swoich interesów, a jest to możliwe, gdy znane są przesłanki powziętej decyzji.

Od uzasadnienia decyzji można odstąpić w określonych przypadkach, warunki jakie zezwalają na to posunięcie są uregulowane w art. 107 § 4 i 5 kpa, „gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania oraz gdy z dotychczasowych przepisów ustawowych wynikała możliwość zaniechania lub ograniczenia uzasadnienia, ze względu na interes bezpieczeństwa Państwa lub porządek publiczny”.

Natomiast jeżeli odstąpienie od uzasadnienia nie spełnia tych warunków, a mimo to następuje bezpodstawne wycofanie się z uzasadnienia, wówczas stanowi to naruszenie przepisów procesowych, **skutkujące uchynieniem decyzji!**

Decyzja powinna być zaopatrzona w podpis pracownika pełniącego funkcję organu lub pracownika do tego upoważnionego przez organ.

W myśl art. 268a kpa „organ administracji publicznej może w formie pisemnej upoważniać pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.” Natomiast jeżeli istnieje vacat na stanowisku piastuna funkcji organu administracji, to żaden pracownik urzędu nie może wydać decyzji administracyjnej. Nikt nie może być upoważniony do działania w imieniu organu, który nie istnieje.

Jeżeli decyzja zostanie wydana przez pracownika organu nie upoważnionego przez ten organ do działania w jego imieniu, to decyzja posiada wadę nieważności.

Każda decyzja powinna zawierać tzw. klauzulę odwołalności, czyli pouczenie o środkach zaskarżenia. W decyzji powinno się przedstawić stronie przysługujący środek prawny, termin i tryb jego wnoszenia.

Wszystkie błędy czy uchybienia w tym zakresie według art. 112 kpa nie mogą szkodzić stronie postępowania.

Odwołanie od decyzji wnosi się do właściwego organu odwoławczego (podanego w decyzji) za pośrednictwem tego organu, który decyzję wydał (art. 129 §1 kpa), np. odwołanie od decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydanej przez Komendanta Placówki Straży Granicznej wnosi się do wojewody właściwego ze względu na siedzibę organu, który decyzję wydał, ale za pośrednictwem Komendanta Placówki Straży Granicznej, adresuje się odwołanie do wojewody, ale składa się je w Placówce Straży Granicznej.

Organ, który wydał decyzję ma obowiązek przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu **w ciągu 7 dni**, chyba że w wyniku złożenia odwołania zmienił swoją decyzję (art. 133 kpa).

Z reguły **odwołanie wnosi się w ciągu 14 dni** od dnia doręczenia lub ogłoszenia (w przypadku ustnego załatwiania sprawy) decyzji (art. 129 § 2 kpa), ale przepisy szczególne mogą przewidywać inne terminy.

O tym, że odwołanie zostało wniesione przez którąś ze stron, organ który decyzję wydał zawiadamia obie strony (art. 131 kpa).

Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji!

Wyjątek stanowi sytuacja, gdy decyzji nadano tzw. **rygor natychmiastowej wykonalności** lub gdy **decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy** (art. 130 kpa).

Organ odwoławczy może:

- utrzymać dotychczasową decyzję lub uchylić ją w całości lub części lub umorzyć postępowanie.

Każdorazowo stanowisko organu odwoławczego jest wyrażane w formie decyzji (art. 138 kpa).

Trzeba pamiętać, że **w wyniku odwołania, wydana decyzja nie może być zmieniona na niekorzyść osoby wnoszącej odwołanie** tzn. decyzja, którą dana osoba zaskarża może zostać zmieniona na korzyść wnoszącego lub może pozostać bez zmian (art. 139 kpa), chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny.

Zgodnie z art. 110 kpa organ administracji jest związany wydaną przez siebie decyzją od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia stronie. Od tego momentu decyzja wywiera skutki prawne i nie może być zmieniana poza wypadkami wskazanymi w kodeksie, np. art. 132 § 1 kpa. „Jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję”.

Z reguły decyzja wywołuje dwojakiego rodzaju skutki prawne:

- **Skutek materialnoprawny** jest to przekształcenie interesu strony w prawo nabyte, odmowa takiego przekształcenia lub stwierdza wygaśnięcie uprawnienia, konkretyzuje co do rodzaju i zakresu obowiązku spoczywającego na stronie albo znosi ten obowiązek.

Przykładem takiego skutku może być: wygaśnięcie trwałego zarządu nieruchomością, otrzymanie dyplomu ukończenia wyższej uczelni itp.

- **Skutek procesowy decyzji.** Jego istota sprowadza się do wygaśnięcia stosunku procesowego pomiędzy stroną a organem administracyjnym; powstającego z chwilą wszczęcia postępowania, a kończącego się z chwilą wydania decyzji.

Przykładem może być tu art. 105 kpa, gdzie jest mowa o tym, iż jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny postępowanie stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Wadliwość aktu administracyjnego. Niezgodność aktu administracyjnego z prawem może dotyczyć różnych jego elementów, posiadających różny charakter. Dlatego rozróżnia się wadliwość nieistotną i wadliwość istotną.

Akt administracyjny dotknięty wadą nieistotną wiąże adresata, jest aktem ważnym; można co najwyżej dokonać jego sprostowania, usunięcia oczywistej omyłki (np. rachunkowej lub pisarskiej) albo dokonać uzupełnienia.

Ustawodawca, mówiąc o możliwości prostowania błędów pisarskich i rachunkowych oraz innych oczywistych omyłek, nie daje ustawowej definicji tych pojęć. W związku z tym, stosując ten przepis należy mieć na uwadze potoczne znaczenie tych pojęć.

- ▶ **"Błąd pisarski"** oznacza widoczne, wbrew zamierzeniu organu, niewłaściwe użycie wyrazu, widocznie mylną pisownię albo widocznie nie zamierzone opuszczenie jednego lub więcej wyrazów, a **"błąd rachunkowy"** – omyłkę w wykonaniu działania matematycznego np. dodawania lub dzielenia.
- ▶ **"Inne oczywiste omyłki"** to omyłki co do swej istoty stojące na równi z błędami pisarskimi, a zatem omyłki polegające na tym, że w decyzji wyrażono coś, co widocznie jest niezgodne z myślą wyrażoną niedwuznacznie przez organ, a zostało wypowiedziane tylko przez przeoczenie, niewłaściwy dobór słowa.

W orzecznictwie i piśmiennictwie powszechnie przyjęta jest teza, że sprostowanie nie może prowadzić do zmiany rozstrzygnięcia. Nie jest więc dopuszczalne sprostowanie decyzji, które prowadziłoby do ponownego rozstrzygnięcia sprawy, odmiennego od pierwotnego. Przedmiotem sprostowania nie mogą być mylne ustalenia faktyczne organu lub mylne zastosowanie przepisu prawnego.

Akt dotknięty szczególnie ciężkimi wadami w istocie aktem administracyjnym nie jest i nie należy przypisywać mu mocy wiążącej. W takiej sytuacji zachodzi bezwzględna nieważność aktu.

Stwierdzenie nieważności decyzji jest instytucją umożliwiającą wycofanie z obrotu prawnego decyzji administracyjnych dotkniętych najcięższymi wadami materialno-prawnymi. Ciężar gatunkowy tych wad powoduje, iż w przypadku, gdy rzeczywiście one wystąpiły, nie wystarczy uchylene decyzji ze skutkiem natychmiastowym, natomiast trzeba stwierdzić jej nieważność, to znaczy orzec, iż w chwili wydania – była decyzją nieważną. Trzeba jednak pamiętać o tym, że każdej decyzji, aktowi administracyjnemu przysługuje tzw. domniemanie legalności. Aby znieść domniemanie legalności, należy stwierdzić nieważność aktu w drodze decyzji. Decyzja ta stwierdza, że akt jest dotknięty wadą wymienioną w art. 156 § 1 kpa, a przez to stanowi o nieważności decyzji z chwilą jej wydania.

Decyzje wadliwe to takie, przy których nie stwierdza się nieważności, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne. Z tym, że należy wydać decyzję stwierdzającą, że dotychczasowy akt jest dotknięty naruszeniem prawa w wymienionych przypadkach w art. 156 § 1 i jedno-

czeńście wskazać okoliczności, z powodu których nie można było stwierdzić nieważności decyzji. Do takich decyzji zaliczyć można akty, które posiadają następujące wady:

- Wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości, art. 156 § 1 pkt 1. Za właściwość organu administracji należy rozumieć obowiązek, a za razem uprawnienie do rozstrzygania w trybie postępowania administracyjnego, określonej kategorii spraw. Zgodnie z art. 19 kpa organy administracji zobowiązane są do przestrzegania z urzędu swojej właściwości.
- Dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną, art. 156 § 1 pkt. 3. Warunek ten opiera się o zasadę powagi rzeczy osądzonej, w związku z tym nie mogą istnieć w obrocie prawnym równocześnie dwie decyzje.
- Została skierowana do osoby nie będącej stroną w sprawie, osoba nie będąca stroną w postępowaniu np. pełnomocnik strony, do której została skierowana decyzja, może ją zakwestionować. Z tym, że po pierwsze w oddzielnym postępowaniu w sprawie nieważności decyzji, a po drugie staje się stroną tego postępowania.
- Zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa, polega to na tym, iż decyzja zostaje uznana za nieważną, jeżeli zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy przepisów szczególnych np. przepisów o ochronie środowiska.

Decyzje wadliwe, przy których stwierdza się ich nieważność, to decyzje, które wydane zostały bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa. **W orzecznictwie NSA do decyzji wydanych bez podstawy prawnej zalicza się:**

- wydanie na podstawie przepisów samoistnych;
- wydane w sprawach wykraczających poza sferę stosunków administracyjno-prawnych;
- wydane na podstawie przepisów prawa materialnego, które nie mogą mieć zastosowania w danej sprawie.

Decyzja wadliwa to również decyzja, która była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały. Polega to na tym, iż decyzja była niewykonalna faktycznie np. przez brak możliwości technicznych; jak również niewykonalność prawna, która oznacza, że

wykonanie decyzji jest uniemożliwione przez zakazy zawarte w prawie obowiązującym powszechnie.

Decyzja wadliwa jest również wtedy, gdy w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą. Chodzi tu o sytuacje kiedy przystąpienie do realizacji decyzji administracyjnej może skutkować wszczęciem postępowania karnego wobec strony.

Wygaśnięcie decyzji administracyjnej, następuje w trzech przypadkach:

- Jeżeli upłynie termin jej ważności; tu trzeba zwrócić uwagę na to, iż nie wydaje się decyzji, w której zawarty jest termin wygaśnięcia ważności danej decyzji.
- Stanie się bezprzedmiotowa; w przypadku tym stwierdza się jej wygaśnięcie w drodze decyzji tylko, gdy nakazane jest to przepisem szczególnym albo gdy leży to w interesie społecznym lub słusznym interesie strony. Decyzja staje się bezprzedmiotowa w momencie, gdy wynikające z niej prawa i obowiązki przestają istnieć. Decyzja stwierdzająca wygaśnięcie jest tylko „formalnym” potwierdzeniem tego stanu rzeczy.
- Została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku i nie został on dopełniony w wyznaczonym terminie; warunek jest częścią składową decyzji i jest do niej dodany z mocy przepisów prawa materialnego, np. pozwolenie na budowę wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 2 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 2 lata zgodnie z prawem budowlanym. Stwierdzenie, że warunek nie został spełniony przez stronę następuje zawsze w drodze decyzji.

Stwierdzenie wygaśnięcia decyzji następuje przez organ posiadający właściwości (miejscową, rzeczową i instancyjną), co do wydania w danej sprawie decyzji.

Inne akty administracyjne

Zezwolenie – jest formą aktu administracyjnego, który ustala uprawnienia w sferze prawa administracyjnego albo wyraża zgodę na podjęcie czynności albo dokonanie przedsięwzięcia, okre-

ślonego normami prawa administracyjnego. Nabycie uprawnienia lub uzyskanie zgodny lub zezwolenia jest wydawane na bazie zakazu. A więc jeżeli jakaś czynność jest zakazana prawem administracyjnym, to może być dozwolona przez wydanie zezwolenia, na określonych w prawie warunkach.

Zgoda – jest to synonim słowa zezwolenia, zatem zezwolenie czy zgoda są wydawane na czas oznaczony lub czas nie oznaczony, z tym że mogą być cofnięte w przypadku nie stosowania się do warunków prawnych.

Koncesja – jest aktem administracyjnym, który osobie fizycznej lub prawnej nadaje upoważnienie do wykonywania określonej działalności najczęściej o charakterze gospodarczym (np. transport). Organ wydający koncesje powinien sprawdzić, czy osoba ubiegająca się koncesję spełnia warunki dot. sposobu wykonywania koncesji. Koncesja może być wydana na czas określony, przedsiębiorca może wystąpić z wnioskiem, aby termin ważności koncesji był krótszy niż ten minimalny okres, czyli 5 lat. Wykonywanie działalności koncesyjnej podlega kontroli przez organ wydający koncesję. Otrzymanie koncesji wiąże się z korzyścią majątkową.

Licencja – jest aktem administracyjnym ustalającym uprawnienia do wykonywania działalności lub pracy zawodowej. W przypadku gdy wykonywanie działalności lub pracy związane jest z posiadaniem określonych kwalifikacji np. licencja lotnicza – personel lotniczy, uprawnienia do współudziału w rozgrywkach sportowych, licencja ochrony, detektywistyczna. Warunkiem wydania licencji jest posiadanie określonego zasobu wiedzy i umiejętności albo posiadanie odpowiedniego wykształcenia. Licencje mogą być wydawane na czas nieoznaczony lub oznaczony.

Prowadzenie działalności podległej licencji podlega kontroli przez organ wydający licencje. Organ ten może cofnąć licencje, jeżeli nie są przestrzegane warunki określone w prawie i licencji.

ANALITYKA – GENEZA

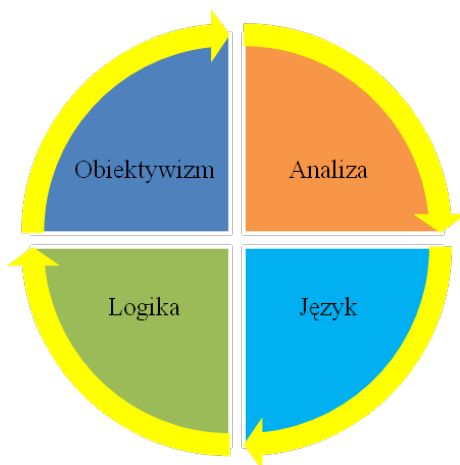
Z analizą spotykamy się codziennie. Każdy z nas na swój sposób jest analitykiem. Już nasi przodkowie analizowali różne zdarzenia. Otrzymawszy w darze z niebios ogień próbowali wykorzystać go na różne sposoby. Jednakże analiza jako sposób myślenia rozwinęła się w starożytnej Grecji. Platon, Arystoteles wykorzystywali analizę jako metodę rozumowania. Twórca dowodu analitycznego w geometrii – Euklides, także parał się analizą.

Wielu innych znanych filozofów greckich zajmowało się analizą. Dlatego też można powiedzieć, że analiza zajmowała i zajmuje znaczące miejsce w filozofii. Pierwotna definicja filozofii to poszukiwanie, umiłowanie mądrości¹. Natomiast jeden z działów filozofii (gnoseologia) zajmuje się przecież relacjami między poznawaniem, poznaniem, a rzeczywistością. Jest to przecież jeden z podstawowych warunków analizy, w tym analizy kryminalnej, ustalenie rzeczywistej sytuacji i prawdy, dzięki której będzie można wyciągnąć odpowiednie wnioski i podjąć skuteczne dziania. Inna nauka, która także wywodzi się z filozofii tj. logika korzysta z elementów analizy, a raczej bazuje na umiejętnościach analitycznych.

Znaczącą rolę w logice zajmuje heurystyka – „umiejętność wykrywania nowych faktów oraz znajdowania związków między faktami, zwłaszcza z wykorzystaniem hipotez. Na podstawie istniejącej wiedzy stawia się hipotezy, których nie trzeba udowadniać”². Wreszcie jeden z działów filozofii, filozofia analityczna jest podwaliną pod pozostałe metody analityczne. Aby wykorzystać zasady filozofii analitycznej lub być analitykiem, należy stosować cztery cechy analityczne.

¹ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Filozofia>, z dn. 23.12.2008.

² <http://pl.wikipedia.org/wiki/Heurystyka>, z dn.23.12.2008.

Rys. 1. Schemat reguł analitycznych

Chodzi tu o realizację czynności analitycznych: badać język, postępować logicznie i racjonalnie oraz oczywiście być obiektywnym w swojej pracy. Czyż te reguły nie odnoszą się w całości do analizy kryminalnej. Możemy w tym miejscu pokrótce je omówić.

Zacniemy od obiektywizmu. Z definicji przedstawionej w Wikipedii wynika, że jest to „przedstawianie i ocenianie czegoś w sposób zgodny ze stanem faktycznym, niezależnie od własnych opinii, uczuć i interesów”³. Definicja ta w całej rozciągłości dowodzi, na czym polega obiektywizm i czym powinniśmy kierować się w swojej pracy jako analitycy. Precyzowane wnioski powinny być oparte na rzetelnych i prawdziwych informacjach, pochodzących z analizy materiałów uzyskanych w trakcie wykonywania czynności służbowych. Nie jest możliwe kierowanie się swoimi przeczuciami w trakcie prowadzenia analizy. W tym przypadku trzeba wyłączyć subiektywizm.

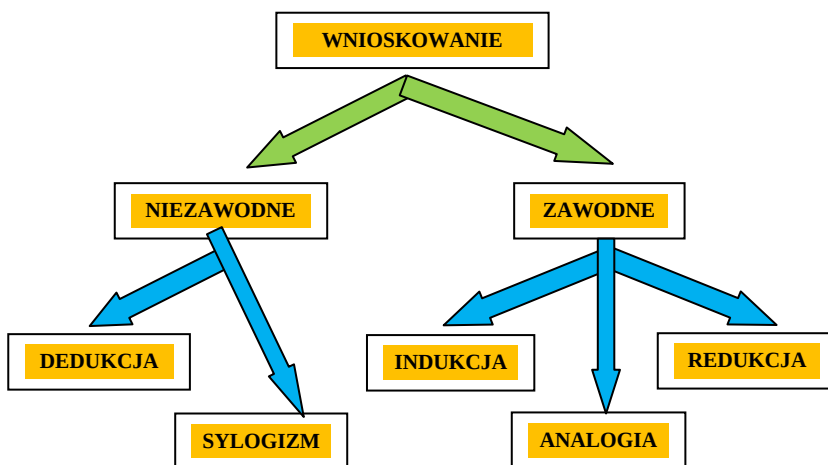
Następnym elementem, jakim powinien kierować się analityk, jest logika (gr. *logos* – rozum). To nauka normatywna, analizująca źródła

³ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Obiektywizm>, z dn. 24.12.2008.

poznania pod względem prawomocności czynności poznawczych z nimi związanych. Zajmuje się badaniem ogólnych praw, według których przebiegają wszelkie poprawne rozumowania, w szczególności wnioskowania.

Logika jako dyscyplina normatywna nie tylko opisuje jak faktycznie przebiegają rozumowania, ale także formułuje twierdzenia normatywne, mówiące o tym, jak rozumowania powinny przebiegać⁴.

Analitik musi kierować się obowiązującymi zasadami logiki, aby jego praca nie odbiegała od rzeczywistości. Pracując nad materiałami analizowanymi powinniśmy stosować różnego rodzaju techniki wnioskowania logicznego przedstawione poniżej:

Rys. 2. Ogólny podział wnioskowania⁵

Dzięki umiejętnemu zastosowaniu technik wnioskowania można skutecznie i bezbłędnie sprecyzować propozycje dalszych działań. Dla potrzeb analizy kryminalnej przyjęto podział wnioskowania na: niezawodne i zawodne ze względu na ich przydatność w analizie kryminalnej.

⁴ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Logika>, z dn. 01.01.2009.

⁵ W. Ignaczak, *Wybrane zagadnienia analizy kryminalnej*, Szczecino 2005, s. 41.

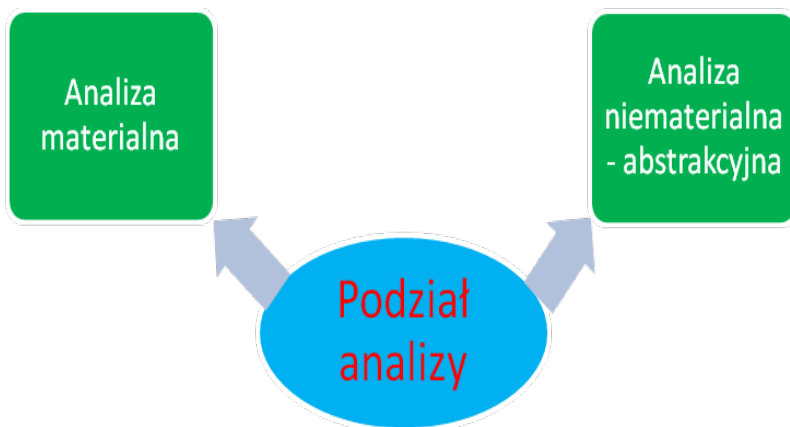
Tabela nr 1⁶

RODZAJ WNIOSKOWANIA	NIEZAWODNE	ZAWODNE
Ogólna metoda wnioskowania	Wniosek nie wykracza poza przesłankę, nie wnosi niczego nowego.	Wniosek wykracza poza przesłanki, umożliwia rozwój nowych teorii.
Ryzyko stosowania w analizie kryminalnej	Nie powoduje ryzyka, jeżeli przesłanki są prawdziwe, to wniosek musi być prawdziwy.	Powoduje ryzyko: jeżeli przesłanki są prawdziwe, wniosek może, ale nie musi być prawdziwy.
Przydatność do analizy kryminalnej	Nieprzydatny dla analizy.	Pożyteczny dla analizy kryminalnej.

Język jako następny element filozofii analitycznej stanowi źródło wiedzy o świecie. Za pomocą języka wyrażamy swoje emocje, dążenia, a także opisujemy otaczający nas świat. Ważnym elementem jest badanie języka, tak aby można było się nim łatwiej posługiwać. Jest także ważnym ogniwem w analizie kryminalnej. Za pomocą języka przedstawiamy nasze propozycje oraz informacje o wykonanej pracy. Im łatwiej się nim posługujemy, tym precyzyjniej będziemy mogli przedstawiać wyniki naszych prac.

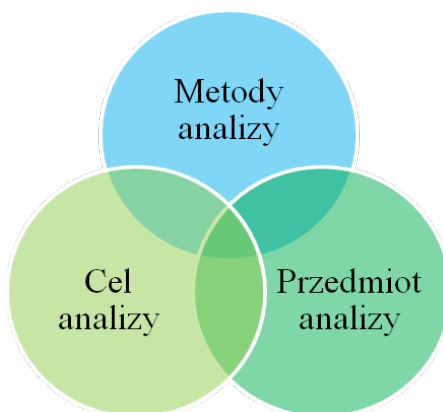
Ostatnim elementem w filozofii analitycznej jest analiza. W dziedzinie nauki analizę dzielimy na:

⁶ Ibidem, s. 43.

Rys. 3. Podział analizy⁷

Czym jest analiza materialna? To nic innego jak ta analiza, z którą spotykamy się na lekcjach chemii czy fizyki. Jest to rozkład na czynniki pierwsze jakiejś substancji, czy też całości na drobne elementy składowe, tak aby można je było odróżnić i wymienić pojedynczo.

Rys. 4. Podstawowe elementy analizy

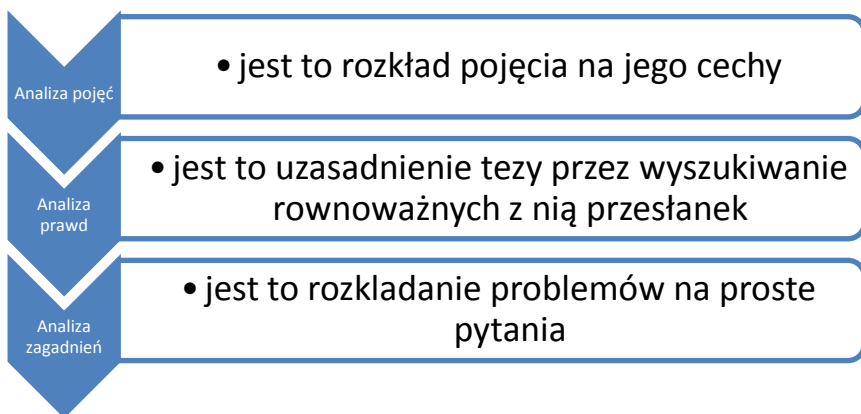
⁷ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Analiza>

Przedmiotem analizy może być praktycznie wszystko: zarówno zdarzenie, zjawisko czy rzecz, jak także relacje pomiędzy przedmiotem analizy a jego istotą. Zastanawiając się nad istotą analizy, w tym analizy kryminalnej, możemy dokonać dodatkowego podziału.

Natomiast analiza w sensie niematerialnym jest to badanie szczegółowe jakiejś właściwości ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozkład na części składowe. Analiza w tej kategorii jest traktowana jako metoda badawcza i polega na ocenie złożonych systemów myślowych poprzez analizowanie ich do prostszych elementów.

Dzięki zastosowaniu takiej metody możemy rzetelniej i lepiej przeprowadzić odpowiednie procesy myślowe w realizowanym zagadnieniu analitycznym. Najczęściej analiza niematerialna stosowana jest w ekonomii, informatyce, psychologii, a także w analizie kryminalnej.

W samej analizie należy rozróżnić jej trzy podstawowe elementy:

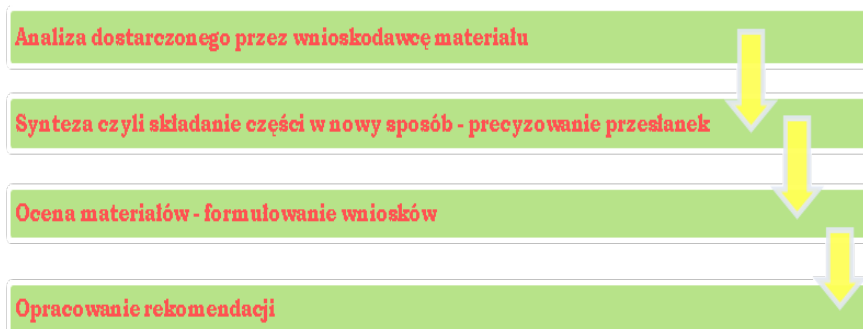
Rys. 5. Podział analizy myślowej

Taki podział wskazuje, co może być przedmiotem analizy. Pośrednio narzuca też sposób, w jaki należy przeprowadzić analizę i jakich narzędzi należy użyć⁸. Aby wykonać prawidłowo analizę, należy dobrać narzędzie adekwatne do wykonywanego zadania. Należy przy tym pamiętać, że nie ma identycznych analiz. Narzędzie i metoda, którą wykorzystaliśmy do realizacji wcześniejszego zlecenia, wcale nie muszą być

⁸ <http://wieslawgdowicz.livejournal.com/2179.html>

dobrze i odpowiednie do zastosowania przy obecnie wykonywanej analizie. Każda analiza jest inna i do każdej należy podchodzić jak do wykonywanej po raz pierwszy. W analizie kryminalnej musimy pamiętać o ważnym czynniku, jakim jest nasz sposób działania. Konkretna analiza bazuje na systemie analizy myślowej, według której powinniśmy stosować następujące zasady: od szczegółu do ogółu; od złożonego do prostego; od skutku do przyczyn; od tez do ich przesłanek⁹.

Ostatnim elementem analizy jest cel. Jest to chyba najważniejsza część samej analizy. Cel oczywiście musi być sprecyzowany przez zleceniodawcę. Dlatego bardzo ważnym etapem rozpatrywania wniosku o dokonanie analizy jest wcześniejsza konsultacja z analitykiem. Dzięki temu zostaną sprecyzowane cele dokonania analizy i określone zasady współpracy w tym procesie.

Rys. 6. Etapy realizacji celu w analizie kryminalnej

Do chwili obecnej analiza rozpatrywana była jako proces czynności myślowych, natomiast nie było mowy o tym, kto to ma wykonać. Tak więc w erze zbierania i gromadzenia różnych danych musimy znaleźć osobę, która będzie w stanie wykonać analizy i przedstawić informacje, umożliwiające podjęcie czynności adekwatnych do zaistniałej sytuacji.

Zadaniem takiego człowieka, którego nazwijmy analitykiem danych, jest skutecznie i szybko poddać przetworzeniu posiadane dane przy pomocy nowoczesnych narzędzi analitycznych. Mając do dyspozycji różnego rodzaju narzędzia oraz metody analityk danych gromadzi, wy-

⁹ Ibidem.

berra i wprowadza dane. Na ich podstawie potrafi rozpoznawać, przewidywać wyciągać wnioski, rozpoznawać tendencje zachodzące w analizowanym zdarzeniu. Następnie przedstawia swoje dane, ale tylko takie, które są niezbędne do sprawnego zarządzania.

Ważną sprawą w pracy analityka danych jest umiejętność wizualizacji danych. Natomiast jego głównym zadaniem jest gromadzenie danych dotyczących rozważanego zagadnienia. W związku z tym musi umieć posługiwać się odpowiednimi narzędziami oraz znać i stosować metody analityczne. Osoba zajmująca się analizą pełni funkcje doradcze. Zakres zadań analityka można określić w siedmiu punktach:

1. Gromadzenie odpowiednich danych dotyczących istotnych aspektów zarządzania.
2. Organizacja wprowadzania oraz wstępne opracowanie danych w celu nadania im odpowiednich formatów umożliwiających przeprowadzenie dalszej analizy.
3. Wizualizacja zgromadzonych danych poprzez zastosowanie technik statystyki opisowej takich jak: histogramy, wykresy słupkowe, wykresy rozrzutu, obliczanie podstawowych statystyk pozycyjnych i inne.
4. Prezentacja wizualizowanych danych osobom podejmującym decyzje wraz ze sporządzaniem odpowiednich raportów.
5. Analiza danych – znajdowanie trendów rynkowych, wyszukiwanie zjawisk zależnych i nieistotnych, rozpoznawanie zmian w strukturze procesów i prezentowanie wyciągniętych na tej podstawie wniosków.
6. Tworzenie podsumowań i zestawień dla przeprowadzanych analiz.
7. Korekta i sprawdzanie słuszności wyciągniętych wniosków i przeprowadzonych analiz na podstawie nowo napływających informacji¹⁰.

W dobie uzyskiwania masowych danych o działalności przestępczej w tym również o przestępczości zorganizowanej konieczne okazało się zastosowanie narzędzi, które byłyby w stanie przetworzyć ogrom posiadanych danych. Jednym z takich narzędzi jest analiza kryminalna. Idąc za

¹⁰ http://www.renowator.org.pl/file/specjalnosci/Analityk_danych.pdf, s. 1.

przykładem Policji komendant główny Straży Granicznej zarządzeniem nr 64 z 6 listopada 2006 r. wprowadził do użytku służbowego analizę kryminalną. Wykorzystanie ujednoliconych standardów i zasad analizy kryminalnej umożliwiło między innymi właściwą współpracę z innymi organami porządku prawnego w zakresie zwalczania przestępczości.

W wymienionym zarządzeniu w § 2 przedstawiono definicję analizy kryminalnej.

Analiza kryminalna jest czynnością operacyjno-śledczą polegającą na identyfikacji i możliwie dokładnym określeniu wewnętrznych powiązań pomiędzy informacjami dotyczącymi przestępstwa oraz wszelkimi innymi danymi uzyskanymi z różnych źródeł i wykorzystywaniu ich do celów operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych.

Inna definicja została przedstawiona w internetowej encyklopedii, według której „Analiza kryminalna to poszukiwanie relacji pomiędzy informacjami dotyczącymi zdarzeń o charakterze przestępczym, osób związanych z nimi oraz danymi pochodzącymi z innych źródeł i wykorzystanie ich przez organy ścigania i sądy. Analiza kryminalna stosowana jest w szczególności w sprawach wielowątkowych, rozległych terytorialnie, obejmujących swoim zakresem znaczną liczbę zdarzeń lub podmiotów (np. dotyczących dużych grup przestępczych) charakteryzujących się rozległą strukturą powiązań przestępczych, w których zawodzą tradycyjne metody śledzenia i kojarzenia faktów. Zastosowanie analizy kryminalnej pozwala na ustalenie lub przewidywanie powiązań pomiędzy zgromadzonymi faktami, co pozwala na budowanie, weryfikowanie i eliminację wersji śledczych”¹¹.

Niezależnie od treści definicji dotyczących analizy kryminalnej najważniejszym czynnikiem i istotą tej dziedziny jest metodologiczna umiejętność wyszukiwania relacji między obiektami i zdarzeniami. Bardzo dużym atutem prezentowania wyników uzyskanych z analizy jest ich wizualizacja przy wykorzystaniu oprogramowania analitycznego lub innych ogólnodostępnych programów komputerowych.

Z przedstawionych definicji wynika, że analiza kryminalna jest również narzędziem wspomagającym procesy decyzyjne, szczególnie w sytuacjach, gdy:

¹¹ http://pl.wikipedia.org/wiki/Analiza_kryminalna

- sprawa jest wielowątkowa, obejmująca duży zasięg terytorialny,
- występuje skomplikowana struktura powiązań przestępczych,
- istnieje bardzo dużo informacji, czasami niekompletnych.

Dzięki zastosowaniu analizy kryminalnej w realizacji czynności wykrywczych uzyskujemy:

- lepszy przepływ informacji,
- możliwość tworzenia zespołów międzynarodowych,
- lepsze zrozumienie jakości i przydatności informacji,
- ujednolicenie interpretacji informacji przez wszystkich jej użytkowników,
- zmniejszenie ryzyka przy podejmowaniu decyzji,
- precyzyjniejsze prognozowanie rozwoju sytuacji,
- zmniejszenie kosztów realizowanych przedsięwzięć.

Właściwe stosowanie analizy kryminalnej w obecnej sytuacji jest nieodzownym obowiązkiem wszystkich instytucji zwalczających niezgodne z prawem działania.

Literatura:

Arystoteles, *Metafizyka*, PWN, Warszawa 1984.

Bocheński J. M., O filozofii analitycznej, [w:] *Logika i filozofia. Wybór pism*, PWN, Warszawa 1993.

Kotarbiński T., *Kurs logiki dla prawników*, PWN, Warszawa 1975.

Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*, PWN, Warszawa 2003.

Ziemia Z., *Analityczna teoria obowiązku*, PWN, Warszawa 1983.

Marcin K. Makutynowicz

Uniwersytet w Białymstoku

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA „WOJNA Z TERRORYZMEM W XXI WIEKU”

W dniach 19-20 października 2009 roku w siedzibie Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie odbyła się Międzynarodowa Konferencja pod tytułem „Wojna z terroryzmem w XXI wieku”, którą swoim patronatem honorowym objął minister spraw wewnętrznych i administracji. Organizatorami przedmiotowej konferencji była Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie i Wyższa Szkoła Policji w Szczepnie.

Potrzeba zorganizowania przedmiotowej konferencji była podyktowana koniecznością zdiagnozowania podejmowanych przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych krajów przedsięwzięć związanych z przeciwdziałaniem i walką z zagrożeniami terrorystycznymi pod kątem strategicznym, operacyjnym i taktycznym.

Walka z terroryzmem nie jest przedsięwzięciem prostym i łatwym, jak to się wielu osobom wydaje. W walce tej przeciwnik jest zakonspirowany oraz prowadzi politykę skrytego uzyskiwania informacji i funduszy na swoją terrorystyczną działalność. Terrorysty uderzają nagle i niepozdziwianie, starając się jak najmniej ujawnić swoją tożsamość i sposoby działania. W swoich działaniach są oni bezwzględni, nieprzewidywalni oraz wyrachowani. Swoją działalność prowadzą w imię świętości, lecz nadinterpretacja dogmatów swojej wiary prowadzi do tego, iż w rzeczywistości nie uznają oni świętości swojej wiary ani wiary innych ludzi.

Głównym celem terrorystów to wywołanie powszechnego strachu, który ma za zadanie opanować i dotknąć jak największą liczbę ofiar w celu sparaliżowania ich funkcjonowania w życiu rodzinnym, społecznym i politycznym. Działania związane z przeciwdziałaniem i walką z terroryzmem, które mają prowadzić do jego ograniczenia i eliminacji, do chwili obecnej nie przynoszą oczekiwanych efektów. Zachodzące przemiany we współczesnym świecie na gruncie politycznym, kulturowym i religijnym niosą z sobą „napiętnowanie i obarczanie” islamu o terroryzm oraz określanie jego wyznawców piętnem „muzułmanin = terrorysta”.

Problem zagrożeń terrorystycznych do chwili obecnej jest tematem bardzo intensywnych dyskusji naukowych prowadzonych w coraz szerszych kręgach składających się z przedstawicieli służb i organów państwowych odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i zwalczanie terroryzmu („praktyków”) oraz przedstawicieli środowisk naukowych („teoretyków”), których prace konsolidują na wypracowaniu rozwiązań nad znalezieniem sposobu przeciwdziałania i neutralizowania tym zagrożeniom.

Międzynarodowa konferencja pod tytułem „Wojna z terroryzmem w XXI wieku” została otwarta przez prof. dr. Hab. Brunona Hołysta – Rektora Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, który stwierdził, iż konferencja poświęcona została na zaprezentowanie kierunków i trendów związanych z walką z terroryzmem, jakie ma miejsce w obecnym czasie, czyli XXI wieku, co czyni ten problem jako jeden z najważniejszych we współczesnej polityce bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej – aktywnego członka koalicji antyterrorystycznej.

W przedmiotowej konferencji uczestniczyło kilkadziesiąt osób, m.in.: przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sądu Najwyższego, pracownicy naukowcy z ośrodków akademickich z całej Polski, przedstawiciele wojska, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Urzędu Kryminalnego – Meklemburgia Pomorze Przednie (Niemcy).

Podczas dwudniowej konferencji jej uczestnicy mieli okazję wysłuchać interesujących wystąpień oraz wziąć udział w dyskusji z ich autorami prezentującymi poglądy, a mianowicie:

- „Zwalczanie terroryzmu z perspektywy niemieckiej” – prof. Ingmar Weitemeier (dyrektor Urzędu Kryminalnego – Meklemburgia Pomorze Przednie, Niemcy),
- „Doktryna polityczno-prawna radykalnego islamu” – prof. dr hab. Hassan Jamscheer (Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie),
- „Finansowanie terroryzmu – uwagi na tle projektu rezolucji AIDP w 27 września 2009 r.” – prof. dr hab. Krzysztof Indeck (Uniwersytet Łódzki),
- „Cyberterroryzm w świetle kryptografii” – prof. dr hab. Jacek Pomykała (Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie),

- „Reakcja sił bezpieczeństwa na sekwencyjny atak terrorystyczny na przykładzie zamachu w Bombaju” – dr hab. prof. WSPol Ku-ba Jałoszyński (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie),
- „Siły zbrojne w walce z terroryzmem” – gen. dyw. dr hab. Bogu-sław Pacek (Sztab Generalny Wojska Polskiego),
- „Kult i kultura zbrodni – terroryzm na tle form przemocy poli-tycznej” - doc. dr Robert Borkowski (Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Śląski),
- „Zdalny nadzór nad rozproszonym systemem bezpieczeństwa” – doc. dr inż. Waldemar Szulc (Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie),
- „Czarna Księga na temat Hamasu” – dr Katarzyna Maniszewska (Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas w War-szawie),
- „Czy politycy mogą wygrać wojnę z terroryzmem?” – dr Krzysz-tof Karolczak (Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas w Warszawie),
- „Cyberprzestrzeń jako potencjalny obszar przenikania się zorga-nizowanych grup przestępczych i organizacji terrorystycznych” – dr Waldemar Zubrzycki (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji),
- „Wykorzystanie jednostek wojskowych w walce z terroryzmem – wybrane aspekty” – płk dr inż. Stanisław Kulczyński (Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas w Warszawie),
- „Edukacja społeczna jako istotna płaszczyzna prewencji terror-y-stycznej” – mł. insp. dr Jerzy Szafrąński (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie),
- „Etyczny wymiar terroryzmu” – ks. dr Zbigniew Iwański (Kato-licki Uniwersytet Lubelski),
- „Wojna z terroryzmem w XXI wieku” – gen. dyw. rez. Roman Polko,
- „Gromadzenie informacji oraz narzędzia operacyjne i rozpoznaw-cze w systemie przeciwdziałania terroryzmowi” – mgr Krzysztof Liedel (Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas w Warszawie),

- „Prewencja antyterrorystyczna funkcjonariuszy służb porządku publicznego oraz pracowników prywatnego sektora bezpieczeństwa” – podinsp. Jacek Bartoszek (Centralne Biuro Śledcze Komendy Głównej Policji),
- „Dezinformacja przeciwnika w celu osiągnięcia przewagi informacyjnej jako element antyterrorystycznej polityki medialnej państwa w sytuacji zamachu terrorystycznego” – mgr Damian Szlachter (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji),
- „Narzędzia finansowania w systemie bezpieczeństwa antyterrorystycznego” – mgr Paulina Piasecka (Centrum Badań nad Terroryzmem Collegium Civitas w Warszawie).

Podsumowania konferencji dokonał Rektor Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie – prof. dr hab. Brunon Hołyst. Przedstawione na konferencji poglądy oraz inne referaty dotyczące współczesnej walki z terroryzmem zostały zawarte w publikacji pod tytułem *„Wojna z terroryzmem w XXI wieku”* pod redakcją Brunona Hołysta, Kuby Jałoszyńskiego i Arkadiusza Letkiewicza, a która została wydana przez Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

Biorąc pod uwagę ustawowe zadania nałożone na służby takie jak: Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu, Służbę Wywiadu Wojskowego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego i inne, z przykrością zauważono, iż służby te nie wydelegowały swoich przedstawicieli do uczestnictwa w przedmiotowej konferencji, a których udział był bardzo pożądanym choćby tylko w ramach prowadzonej dyskusji.

Należy mieć nadzieję, iż na kolejnej konferencji o podobnej tematyce i randze nie zabraknie przedstawicieli wszystkich służb i organów państwowych, które odpowiedzialne są za rozpoznawanie, przeciwdziałanie i zwalczanie terroryzmu w Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie ranga tego typu konferencji, o tak istotnej dla nas wszystkich tematyce, odbędzie się na wysokim, profesjonalnym poziomie na płaszczyźnie teoretycznej i praktycznej.

OPINIE I RECENZJE

mjr SG dr Piotr Kozłowski

BI OSG w Przemysłu

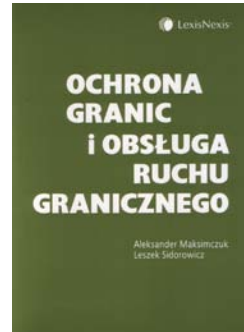
A. Maksimczuk, L. Sidorowicz, *Ochrona granic i obsługa ruchu granicznego*, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2007, ss. 397

Ochrona granic państwa na przestrzeni wieków należała do najważniejszych zadań dla narodów, wynikało to przede wszystkim z tradycji, historii, ale także z żywotnych interesów każdego państwa. Potwierdzeniem tego była przyjęta w 1933 r. na konferencji w Montevideo definicja państwa, gdzie za jedno z podstawowych kryteriów określających państwowość w świetle prawa międzynarodowego przyjęto wówczas posiadanie przez dane państwo terytorium oddzielonego od innych państw granicą.

W dobie globalizacji, a także zmian na mapie politycznej świata wydawałoby się, że jest to problematyka schodząca na drugi plan, a jednak mylą się ci wszyscy, którzy tak myślą. Warto w tym miejscu zauważyć, że pomimo zachodzących zmian geopolitycznych w świecie jest to nadal najważniejszy problem w sferze bezpieczeństwa każdego państwa, w tym i Polski.

W ostatnim okresie w Polsce o systemie ochrony granicy państwa mówi się bardzo często przy różnych okazjach. Jest to temat dyżurny dla polityków różnych opcji politycznych, jak również dla mediów. Często zdarza się, że osoby poruszające tę problematykę nie posiadają wystarczającej wiedzy na ten temat. W dużej mierze za taki stan rzeczy odpowiada brak rzetelnych informacji. Dlatego też z wielką uwagą sięgnąłem po książkę Aleksandra Maksimczuka i Leszka Sidorowicza pt. *Ochrona granic i obsługa ruchu granicznego*, która uzupełnia lukę na ten temat.

Jest to kompendium informacji dla osób zajmujących się problematyką ochrony granic, zarówno dla studentów przygotowujących prace licencjackie i magisterskie, jak również dla dziennikarzy, którzy piszą artykuły na ten temat. Jest to o tyle ważne, gdyż autorzy pozycji zebrali

w sposób praktyczny wszelkie dostępne wiadomości o służbach granicznych. Mamy więc tutaj niezbędne informacje o Straży Granicznej, o Urzędach Celnym, a także o kryteriach, jakie należy spełnić, aby móc przekroczyć granicę państwa oraz o polityce Unii Europejskiej (dalej UE) w tej dziedzinie. Publikacja ta może stanowić materiał pomocniczy w procesie szkolenia rozpoczynających służbę funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Książka składa się z wprowadzenia, siedmiu rozdziałów, podsumowania oraz załączników. Jednak zasadniczy układ pozycji tworzy podział na dwie części, z której pierwsza została poświęcona sprawom ochrony granic i kontroli ruchu granicznego. Druga część omawia kwestie związane z obsługą graniczną międzynarodowego obrotu towarowego. Przedstawione przez Autorów treści – zwłaszcza w pierwszej części – zawierają informacje wg stanu prawnego na dzień 01.02.2007 r., a więc z okresu przed wstąpieniem Polski do Układu z Schengen.

Przyjęta przez autorów struktura publikacji opiera się na podziale, iż ok. 59 % treści zostało poświęcone sprawom związanym z kontrolą międzynarodowego obrotu towarowego, a tylko 41% sprawom granicznym.

Pierwsza część książki składa się z trzech rozdziałów, w których Autorzy omawiają sprawy związane z zagadnieniem międzynarodowego ruchu granicznego, a co za tym idzie kontroli granicznej osób przekraczających granice państw. Omawiając to zagadnienie Autorzy przedstawili źródła występującego zjawiska migracji ludności oraz tendencje we współczesnym świecie. Kolejny rozdział „Wspólnota Europejska a problemy ochrony granic – wybrane zagadnienia” został poświęcony kwestiom ochrony granic Unii Europejskiej, sprawom swobody przemieszczania się w obszarze państw będących stronami Układu z Schengen.

W rozdziale tym zostały przedstawione również zasady przekraczania granic zewnętrznych i wewnętrznych państw Układu z Schengen, a co za tym idzie zadania polskiej Straży Granicznej w tej dziedzinie. Czytelnik może się zapoznać z rolą i znaczeniem systemu informacyjnego SIS (Schengen Information System) w ochronie granicy – który stanowi niezwykle przydatny dla służb granicznych zbiór informacji o osobach przekraczających granice, ale także o skradzionych przedmiotach i utraconych dokumentach. W kolejnym rozdziale „Ochrona polskiej granicy państwowej, jako wewnętrznej i zewnętrznej granicy Unii Europejskiej” znajdują się informacje o zadaniach Straży Granicznej w ochronie grani-

cy państwa, kontroli granicznej, dokumentach uprawniających do przekroczenia granicy, a także o warunkach przekroczenia granicy państwa z uwzględnieniem podziału na granice zewnętrzne i wewnętrzne Unii Europejskiej.

Część druga została poświęcona sprawom obrotu towarowego. Autorzy w tej części publikacji przedstawili etapy integracji regionalnej państw w świecie skupiając uwagę czytelnika na zasadach funkcjonowania stref wolnego handlu, unii celnej oraz na procesie, którego celem jest integracja ekonomiczna państw Unii Europejskiej.

W rozdziale „Polska wymiana towarowa w warunkach wspólnego rynku europejskiego” zostały omówione zasady obrotu towarowego w ramach wspólnego rynku oraz współpraca administracyjna państw członkowskich w zakresie podatków pośrednich. Czytelnik znajdzie tutaj niezbędne informacje o podatku VAT oraz o roli podatku akcyzowego w wymianie wewnątrzwspólnotowej.

Rozdział piąty „Zasady polskiego handlu zagranicznego w warunkach integracji gospodarczej” omawia w sposób szczegółowy działanie polskiego handlu zagranicznego w zmieniających się warunkach politycznych i gospodarczych tj. po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej oraz wspólną politykę handlową UE wobec krajów trzecich. Czytelnik znajdzie tutaj informację o współpracy państw – członków UE ze Światową Organizacją Handlu.

W kolejnym rozdziale „Służba celna a ochrona wspólnego rynku Unii Europejskiej” Autorzy przedstawili zadania i uprawnienia Służby Celnej UE oraz funkcje administracji celnej w ochronie rynku Wspólnoty Europejskiej, a tym samym rolę, jaką odgrywa w tym procesie polska Służba Celna. W rozdziale tym została szeroko omówiona obowiązująca procedura celna, jak również systemem informatyczny, który odgrywa jedno z kluczowych zadań w systemie ochrony rynku wewnętrznego UE. Jak zauważają Autorzy wprowadzenie na terenie Unii jednolitego systemu informatycznego w kontroli celnej przyniosło jego użytkownikom wymierne korzyści finansowe. Uważny czytelnik znajdzie w tym rozdziale informację o organizacji Służby Celnej w Polsce, w tym strukturę organizacji Izby Celnej na wschodniej granicy Unii Europejskiej. Rozdział ten omawia także rolę i zadania agencji celnych, jako podmiotu wspomagającego administrację celną.

Ostatni rozdział „Graniczna Kontrola weterynaryjna, sanitarna, fito-sanitarna i kontrola, jakości żywności” omawia zadania w dziedzinie ochrony rynku wewnętrznego Polski i UE państwowych służb weterynaryjnych, fitosanitarnych i sanitarno-epidemiologicznych uczestniczących w systemie kontroli obrotu towarowego oraz współpracę z Urzędami Celnymi i Strażą Graniczną. Rozdział ten zapoznaje czytelnika z funkcjonowaniem tych służb, ale także z projektowanymi zmianami w zakresie ich działania na terenie Polski.

Powyższa publikacja jest ze wszelch miar interesującą lekturą, którą zdecydowanie można polecić tym wszystkim, którzy interesują się sprawami kontroli ruchu osobowego i towarowego na granicy oraz funkcjonowaniem służb granicznych odpowiedzialnych za ochronę granic i rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

kpt. SG Aneta Wojtanowska-Zimoń

CS SG w Kętrzynie

KALENDARIUM CENTRUM SZKOLENIA STRAŻY GRANICZNEJ

12-14.10.2009 Por. SG Iwona **MARCZUK** z CS SG w Kętrzynie uczestniczyła w spotkaniu grupy roboczej opracowującej europejski program szkolenia oficerskiego. Spotkanie odbyło się w Wilnie (Litwa).

Międzynarodowa grupa, składająca się z przedstawicieli Belgii, Bułgarii, Czech, Estonii, Hiszpanii, Polski, Rumunii pracowała nad podziałem treści programowych oraz budową modułów na trzech poziomach nauczania.

14.10.2009 W Centrum Szkolenia SG odbyło się szkolenie z zakresu rozpoznawania zabezpieczeń oraz identyfikacji śladów fałszerstw w dokumentach tożsamości oraz komunikacyjnych.

Tematyka szkolenia obejmowała w szczególności: system zabezpieczeń dokumentów, metody weryfikacji autentyczności dokumentów, rodzaje dokumentów dla cudzoziemców oraz fałszerstwa dokumentów tożsamości i praw jazdy.

W szkoleniu udział wzięli funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie.

Organizatorem przedsięwzięcia i prowadzącym szkolenie byli wykładowcy Zakładu Kryminalistyki.

14-15.10.2009

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyło się seminarium organizowane wspólnie ze stroną łotewską nt. „Wspólne przymusowe wydalenia drogą powietrzną i lądową”.

W przedsięwzięciu wzięło się udział 23 przedstawicieli łotewskiej Straży Granicznej.

Językiem wykładowym seminarium był język angielski. W trakcie seminarium strona łotewska zaprezentowała również własne doświadczenia dotyczące praktycznych aspektów realizacji wydaleń drogą lotniczą. Organizacją przedsięwzięcia ze strony CS SG zajmowali się funkcjonariusze Zakładu ds. Cudzoziemców.

15.10.2009

W CS SG w Kętrzynie przebywała delegacja z Komendy Głównej Policji.

Celem wizyty było zapoznanie się z realizowanymi szkoleniami w zakresie obsługi sprzętu optoelektronicznego.

16.10.2009

W Centrum SG zakończyła się kolejna edycja szkolenia z Kryminalnej Analizy Operacyjnej dla 5 funkcjonariuszy Straży Granicznej Ukrainy oraz 3 funkcjonariuszy Straży Granicznej RP.

19.10.2009

W CS SG odbyła się kolejna edycja szkolenia z Kryminalnej Analizy Operacyjnej dla 6 funkcjonariuszy Straży Granicznej Ukrainy.

Szkolenie realizowane jest w ramach projektu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

23.10.2009

W Centrum Szkolenia SG odbyła się II edycja szkolenia z zakresu rozpoznawania zabezpieczeń oraz identyfikacji śladów fałszerstw w dokumentach tożsamości oraz komunikacyjnych.

W szkoleniu udział wzięli funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie. Organizatorem przedsięwzięcia i prowadzącym szkolenie byli wykładowcy Zakładu Kryminalistyki.

Tematyka szkolenia obejmowała w szczególności: rozpoznawanie zabezpieczeń dokumentów, metody weryfikacji autentyczności dokumentów, rodzaje dokumentów dla cudzoziemców oraz fałszerstwa dokumentów tożsamości i praw jazdy.

29-30.10.2009 W Zakładzie Kryminalistyki CS SG zostały przeprowadzone warsztaty o tematyce poświęconej zabezpieczaniu dokumentów tożsamości oraz metodom identyfikacji fałszerstw.

W spotkaniu udział wzięli wykładowcy kryminalistyki Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz Sekcji Techniki Kryminalistycznej Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG.

W ramach warsztatów uczestnikom zaprezentowano najnowsze zabezpieczenia stosowane w dokumentach tożsamości oraz doskonalono metody weryfikacji autentyczności dokumentów z wykorzystaniem różnych technik badawczych.

25-31.10.2009 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie w ramach projektu „The Leonardo da Vinci program Mobility Project No. LLP-LdV-VETPRO-2009-LT-0217, The Development of the Border Guard School Teacher's Qualification In Training Specialists for the European Union Border Security” przebywali przedstawiciele Szkoły Służby Ochrony Granicy Państwowej Republiki Litewskiej w Miedininkai: Miroslav **RA-BOVIČ** i Olga **ANDRUŠKEVIČIENĖ**.

W trakcie pobytu w CS SG zaproszeni goście uczestniczyli w zajęciach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy W-MOSG i funkcjonariuszy Placówki Straży Granicznej w Barcianach.

W trakcie spotkań z przedstawicielami Zakładu Organizacji Dydaktyki CS SG oraz przedstawicielami Sekcji Szkolenia Warmińsko-Mazurskiego Oddziału

Straży Granicznej zostali zapoznani z zasadami organizacji doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy CS SG i Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej.

03.11.2009

W Centrum Szkolenia SG odbyło się uroczyste wręczenie pamiątkowych tablic z okazji jubileuszu służby i pracy. Mjr SG Janusz **LASOTA** obchodził 25-lecie służby, mjr SG Tomasz **BURBO** – 20-lecie służby, Bożena **SKÓRA** – 20-lecie pracy.

Okolicznościowe pamiątkowe tablice w obecności funkcjonariuszy i pracowników cywilnych wręczył Komendant Centrum Szkolenia SG ppłk SG Henryk **RACZKOWSKI**.

05.11.2009

Na strzelnicy krytej w Centrum Szkolenia Straży Granicznej odbyły się zawody strzeleckie o Puchar Przechodni Komendanta Centrum Szkolenia SG.

W klasyfikacji drużynowej po raz drugi z rzędu sukces odniósł zespół reprezentujący Zakład Działan Interwencyjnych w składzie: ppłk SG Jacek **GUŻNICZAK**, ppor. SG Piotr **WITKOWSKI**, mł. chor. SG Grzegorz **MANDYWEL**.

Drugie miejsce zajął zespół Wydziału Prezydialnego w składzie: ppłk SG Andrzej **SKÓRA**, mjr SG Dariusz **SZYDŁOWSKI**, mjr SG Radosław **PEJDA**.

Trzecie miejsce wywalczył Zakład Prawa w składzie: ppłk SG Mikołaj **KISŁY**, por. SG Damian **PODBIELSKI**, ppor. SG Marek **SZYMAŃSKI**.

W klasyfikacji końcowej indywidualnej kolejność była następująca:

I miejsce – mjr SG Radosław **PEJDA**,

II miejsce – por. SG Damian **PODBIELSKI**,

III miejsce – mł. chor. SG Grzegorz **MANDYWEL**.

06.11.2009

W Centrum Szkolenia SG w dniach 02-06.11 odbyło się szkolenie zorganizowane przez ICMPD (Integration Centre for Migration Policy Development – Międzynarodowe Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej) nt.: „Wzmacnianie zdolności i współpracy w zakresie identyfikacji przerobionych i podrobionych dokumentów na granicy mołdawsko-rumuńskiej”.

W szkoleniu udział wzięli przedstawiciele MSW Republiki Mołdowy oraz służb tego resortu – Straży Granicznej oraz Policji.

Szkolenie zostało przeprowadzone przez funkcjonariuszy Zakładu Kryminalistyki.

W trakcie pięciodniowego pobytu uczestnicy szkolenia zostali zapoznani z najnowszymi zabezpieczeniami technicznymi stosowanymi w drukach zabezpieczonych, a także metodyką kontroli dokumentów tożsamości oraz komunikacyjnych.

11.11.2009

Delegacja Centrum Szkolenia SG i Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG w Kętrzynie w osobach:

- ppłk SG Henryk **RACZKOWSKI** – komendant Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie,
- płk SG Marek **OBREBSKI** – zastępca komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG w Kętrzynie,
- mł. chor. SG Monika **HURA** – Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie,

uczestniczyła w rocznicowych uroczystościach 91. rocznicy Odzyskania Niepodległości oraz 652 rocznicy uzyskania przez Kętrzyń praw miejskich.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w Bazylice Mniejszej pw. św. Jerzego o godzinie 11.00, po mszy nastąpiło uroczyste przejście na Plac Armii Krajowej, gdzie zostały złożone kwiaty pod pomnikiem

„W hołdzie poległym, pomordowanym i zamęczonym Polakom Obrońcom Ojczyzny 1939-1956”.

13.11.2009

W Sali Rycerskiej kętrzyńskiego Zamku odbyły się uroczyste obchody 91. rocznicy Odzyskania Niepodległości zorganizowane wspólnie przez Centrum Szkolenia Straży Granicznej Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej.

W uroczystości uczestniczyli także zaproszeni goście m.in.: wicewojewoda Jan **MAŚCIANICA**, przedstawiciele duchowieństwa, władz państwowych i samorządowych oraz organizacji społecznych współpracujących z Centrum Szkolenia Straży Granicznej i Warmińsko-Mazurskim Oddziałem SG w Kętrzynie. Obchody 91. rocznicy Odzyskania Niepodległości uświetnił występ młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie.

16-19.11.2009

W CS SG w Kętrzynie odbyło się szkolenie organizowane przez Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM). Tematem seminarium było: „Dobrowolne Powroty”. W przedsięwzięciu wzięło się udział 30 funkcjonariuszy Straży Granicznej. Szkolenie prowadziły: Anna **ROSTOCKA** – dyrektor Biura IOM w

Warszawie oraz Hanna **DOBRZYŃSKA** – koordynator Programu Dobrowolnych Powrotów. W trakcie szkolenia zostały omówione następujące zagadnienia: cel i zadania IOM, rodzaje programów i projektów pomocy w dobrowolnym powrocie, etapy pomocy (procedura związana z wyjazdem cudzoziemca do kraju zamieszkania, określenie warunków podróży podczas powrotu; zakres pomocy po przyjeździe cudzoziemca do miejsca docelowego (pomoc reintegracyjna).

Organizacją przedsięwzięcia ze strony CS SG zajmowali się funkcjonariusze Zakładu ds. Cudzoziemców.

16-21.11.2009

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej przebywała delegacja funkcjonariuszy Palestyńskich Służb Bezpieczeństwa w ramach wspomagania modernizacji służb granicznych Autonomii Palestyńskiej.

W ciągu czterech dni zapoznani zostali z: organizacją, zadaniami i uprawnieniami Straży Granicznej, dokumentami paszportowymi i wizami – kontrolą I linii, organizacją odprawy granicznej osób i środków transportu na zewnętrznej granicy UE na przykładzie placówki SG w Bezledach, organizacją ochrony granicy państwowej, jej oznakowaniem i przebiegiem, a także sprzętem specjalistycznym wykorzystywanym do jej ochrony na przykładzie placówki SG w Barcianach i Sępopolu.

19.11.2009

Funkcjonariusze Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie uczestniczyli w konferencji naukowej w Szkole Wyższej w Płocku, temat kluczowy konferencji to: „Służyć w ochronie i obronie wartości. Aksjologiczne fundamenty służb mundurowych”.

Konferencja zorganizowana została przez Ordynariat Polowy Wojska Polskiego oraz Szkołę Wyższą im. Pawła **WŁODKOWICA**. Konferencji przewodniczyli prof. dr hab. Zbigniew **KRUSZEWSKI** – Rektor Szkoły Wyższej im. Pawła **WŁODKOWICA** w Płocku oraz bp prof. dr hab. Tadeusz **PŁOSKI** – Biskup Polowy Wojska Polskiego.

- 23-28.11.2009** W Zakładzie Kryminalistyki Centrum Szkolenia SG zostało zrealizowane szkolenie dla przedstawicieli Autonomii Palestyńskiej. Szkolenie odbyło się w ramach projektu „Szkolenia wspomagające modernizację służb granicznych Autonomii Palestyńskiej”. Stronę palestyńską reprezentowali przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz służby granicznej Autonomii Palestyńskiej.

W trakcie pięciodniowego pobytu uczestnicy szkolenia zostali zapoznani z najnowszymi zabezpieczeniami technicznymi stosowanymi w drukach zabezpieczonych, a także metodami weryfikacji autentyczności dokumentów paszportowych oraz tożsamości. Szkolenie zostało sfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w ramach projektu „POMOC POLSKA”.

- 26.11.2009** W C Sz Straży Granicznej w Kętrzynie odbyły się warsztaty nt. „Taktyka i techniki interwencji wobec osób znajdujących się w pomieszczeniu”.

Uczestnikami warsztatów byli funkcjonariusze KPP Kętrzyn, KPP Mrągowo, WSPoL Szczytno, służby więziennej w Dublinach w Giżycku, Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG, instruktorzy Zakładu Działania Interwencyjnych Centrum Szkolenia SG – ogółem 28 osób.

Warsztaty poświęcone były wymianie doświadczeń z zakresu technik obezwładniania osób, transportowania oraz taktyki obezwładniania osób znajdujących się w ciasnych pomieszczeniach.

02.12.2009

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie gościł Attache Obrony Ambasady Iranu generał brygady **MOHAMMAD ALI MOTIEI**. Celem wizyty było zapoznanie się z jednym z ośrodków szkolenia Straży Granicznej w Polsce.

Podczas spotkania z Komendantami omówione zostały zadania oraz struktura organizacyjna Centrum.

07-10.12.2009 W Zakładzie Kryminalistyki CS SG odbyły się dwa kursy doskonalące o tematyce „Systemy zabezpieczania dokumentów” oraz „Falszerstwa dokumentów”. Uczestnikami kursów byli funkcjonariusze W-M OSG. W trakcie prowadzonych zajęć uczestnicy mieli możliwość pogłębienia i utrwalenia wiedzy na temat zabezpieczeń stosowanych w dokumentach uprawniających do przekraczania granicy oraz weryfikacji ich autentyczności.

07-11.12.2009 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyła się kolejna edycja szkolenia doskonalącego „Kontrola stanów technicznych pojazdów”. W kursie uczestniczyło 19 funkcjonariuszy, przedstawicieli wszystkich oddziałów SG. Prowadzącym zajęcia był kpt. SG Leszek **MAKSYMOWICZ**.

Celem głównym kursu doskonalącego było uaktualnienie posiadanej wiedzy, poznanie norm Unii

Europejskiej, a także wymiana doświadczeń oraz doskonalenie umiejętności w zakresie kontroli ruchu drogowego, rozpoznawania usterek technicznych w pojeździe i analiza zagrożeń w ruchu drogowym.

11.12.2009

W CS SG odbyła się kolejna edycja seminarium TRUS-P (Trening Rozwoju Umiejętności Społecznych w zakresie podstawowym). Uczestnikami szkolenia byli funkcjonariusze i pracownicy cywilni CS SG, a także zaproszeni goście – funkcjonariusze Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Celem głównym seminarium było kształtowanie umiejętności interpersonalnych wpływających na jakość relacji międzyludzkich oraz poziom wykonywania zadań i obowiązków służbowych.

07-17.12.2009

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyło się szkolenie specjalistyczne z zakresu wydalenia osób drogą lotniczą, organizowane we współpracy z ekspertami Komendy Głównej.

W przedsięwzięciu wzięło udział 14 funkcjonariuszy z sekcji konwojowo-ochronnych Straży Granicznej oraz 1 funkcjonariusz z Centrum Szkolenia Straży Granicznej.

W trakcie szkolenia zostały zrealizowane następujące zagadnienia:

- uregulowania międzynarodowe i krajowe w zakresie doprowadzeń cudzoziemców drogą lotniczą,
- styl życia i kulturowe konteksty zachowań cudzoziemców,
- rodzaje i specyfika doprowadzeń cudzoziemców drogą lotniczą,
- podstawowa terminologia w języku angielskim,
- umiejętność zachowania się w stanach podwyższonego ryzyka,
- taktyka i technika realizacji doprowadzeń drogą lotniczą.

W ramach szkolenia przeprowadzone zostały przez ekspertów Sztabu Komendanta Głównego zajęcia praktyczne w postaci ćwiczeń sytuacyjnych, w których zaprezentowali oni własne doświadczenia dotyczące praktycznych aspektów realizacji wydeń drogą lotniczą.

14-18.12.2009 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej odbył się kurs doskonalący z zakresu „Postępowanie graniczne

realizowane przez Straż Graniczną wobec cudzoziemców”.

Uczestnikami szkolenia byli funkcjonariusze z ośmiu Oddziałów Straży Granicznej zajmujący się tematyką postępowań granicznych.

W trakcie prowadzonych zajęć uczestnicy mieli możliwość pogłębienia i utrwalenia wiedzy na temat warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium UE z uwzględnieniem prawa krajowego jak i UE.

15-16.12.2009 W CS SG w Kętrzynie odbyło się spotkanie robocze przedstawicieli ośrodków szkolenia SG z Koszalina, Lubania i Kętrzyna, poświęcone tematyce związanej z nowymi programami szkolenia w SG oraz zmianami w Regulaminach Nauki.

- COS SG w Koszalinie reprezentowali:
 - zastępca komendanta – Jarosław **SUSZEK**,
 - przedstawiciele Zakładu Granicznego,
 - przedstawiciele Zakładu Organizacji Dydaktyki.
- OSS SG w Lubaniu reprezentowali:
 - zastępca komendanta – Marek **WASZCZUK**,
 - przedstawiciel Zakładu Organizacji Dydaktyki.
- Gospodarze byli reprezentowani przez:

- zastępcę komendanta – Andrzeja **RYTWIŃSKIEGO**,
- przedstawicieli Zakładu Granicznego,
- przedstawicieli Zakładu Organizacji Dydaktyki.

Spotkanie pozwoliło na przyjęcie wielu konstruktywnych rozwiązań i propozycji służących wprowadzeniu nowych programów szkolenia do procesu kształcenia słuchaczy w ośrodkach szkolenia SG.

11.01.2010

W Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie rozpoczęła naukę kolejna grupa słuchaczy zakresu szkolenia podstawowego:

- 11.01.2010-11.02.2010 – szkolenie podstawowe dla funkcjonariuszy posiadających zawodowe wykształcenie wojskowe, policyjne, pożarnicze lub o podobnym charakterze oraz kwalifikacje i umiejętności zawodowe szczególnie przydatne do służby na przewidywanym stanowisku służbowym,
- 11.01.2010-14.04.2010 – szkolenie podstawowe dla funkcjonariuszy posiadających wykształcenie wyższe,
- 11.01.2010-14.05.2010 – szkolenie podstawowe dla funkcjonariuszy posiadających wykształcenie średnie.

11-15.01.2010 W ramach projektu „HUREMAS II” Zarządzanie Zasobami Ludzkimi w Państwowej Służbie Granicznej Ukrainy realizowanego pod egidą Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) z misją w Kijowie przeprowadzone zostało seminarium nt.: „Auditor wewnętrzny systemu zarządzania jakością wg normy ISO 9001:2000”.

W seminarium przeprowadzonym w Ośrodku Szkolenia Młodszych Specjalistów Państwowej Służby Granicznej Ukrainy w m. Orszaniec (obwód czerkaski) wzięło udział 12 funkcjonariuszy reprezentujących kadrę kierowniczą pionu kadrowego Państwowej Służby Granicznej Ukrainy. Szkolenie przeprowadzili funkcjonariusze Centrum Szkolenia SG: ppłk SG Eugeniusz PIECZUL, por SG Krzysztof LIBIK.

21.01.2010

W Centrum Szkolenia SG gościł Dyrektor Wydziału Policji Granicznej w Akademii Policyjnej w Budapeszcie płk dr Janós **VARGA** – stypendysta programu ERASMUS.

Celem wizyty było zaprezentowanie kierowniczej kadry Centrum praktycznych doświadczeń Węgier w dziedzinie kontroli granicznej na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej oraz poznanie zasad funkcjonowania Straży Granicznej.

Dyrektorowi towarzyszył nadkomisarz Marek **GIERACH** z Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

W ramach wizyty zaprezentowano bazę dydaktyczną Centrum.

18-22.01.2010

Kolejna edycja kursu doskonalącego „Stres pod kontrolą. Profilaktyka antystresowa” prowadzona przez psychologów Zakładu Humanistycznego Centrum

Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie ppłk. SG Andrzeja **WAWRZUSISZYNA** i por. SG Elżę **CHMURĘ** ukierunkowana została na zmianę nastawień wobec siebie i otoczenia zawodowego, zaszczepianie w uczestnikach nowych sposobów myślenia oraz działania.

Na zajęciach nie ma rywalizacji i ostrej konkurencji, rywalizuje się tylko z własnymi słabościami.

Celem jest rozwój samoświadomości i kształtowanie przekonań sprzyjających zdrowemu stylowi życia. Prowadzący kładą nacisk na uwrażliwienie uczestników, iż profilaktyka antystresowa jest bardzo ważna, gdyż wyjście z syndromu wypalenia zawodowego może zająć człowiekowi wiele lat życia.

17-30.01.2010 Funkcjonariusze Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie: ppor. SG Paweł **KOROWAJ** i ppor. SG Radosław **KASZTELAN** wzięli udział w realizacji projektu KS07 IB JLS 01 „Strengthening the rule of law – Border and Boundary Police”, który realizowany był w Centrum Szkoleń i Akademii Policji w Kosowie. Funkcjonariusze podczas 2 tygodni pobytu przeprowadzili 2 tury szkolenia, w których łącznie uczestniczyło 28 funkcjonariuszy Policji i Policji Granicznej Kosowa.

09.02.2010 Słuchacze Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie wzięli udział w akcji honorowego oddawania krwi w ramach II edycji krwiodawstwa zorganizowanej w Placówce Straży Granicznej w Barcianach. W całej akcji wzięło udział 60 osób z czego 51 oddało krew.

11.02.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej odbyło się zakończenie Szkolenia Podstawowego dla funkcjonariuszy posiadających wykształcenie wojskowe, policyjne, pożarnicze lub o podobnym charakterze oraz kwalifikacje i umiejętności zawodowe szczególnie

przydatne do służby na przewidywanym stanowisku służbowym w Straży Granicznej.

Funkcjonariusze pobyt w Centrum Szkolenia SG rozpoczęli 11.01.2010 r.

Wręczenia świadectw ukończenia szkolenia absolwentom Szkolenia Podstawowego w obecności kadry kierowniczej szkoły dokonał zastępca komendanta Centrum Szkolenia SG płk SG Andrzej **RYTWIŃSKI**.

12.02.2010

W ramach projektu „HUREMAS II” Zarządzanie Zasobami Ludzkimi w Państwowej Służbie Granicznej Ukrainy realizowanego pod egidą Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) z misją w Kijowie przeprowadzone zostało seminarium pt.: „Pełnomocnik systemu zarządzania jakością”.

W seminarium przeprowadzonym w Centrum Szkolenia Straży Granicznej wzięło udział 7 funkcjonariuszy reprezentujących kadre kierowniczą pionu kadrowego Państwowej Służby Granicznej Ukrainy. Szkolenie przeprowadzili funkcjonariusze Centrum Szkolenia SG: ppłk SG Eugeniusz **PIECZUL**, por SG Krzysztof **LIBIK**.

19.02.2010

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyło się uroczyste zakończenie szkolenia oraz wręczenie dyplomów absolwentom szkolenia

specjalistycznego, wymaganego do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej.

Wręczenia dyplomów absolwentom Kursu Oficerskiego dokonał komendant Centrum Szkolenia Straży Granicznej ppłk SG Henryk **RACZKOWSKI**.

Absolwenci Kursu Oficerskiego trybu zaocznego pobyt w Centrum Szkolenia SG rozpoczęli w listopadzie.2009 r.

22-25.02.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbył się kurs doskonalący „Trening jazdy pojazdami terenowymi”. Uczestnikami kursu było 12 funkcjonariuszy Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej.

Celem kursu było podniesienie świadomości istniejących zagrożeń, jakie może napotkać prowadzący pojazd w trudnym terenie i co najważniejsze wykształcić umiejętność radzenia sobie w sytuacjach realnego zagrożenia. Ćwiczenia praktyczne poprzedzone zostały wiadomościami teoretycznymi z zakresu budowy i bezpieczeństwa pojazdów, fizyki jazdy oraz możliwości psychofizycznych kierowcy.

26.02.2010

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyła się uroczystość przekazania obowiązków na stanowisku Komendanta Centrum Szkolenia SG.

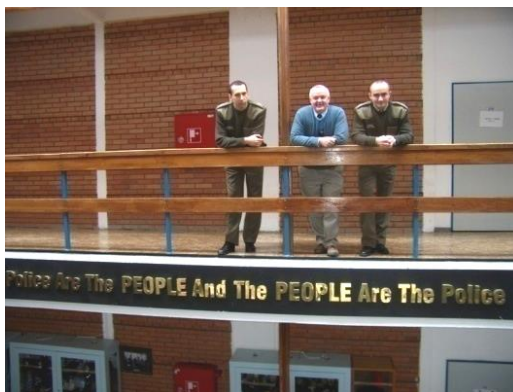
Zaproszeni goście, funkcjonariusze oraz pracownicy CS SG w Kętrzynie pożegnali dotychczasowego komendanta Centrum Szkolenia SG ppłk SG Henryka **RACZKOWSKIEGO**, który swoje obowiązki zgodnie z rozkazem personalnym Komendanta Głównego Straży Granicznej ppłk SG Leszka **ELASA** przekazał płk SG Andrzejowi **RYTWIŃSKIEMU** dotychczasowemu zastępcy komendanta CS SG w Kętrzynie.

W uroczystości uczestniczył zastępca komendanta głównego Straży Granicznej płk SG Jacek **BAJGER** oraz zastępca dyrektora Biura Kadr i Szkolenia Straży Granicznej ppłk SG Michał **NOWAKOWSKI-LIPKA**.

26.02.2010

Funkcjonariusze Centrum Szkolenia Straży Granicznej: ppor. SG Paweł **KOROWAJ** i ppor. SG Radosław **KASZTELAN** wzięli udział w realizacji projektu KS07 IB JLS 01 „Strengthening the rule of law – Border and Boundary Police”, który realizowany był w Centrum Szkoleń i Akademii Policji w Kosowie.

08.03.2010

W Zakładzie Kryminalistyki CS SG odbył się kurs doskonalący nt. „Rozpoznawanie środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów”. W szkoleniu udział wzięli funkcjonariusze SG pionów:

granicznego i operacyjno-śledczego, wykonujących zadania w Placówkach i Oddziałach SG.

W trakcie pięciodniowego pobytu uczestnicy szkolenia zostali zapoznani m.in. z przepisami prawa regulującymi zwalczanie przestępczości narkotykowej, sposobami postępowania i zachowania szczególnych środków ostrożności podczas ujawniania środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów oraz posługiwaniem się sprzętem do ujawniania środków odurzających i substancji psychotropowych. Kurs odbył się przy merytorycznym wsparciu eksperta LKSG oraz przedstawiciela Zespołu ds. Zwalczania Przestępczości Narkotykowej KPP Kętrzyn.

08.-12.03.2010 Ppor. SG Paweł **KOROWAJ** uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez Training Unit Agencji Frontex, które miało na celu podsumowanie i ocenę dotychczasowych działań związanych z Zespołami Szybkiej Interwencji Granicznej RABIT. Przedmiotowe przedsięwzięcie było połączone ze spotkaniem Mid-Level Course Trainers.

08-12.03.2010 Centrum Szkolenia SG było organizatorem kursu doskonalącego nt. „Działania specjalne z użyciem pojazdów mechanicznych”. W szkoleniu uczestniczyło 11 funkcjonariuszy z Wydziału Zabezpieczenia Działań i placówek Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej.

Zajęcia przeprowadzono w dwóch blokach tematycznych:

- doskonalenie strzelań dynamicznych na strzelnicy krytej, prowadził ppłk SG Kazimierz **EJDYS**,
- trening techniki i taktyki jazdy pojazdami prowadzili kpt. SG Leszek **MAKSYMOWICZ** i ppor. SG Sławomir **DĘBSKI**.

Ćwiczenia praktyczne z zakresu doskonalenia techniki jazdy poprzedzane były wiadomościami teoretycznymi z zakresu budowy i bezpieczeństwa pojazdów, fizyki jazdy oraz możliwości psychofizycznych kierowcy.

01-12.03.2010 W Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie odbyło się szkolenie specjalistyczne „Rozpoznanie Minersko-Pirotechniczne”.

W szkoleniu uczestniczyło 20 funkcjonariuszy Straży Granicznej z PSG Kraków Balice, PSG Wrocław Strachowice, PSG Rzeszów Jasionka, PSG Szczecin Goleńów, PSG Poznań Ławica.

Szkolenie prowadzili instruktorzy CS SG:

- chor. sztab. Mariusz **ZIMNICKI**,
- ppłk rez. Marian **ADAMOWICZ**.

Zajęcia praktyczne realizowano w Ośrodku Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych w Bemowie Piskim.

Celem szkolenia specjalistycznego było przygotowanie funkcjonariuszy SG do prowadzenia rozpoznania minersko-pirotechnicznego oraz realizacji celów pośrednich w czasie wykonywania obowiązków służbowych przez grupy pirotechniczne.

08-11.03.2010 W związku z poleceniem Dyrektora biura Kadr i Szkolenia Komendy Głównej Straży Granicznej w Centrum Szkolenia Straży Granicznej odbyło się spotkanie robocze zespołu badawczego dotyczące badań efektywności przygotowania absolwentów COS SG i CS SG z lat 2009-2010 z zakresu Szkolenia Podstawowego oraz Szkoły Podoficerskiej do pełnienia służby w ochronie granicy państwowej.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Komendy Głównej SG, COS SG w Koszalinie i CS SG w Kętrzynie. Celem spotkania było:

- uzgodnienie koncepcji i harmonogramu badań,
- ustalenie zasadniczych zadań, czynności i celów programowych podlegających weryfikacji w badaniach,
- przyjęcie uzgodnień dotyczących przygotowania projektu narzędzi badawczych.

16-17.03.2010 Funkcjonariusze Zakładu Prawa CS SG odbywali wizytę studyjną w Centrum Antyterrorystycznym Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W trakcie wizyty zapoznani zostali z zadaniami, strukturą organizacyjną, wyposażeniem oraz zasadami współpracy CAT ze służbami i instytucjami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi.

17-18.03.2010 W Centrum Szkolenia SG przebywali przedstawiciele ambasady austriackiej i holenderskiej oraz towarzyszący im funkcjonariusze z Komendy Głównej Straży Granicznej m.in. dyrektor szef Sztabu Komendanta Głównego – płk SG Mariusz **KAŹMIERCZAK** i jego zastępca – mjr SG Michał **STACHYRA**.

Celem wizyty było zapoznanie z bazą szkoleniową i omówienie możliwości organizacji szkoleń w zakresie pełnienia wart ochronnych na pokładach statków powietrznych oraz wydalenia osób drogą lotniczą.

16-19.03.2010 W Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie odbył kurs doskonalący z zakresu posługiwania się wielofunkcyjną pałką służbową typu TONFA.

W kursie uczestniczyli funkcjonariusze Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG. Słuchacze nabyli umiejętności stosowania kolejnego środka przymusu bezpośredniego.

21.03.2010

Reprezentacja Centrum Szkolenia Straży Granicznej w składzie:

- ppłk SG Krzysztof **ŚLASKI**,
- mjr rez. Ryszard **WIEWIÓRA**,
- mjr SG Dariusz **SZYDŁOWSKI**,
- kpt. SG Marek **BANIEWICZ**,
- ppor. SG Arkadiusz **JEZIEFSKI**,
- chor. SG Dariusz **MOROZ**,

wzięła udział w I Zakładowym Turnieju Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Kętrzyna.

W turnieju rywalizowało 11 drużyn z Kętrzyńskich Zakładów Pracy. W wyniku rywalizacji reprezentacja Centrum Szkolenia SG zajęła III miejsce.

28.03.2010

W Lidzbarku Warmińskim odbyły się Drużynowe Zawody Strzeleckie o Puchar KS WARMIAK. Centrum

Szkolenia SG reprezentowała drużyna w składzie: ppłk SG Jacek **GUŻNICZAK**, chor SG Grzegorz **MANDYWEL**, mł. chor SG Damian **ŁABAJ**.

W zawodach brało udział 25 drużyn trzyosobowych. W wyniku sportowej rywalizacji nasza drużyna zajęła III miejsce. Ppłk SG Jacek **GUŻNICZAK** w kwalifikacji indywidualnej zajął II miejsce.

**29.03-
-01.04.2010**

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej odbyły się dwa szkolenia organizowane przez Międzynarodową Organizację do Spraw Migracji (IOM) w ramach Projektu współfinansowanego przez Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów.

W przedsięwzięciu udział wzięli funkcjonariusze reprezentujący poszczególne oddziały Straży Granicznej oraz Centrum Szkolenia SG i Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych SG w Lubaniu. Szkolenia przeprowadziły Anna **ROSTOCKA** – dyrektor Biura IOM w Warszawie oraz Hanna **DOBRZYŃSKA** – koordynator Programu Dobrowolnych Powrotów.

W trakcie szkoleń omawiane były zagadnienia mieszczące się w statutowej działalności Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji (IOM), a w szczególności definiowanie dobrowolnego powrotu, rodzaje programów i projektów pomocowych dla cudzoziemców, procedura związana z wyjazdem cudzoziemca do kraju zamieszkania oraz zagadnienia związane z pomocą reintegracyjną.

07.04.2010

Pani Aldona **JUSZKO** obchodziła jubileusz 20-lecia pracy. Wręczenia pamiątkowej tablicy z okazji jubileuszu w obecności funkcjonariuszy i pracowników cywilnych dokonał komendant Centrum Szkolenia Straży Granicznej płk SG Andrzej **RYTWIŃSKI**.

**22.03-02.04.
2010**

W ramach praktyk zawodowych Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie gościło przedstawicieli Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych SG w Lubaniu. W trakcie pobytu kadra dydaktyczna została zapoznana z zadaniami realizowanymi w komórkach pionu dydaktycznego oraz brała udział w przedsięwzięciach dydaktycznych.

12.04.2010

W związku z trwającą żałobą narodową o godz. 9.30 odbyło się Nabożeństwo Ekumeniczne poświęcone ofiarom katastrofy lotniczej samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem.

W Nabożeństwie udział wzięli funkcjonariusze i pracownicy obu kętrzyńskich jednostek SG oraz przedstawiciele duchowieństwa, samorządu i kętrzyńskich szkół.

Nabożeństwu przewodniczyli ks. ppor. SG Jacek **DZWONEK**, ks. st. chor. sztab. SG Bazyl **TARANTA**, ks. ppor. SG Marcin **PYSZ**, ks. mł. chor. SG Dariusz **GLINIEWICZ**.

13-15.04.2010

W CSSG w Kętrzynie odbywały się warsztaty dydaktyczne wykładowców teleinformatyki. Przedsięwzięcie organizowane było przez Zespół Teleinformatyki Zakładu Zabezpieczenia Technicznego Granicy.

W warsztatach udział brali przedstawiciele Centralnego Ośrodka Szkolenia SG z Koszalina, Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych SG z Lubania oraz przedstawiciel Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG. Jeden dzień warsztatów został poświęcony nowej technologii służącej wspomaganie nauczania na odległość a mianowicie e-learning.

Jednym z punktów warsztatów była wizyta studyjna w przejściu granicznym z Federacją Rosyjską w Bezleдах, gdzie uczestnicy zapoznali się z praktycznym wykorzystaniem systemów teleinformatycznych SG. Warsztaty poświęcone były wymianie doświadczeń w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych, wykorzystaniu baz danych w realizacji zadań szkoleniowych.

14.04.2010

W Centrum Szkolenia SG zakończyło się szkolenie podstawowe 149 słuchaczy.

Słuchacze, którzy ukończyli szkolenie z oceną bardzo dobrą zostali wyróżnieni przez Komendanta Pododdziałów Szkolnych krótkoterminowym urlopem:

- szer. SG Emilia **MATUS** – Podlaski OSG – średnia 4,70,

- szer. SG Mariola **BODIO** – Nadbużański OSG – średnia 4,69,
- szer. SG Urszula **CHOMONTOWSKA** – W-MOSG – średnia 4,60,
- szer. SG Katarzyna **CZERWIŃSKA** – Podlaski OSG – średnia 4,56,
- szer. SG Marek **LASOTA** – Podlaski OSG – średnia 4,51.

15.04.2010`

Przedstawiciele władz samorządowych, funkcjonariusze Straży Granicznej, Policji, Straży Pożarnej oraz mieszkańcy Kętrzyna wyruszyli spod Kętrzyńskiego Zamku w żałobnym „Marszu Ciszy” składając hołd ofiarom poległym w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem.

Trasa przemarszu prowadziła spod Zamku, ulicami Kętrzyna, aż do Placu M. J. Piłsudskiego.

16.04.2010

Słuchacze Szkoły Chorążych wzięli aktywny udział w „Marszu na orientację”. Siedmioosobowe grupy rywalizowały na wyznaczonych, około 6-km trasach, w malowniczym rejonie Srokowa, na obszarze Wielkich Jezior Mazurskich. Z siedmiu startujących drużyn pierwsze trzy miejsca zajęli słuchacze:

I miejsce grupa 6 SCh;

II miejsce grupa 3 SCh;

III miejsce grupa 1 SCh.

Marsz zorganizowali i zabezpieczali: kpt. SG Czesław ŚWIDWA, ppor. SG Maria ADAMOWICZ, sierż. SG Paweł RÓŻAŃSKI.

Ponadto grupa 21 funkcjonariuszy w tym dniu realizowała zaplanowane czynności służbowe w Placówce Szkolnej w Staniewie.

16.04.2010

Z okazji 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej w Twierdzy Osowiec przedstawiciel komendanta Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie ppłk SG Kajetan SZCZEPAŃSKI wziął udział w uroczystości posadzenia „Dębów Pamięci Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza”.

Wspólnie z delegacją Podlaskiego Oddziału SG posadzone zostało drzewo upamiętniające śmierć i życie por. Stanisława Dąbrowskiego s. Józefa. W latach 1926-1939 w Twierdzy Osowiec istniała Centralna Szkoła Podoficerów Korpusu Ochrony Pogranicza, która szkoliła podoficerów na potrzeby formacji granicznej.

14-17.04.2010 W Białymstoku odbył się XXIV Zlot Aktywu Turystycznego resortu spraw wewnętrznych i administracji. Koło PTTK „Bażanty” przy Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie reprezentowali:

- kol. Wojciech **ZAWADZKI** – prezes Koła PTTK,
- kol. Paweł **GUZ** – sekretarz Koła.

W programie Zlotu znalazł się blok szkoleniowy, którego tematy dotyczyły m.in. zakładania kół PTTK i prowadzenia działalności turystycznej, turystyki motorowej.

21.04.2010 W Centrum Szkolenia SG gościła 10-osobowa grupa przedstawicieli Węgierskiego Towarzystwa Historycznego w Budapeszcie oraz przedstawiciel Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

Celem wizyty było zapoznanie się z zadaniami Straży Granicznej, modelem szkolenia w SG oraz bazą dydaktyczną Centrum Szkolenia.

22.04.2010

W ramach współpracy Centrum Szkolenia Straży Granicznej z Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Straży Granicznej kadra Zespołu Interwencji Specjalnych przeprowadziła zajęcia doskonalące z funkcjonariuszami Placówki SG w Barcianach. Funkcjonariusze doskonalili swoje umiejętności w zakresie interwencji wobec osób znajdujących się w pojazdach oraz uczyli się technik kajdankowania osoby stojącej i leżącej, zewnętrznego sprawdzenia i transportu do wskazanego miejsca.

22.04.2010

Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie przystąpiło do realizacji Projektu 4/2/EFPI/2009 – Wzmocnienie efektywności działań w zakresie powrotów wykonywanych przez Straż Graniczną, w tym współdziałanie z innymi instytucjami, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów.

W ramach projektu 4/2/EFPI/2009 będą realizowane następujące przedsięwzięcia:

- szkolenie specjalistyczne w zakresie wydalenia osób drogą lotniczą,
- kurs doskonalący – „Taktyka i techniki interwencji wobec osób wydalaných drogą lotniczą”,
- warsztaty dla oddziałowych punktów kontrolnych do spraw weryfikacji tożsamości i powrotów,
- warsztaty skierowane do funkcjonariuszy pełniących służbę w ośrodkach strzeżonych i aresztach w celu wydalenia – „Najlepsze praktyki postępowania z cudzoziemcami umieszczonymi w ośrodkach strzeżonych i aresztach w celu wydalenia”.

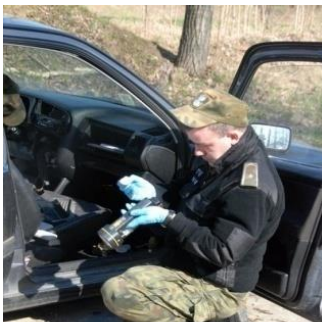
Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów jest jednym z czterech głównych instrumentów finansowych programu „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”.

19-23.04.2010

W Zakładzie Kryminalistyki Centrum Szkolenia SG odbył się kurs doskonalący „Rozpoznawanie środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów”.

W szkoleniu udział wzięli funkcjonariusze SG pionów: granicznego i operacyjno-śledczego wykonujący zadania w Placówkach i Oddziałach SG.

W trakcie pobytu uczestnicy szkolenia zostali zapoznani m.in. z przepisami prawa regulującymi zwalczanie przestępczości narkotykowej, sposobami postępowania i zachowania szczególnych środków ostrożności podczas ujawniania środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów oraz posługiwaniem się sprzętem do ujawniania środków odurzających i substancji psychotropowych.

Kurs odbył się przy merytorycznym wsparciu eksperta LKSG oraz przedstawiciela Zespołu ds. Zwalczania Przestępczości Narkotkowej KPP Kętrzyn.

11-24.04.2010 Wykładowcy z CS SG w Kętrzynie:

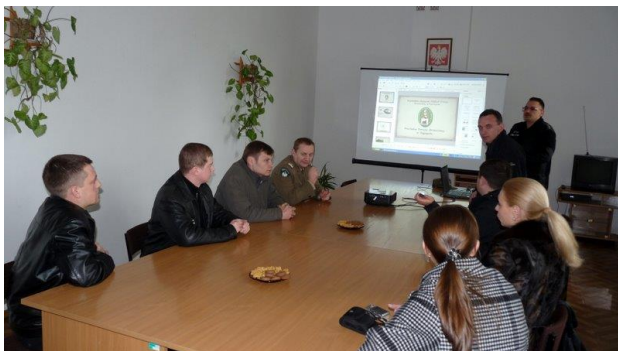
- kpt. SG Mariusz Kielc,
- ppor. SG Radosław Kasztelan

uczestniczyli w kolejnym cyklu szkoleń prowadzonych w Kosowie (Vushtrri) dla funkcjonariuszy Policji Granicznej Kosowa w ramach projektu KS 07 IB JLS 01 „Strengthening the rule of law – Border and Boundary Police”.

W trakcie dwutygodniowego szkolenia wykładowcy z CS SG w Kętrzynie występowali w charakterze ekspertów nadzorujących i wspierających szkolenia prowadzone przez wykładowców Akademii Policji Granicznej Kosowa w Vushtrri z zakresu prawa UE i Schengen.

26-28.04.2010 Do Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie przybyli eksperci Państwowej Służby Granicznej Ukrainy w ramach projektu „Profesjonalna kadra, przyjazna granica – wzmocnienie ukraińskich służb celnych i granicznych”. Spotkanie studyjne pomiędzy przedstawicielami Zakładów Kryminalistyki, Granicznego i Prawa Centrum Szkolenia SG miało na celu wymianę doświadczeń nt. metod wykrywania i zwalczania fałszerstw dokumentów oraz wykrywania przemytu towarów i kradzionych pojazdów.

19-30.04.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyło się szkolenie specjalistyczne w zakresie wydawania osób drogą lotniczą. W zajęciach uczestniczyli funkcjonariusze pionu do spraw cudzoziemców z:

- Bieszczadzkiego Oddziału SG,
- Karpackiego Oddziału SG,
- Nadodrzańskiego Oddziału SG,
- Nadwiślańskiego Oddziału SG,
- Sudeckiego Oddziału SG
- Zarządu do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej SG.

W ciągu 70 godzin szkolenia funkcjonariusze zdobyli wiedzę, obejmującą między innymi zagadnienia prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie doprowadzania cudzoziemców drogą lotniczą, poznali zasady współpracy między członkami grupy konwojowej, uzupełnioną o zagadnienie kulturowych kontekstów zachowań cudzoziemców. Poza wiedzą teoretyczną, uczestnicy szkolenia nabyli umiejętności w zakresie bezpiecznego wykonywania czynności praktycznych związanych z wydaleniem cudzoziemców na pokładzie statku powietrznego.

Projekt był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów.

30.04.2010

Kadra Zespołu Interwencji Specjalnych zorganizowała II Warsztaty z zakresu Taktyki i Technik Interwencji. Zaproszeni funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie, Inspekcji Transportu Drogowego, Izby Celnej, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Aresztu Śledczego w Giżycku, Zakładu Karnego w Dublinach i Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG doskonalili umiejętności w stosowaniu technik interwencji wobec osób znajdujących się w pojazdach.

02.05.2010

W Komendzie Centrum Szkolenia Straży Granicznej oraz Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej odbyło się uroczyste podniesienie flagi państwowej.

Uroczystość rozpoczęła się od złożenia meldunku Komendantowi Pododdziałów Szkolnych Centrum Szkolenia SG ppłk SG Andrzejowi Sikorskiemu.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej to jedno z najmłodszych świąt państwowych, które obchodzimy od 2004 roku.

04.05.2010

W CS SG miała miejsce uroczystość związana z zakończeniem II edycji ligi strzeleckiej. Rywalizację

ukończyło 31 funkcjonariuszy klasyfikowanych w dwóch kategoriach.

Klasyfikacja OPEN: I miejsce – por. SG Robert **SZKUDAJ**, II miejsce – ppłk SG Krzysztof **BEJNAR**,

III miejsce mjr SG Radosław **PEJDA**.

Klasyfikacja ZESPOŁOWA:

I miejsce drużyna w składzie: ppłk SG Krzysztof **BEJNAR**, ppłk SG Jacek **GUŻNICZAK**, mł. chor. SG Grzegorz **MANDYWEL**.

II miejsce drużyna w składzie: kpt. SG Krystyna **SKARZYŃSKA**, mjr SG Dariusz **NAWROCKI**, por. SG Damian **PODBIELSKI**.

III miejsce drużyna w składzie: ppłk SG Andrzej **SKÓRA**, mjr SG Dariusz **SZYDŁOWSKI**, st. chor. SG Edward **MILEWSKI**.

05-07.05.2010

Na Łotwie w Koledżu Państwowej Straży Granicznej w Rezekne odbywała się III międzynarodowa konferencja badawcza na temat. „Innowacje w profesjonalnym przygotowaniu funkcjonariuszy do służby”.

W konferencji brali udział przedstawiciele służb ochrony granicy: Łotwy, Litwy, Gruzji, Estonii, Polski, Białorusi, Mołdawii.

Centrum Szkolenia reprezentowali ppłk SG Andrzej **WAWRZUSISZYN** i kpt. SG Leszek **MAKSYMOWICZ**.

- 04-07.05.2010** W Centrum Szkolenia SG odbył się Turniej Piłki Siatkowej z okazji Święta Straży Granicznej, którego organizatorem był Zespół Wychowania Fizycznego. W rozgrywkach udział wzięły reprezentacje Straży Granicznej, Policji, Służby Więziennej oraz zespół Urzędu Miasta w Kętrzynie. W wyniku sportowej rywalizacji przebiegającej w duchu „fair play” uzyskano następujące wyniki:
I miejsce: Warmińsko-Mazurski Oddział SG,
II miejsce: Komenda Powiatowa Policji,
III miejsce: Centrum Szkolenia SG.
- 10.05.2010** Na strzelnicy krytej odbyły się zawody strzeleckie o Puchar Przechodni Komendantów CS SG i W-MO SG. W klasyfikacji indywidualnej I miejsce wśród pań zajęła kpt. SG Aneta **SOLIWODA** z W-MOSG, wśród panów ppłk SG Stefan **BUZAŁA** również reprezentant W-MOSG.
W rywalizacji drużynowej I lokatę uzyskała drużyna z W-MOSG i do niej też trafił Puchar Przechodni Komendantów CS SG i W-MOSG.
- 09-11.05.2010** W Wyższej Szkole Policji w Szczytnie odbyły się warsztaty metodyczno-szkoleniowe na temat „Skuteczne i bezpieczne posługiwanie się bronią palną w strzelaniach zespołowych. Udzielanie pierwszej pomocy w warunkach bojowych”.
W warsztatach brali udział instruktorzy szkolenia strzeleckiego Policji i Żandarmerii Wojskowej. Centrum Szkolenia SG reprezentowali funkcjonariusze Zespołu Szkolenia Strzeleckiego Zakładu Działów Interwencyjnych por. SG Robert **SKUDAJ** oraz st. chor. SG Andrzej **DZIESZKIEWICZ**.

13.05.2010

W dniu 13 maja 2010 r. w CS SG odbyło się spotkanie kierownictwa szkół służb granicznych z Estonii, Litwy i Łotwy w celu oceny rezultatów współpracy w 2009 r. oraz omówienia dalszych kierunków współpracy. Podczas spotkania podpisane zostały plany współpracy z College'm Policji i Straży Granicznej Akademii Bezpieczeństwa Wewnętrznego Republiki Estonii w Muraste, a także Szkołą Służby Ochrony Granicy Państwowej Republiki Litwy w Medininkai.

13.05.2010

W dniach 10-13 maja 2010 r. odbyła się kolejna edycja kursu doskonalącego w zakresie organizacji i funkcjonowania punktów kontrolnych. Uczestnikami kursu było 9 funkcjonariuszy komendy Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w Kętrzynie.

Zajęcia przeprowadzili wykładowcy Zespołu Ochrony Granicy Państwowej Zakładu Granicznego Centrum Szkolenia Straży Granicznej:

- kpt. Ireneusz **SADOWSKI**;
- kpt. Piotr **MIKA**;

– ppor. Sławomir **DĘBSKI**.

Przedmiotowy kurs ma na celu podniesienie świadomości istniejących zagrożeń, jakie może napotkać funkcjonariusz w codziennej służbie, a także doskonalenie umiejętności z zakresu realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem punktu kontrolnego, blokad dróg oraz współdziałania funkcjonariuszy w czasie kontroli drogowej i zatrzymania osób na blokadzie.

14.05.2010

W hali sportowej MOSiR w Kętrzynie o godz. 13.30 odbyła się uroczystość z okazji święta Straży Granicznej oraz uroczystej promocji absolwentów Kursu Oficerskiego z Centrum Szkolenia SGw Kętrzynie oraz Centralnego Ośrodka Szkolenia SG w Koszalinie.

Uroczystość poprzedziła o godz. 12. 00 Msza Święta w intencji nowo promowanych oraz z okazji XIX rocznicy Powstania Straży Granicznej w Bazylice Mniejszej p.w. Świętego Jerzego w Kętrzynie, którą celebrował JE ks. bp Jacek Jezierski.

Aktu promocji na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej dokonał komendant główny Straży Granicznej płk SG Leszek **ELAS**.

Prymusem Kursu Oficerskiego z Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie został chor. Marcin **SYTA** z Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie, który uzyskał średnią ocen 4.79.

Prymusem Kursu Oficerskiego z Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie został chor. Maciej **BUDNY** z Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Kętrzynie, który uzyskał średnią ocen 4.76.

Promowani absolwenci Kursu Oficerskiego w CS SG w Kętrzynie rozpoczęli szkolenie 16 listopada 2009 roku, które ukończyli 19 lutego 2010 roku.

Promowani absolwenci Kursu Oficerskiego w COS SG w Koszalinie rozpoczęli szkolenie 16 listopada 2009 roku, które ukończyli 26 lutego 2010 roku.

W ramach obchodów 19. rocznicy powołania SG zostały wręczone medale, odznaczenia i akty mianowań na kolejne stopnie w korpusie oficerów starszych, oficerów młodszych, chorążych, podoficerów.

Uroczystości promocyjne uświetnił udział Orkiestry i Kompanii Reprezentacyjnej SG z Nowego Sącza.

W tym uroczystym dniu o godzinie 15.40 nastąpiło uroczyste otwarcie i poświęcenie nowego budynku

Komendy Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie.

14.05.2010

W Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Drawsku Pomorskim na poligonie Jaworze odbył się kurs S.E.R.E (Survival, Evansion, Resistance & Escape) dla dowódców pododdziałów rozpoznawczych.

W kursie wzięli udział przedstawiciele Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie: ppłk SG Jacek **MOKRZYCKI**, ppor. SG Arkadiusz **JEZIECKI**.

14.05.2010

W obiektach Nadwiślańskiego Oddziału SG odbyły się warsztaty językowe „English for Airports” prowadzone przez lektorki z CS SG w Kętrzynie por. SG Iwonę **MARCZUK** i ppor. SG Iwonę **FRANKOWSKĄ**.

W zajęciach uczestniczyli funkcjonariusze pełniący służbę w porcie lotniczym „Okęcie”, posługujący się językiem angielskim na poziomie A1-A2.

Tematyka szkolenia obejmowała struktury językowe ściśle związane z dokonywaniem kontroli paszportowej oraz kontroli bezpieczeństwa na lotnisku.

16.05.2010

W Gołdapi odbył się XXXIV Bieg Zwycięstwa, w którym wzięła udział reprezentacja Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie zdobywając I miejsce – Puchar Dowódcy JW. 4808 w Gołdapi.

W XXXIV Biegu Zwycięstwa CSSG reprezentowali: Jacek **GUŻNICZAK**, Grzegorz **MANDYWEL**, Damian **PIETERCZYK**, Kamil **SZYNKOWSKI**, Andrzej **LUŚNIA**, Tomasz **KOWALSKI** i Piotr **WITKOWSKI**.

17-20.05.2010 W Centrum Szkolenia SG odbył się kurs doskonalący „Trening jazdy pojazdami terenowymi”. Uczestniczyło w nim 12 funkcjonariuszy Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG. Do zajęć wykorzystano samochody Land Rover i pojazd ATV. Kurs prowadzili wykładowcy Zakładu Granicznego: kpt. SG Leszek **MAKSYMOWICZ** i ppor. SG Sławomir **DĘBSKI**.

Poznane w trakcie kursu treści teoretyczne z zakresu bezpieczeństwa jazdy i techniki pojazdów terenowych znalazły zastosowanie w czasie zajęć praktycznych. Odpowiednio dobrany system ćwiczeń pozwoli uczestnikom poznać zagrożenia, właściwie ocenić możliwości pojazdów i przede wszystkim umożliwił nabranie kierowcom pewności w działaniu.

17-21.05.2010 Przedstawiciele Zakładu Kryminalistyki CSSG – ppłk. SG Krzysztof **ŚLASKI** i kpt. SG Jacek **CIUNEL**, przeprowadzili szkolenie z zakresu systemu multiplikacji specjalistów ds. dokumentów dla przedstawicieli Państwowej Służby Granicznej Ukrainy. Szkolenie odbyło się w Akademii PSGU w m. Chmielnicki.

Uczestnikami szkolenia byli specjaliści i eksperci z zakresu badań dokumentów. W trakcie pięciodniowego pobytu zapoznano uczestników z najnowszymi systemami zabezpieczania dokumentów, metodami wykrywania fałszerstw oraz metodyką szkolenia multiplikatorów

21.05.2010

W Centrum Szkolenia Straży Granicznej odbył się kurs doskonalący taktyka i techniki interwencji wobec osób wydalanych drogą lotniczą. W zajęciach wzięło udział 15 funkcjonariuszy zajmujących się wydaleniem osób drogą lotniczą.

Zajęcia prowadzili funkcjonariusze ze Sztabu Komentanta Głównego SG wraz z instruktorami Zespołu Interwencji Specjalnych CSSG. Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów.

17-21.05.2010

W Podlaskim Oddziale SG w obiektach Placówki SG w Michałowie odbył się kurs doskonalący „Warunki wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium UE/Schengen, w tym problematyka VIS i MRG”,

prowadzony przez, st. chor. sztab. SG Krzysztofa **MACZANA** z Zespołu Postępowań Granicznych i mjr. SG Marka **WICHA** z Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego z Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie.

Uczestnikami szkolenia było 15 funkcjonariuszy z Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej dokonujący odprawy granicznej jak i kontrolujący legalność pobytu cudzoziemców.

W trakcie prowadzonych zajęć uczestnicy mieli możliwość pogłębienia i utrwalenia wiedzy na temat warunków wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium UE z uwzględnieniem prawa wspólnotowego i krajowego.

24.05.2010

W związku z realizacją w CS SG w Kętrzynie i w COS SG w Koszalinie w 2009 r. pilotażowej edycji programu Szkolenia Podstawowego (modułowego) oraz programu z zakresu Szkoły Podoficerskiej (modułowego) Komendant CS SG powołał w naszym ośrodku zespół do ewaluacji powyższych programów modułowych.

W skład zespołu ewaluacyjnego w CS SG pod przewodnictwem mjr. SG Marka **KOSTUSIA** zostali powołani przedstawiciele Zakładu Organizacji Dydaktyki (Zespołu Analiz, Zespołu Metodyki Kształcenia, Zespołu Organizacji Szkolenia), Zakładu Granicznego, Zakładu Prawa, Zakładu Zabezpieczenia Technicznego Granicy oraz Sekcji Obsługi Kształcenia. Identyczne badania prowadzone są równocześnie w COS SG. Powołany w CS SG zespół w powyższym zakresie ściśle współpracuje z COS SG w Koszalinie.

24-27.05.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie realizowany był przez Zakład Prawa kurs doskonalący „Rozpoznawanie dokumentów rejestracyjnych skradzionych pojazdów mechanicznych” przy udziale koordynatora krajowego programu Agencji Frontex pt. „Wykrywanie kradzionych samochodów” chor. SG Wojciecha **PEMPKO** z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. Uczestnikami kursu byli funkcjonariusze Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej.

28.05.2010

W Zakładzie Kryminalistyki Centrum Szkolenia SG odbyła się kolejna edycja kursu doskonalącego „Rozpoznawanie środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów”. W szkoleniu udział wzięli funkcjonariusze SG pionów: granicznego i operacyjno-sledczego, wykonujących zadania w Placówkach i Oddziałach SG.

Kurs odbył się przy merytorycznym wsparciu nadkom. Magdaleny **ZUBAŃSKIEJ** z Instytutu Badań nad Przestępczością Zorganizowaną i Terroryzmem WSPoL Szczytno oraz asp. Józefa **CHAPKO** z Zespołu ds. Zwalczania Przestępczości Narkotykowej KPP Kętrzyn.

24-28.05.2010

W Centrum Szkolenia SG zostało przeprowadzone seminarium w którym wzięło udział 10 funkcjonariuszy Szkoły Służby Granicznej Państwowej Służby Granicznej (SSGPSG) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Litwy w Medininkai. Seminarium stanowiło uzupełnienie realizowanego przez stronę litewską projektu pt. „Wdrażanie systemu zarządzania jakością w jednostce organizacyjnej Państwowej Służby Granicznej”.

Seminarium przygotowali i przeprowadzili funkcjonariusze CSSG: ppłk SG Eugeniusz **PIECZUL**, por. SG Krzysztof **LIBIK**.

28.05.2010

Na zaproszenie Prezesa Koła PTTK „KORMORAN” z okazji X-lecia Koła PTTK „KORMORAN” przy Komendzie Powiatowej Policji w Giżycku reprezentacja Koła PTTK „BAŻANTY” przy Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie uczestniczyła w uroczystym spotkaniu w Komendzie Powiatowej Policji w Giżycku.

W obecności starosty powiatu giżyckiego, Komendanta Powiatowego Policji w Giżycku oraz członków Koła PTTK „KORMORAN” przedstawiciele Koła PTTK „BAŻANTY” osobach: Wojciech ZAWADZKI, Marian STANISŁAWSKI, Wioletta ZGLIŃSKA, Paweł GUZ, na ręce Prezesa Koła PTTK „KORMORAN” wręczyli pamiątkową tablicę okolicznościową.

30.05.2010

30 maja zainaugurowana została III ogólnopolska kampania policyjna „**Rowerem bezpiecznie do celu**”, wspierana przez Straż Graniczną, w której udział wzięli także funkcjonariusze z CS SG w Kętrzynie.

Na stoiskach Straży Granicznej, przygotowanych przez funkcjonariuszy z Komendy Głównej Straży Granicznej, Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie oraz Nadwiślańskiego Oddziału SG każdy mógł zobaczyć, w jaki sposób pobierane są odciski palców, zapoznać się z umundurowaniem funkcjonariusza SG, sprawdzić swoje umiejętności na strzelnicy pneumatycznej, a także obejrzeć pokaz tresury psa służbowego. Odwiedzający stoisko otrzymywali pamiątkowe paszporty.

01.06.2010

Na parkingu przy kompleksie rekreacyjno-sportowym „Kętrzynianka” odbyła się prezentacja sprzętu i działań poszczególnych służb: Straży Granicznej, Policji, Straży Pożarnej oraz WOPR-u w ramach przedsięwzięcia „Dzień Dziecka 2010 – Bezpieczne wakacje”. Impreza miała na celu przedstawienie dzieciom charakterystyki poszczególnych służb, a także zapoznanie się ze sprzętem będącym na wyposażeniu kętrzyńskich jednostek.

W czasie trwania imprezy przygotowano dla dzieci wiele konkursów oraz drobne upominki.

**31.05.- 02.06.
2010**

W Centrum Szkolenia SG odbyły się warsztaty w zakresie praktycznych aspektów potwierdzania tożsamości cudzoziemców, które skierowane były do Oddziałowych Punktów Kontaktowych do Spraw Weryfikacji Tożsamości i Powrotów.

Warsztaty służyły przede wszystkim usprawnieniu i wzmocnieniu systemu przepływu informacji, pomiędzy koordynatorami oddziałowymi a krajowym punktem kontaktowym w zakresie identyfikacji cudzoziemców w przypadkach szczególnie trudnych.

W ramach spotkania poruszono takie zagadnienia, jak wydawanie dokumentów podróży przez Straż Graniczną dla cudzoziemców podlegających wydaleniu z

terytorium RP, czy zasady korzystania z krajowych ekspertów do spraw identyfikacji cudzoziemców w procesie potwierdzania tożsamości. Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów.

31.05.- 02.06. 2010 W Białowieży X Seminarium Ekspertów. W przedsięwzięciu zorganizowanym przez PWPW S.A. udział wzięli eksperci Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego KGPol oraz Straży Granicznej.

Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie reprezentowali przedstawiciele Zakładu Kryminalistyki – ppłk. SG Krzysztof ŚLASKI oraz kpt. SG Jacek CIUNEL.

03.-06.06.2010 Członkowie Koła PTTK „BAŻANTY” przy Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie uczestniczyła w XI Spływie Kajakowym Policjantów. Głównym inicjatorem spływu była Komenda Powiatowa Policji w Chojnicach. Baza spływu mieściła się na polu namiotowym w miejscowości Czernica, nad cieśniną łączącą jeziora Dybrzk i Kosobudno.

Trasa spływu wiodła przez jeziora i rzeki Kaszub Południowych, których piękno mogli podziwiać uczestnicy spływu. W trakcie dwóch dni spływu uczestnicy pokonali łącznie 39 km.

04.-06.06.2010 IX Międzynarodowe Seminarium Sztuk Walki i Technik Interwencji, którego organizatorem był Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej odbyło się w Kaliszu. Uczestnikami seminarium byli przedstawiciele służb mundurowych: Służby Więziennej, Policji, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Straży Miejskiej.

Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie reprezentowali: ppłk SG Jacek **MOKRZYCKI**, ppor. SG Arkadiusz **JEZIEFSKI**.

Tematyka dotyczyła walki wręcz oraz technik interwencji: sposobów obezwładniania osób, obrona przed ciosami i kopnięciami, obrony przed atakiem pałką, nożem, oraz przed zagrożeniem bronią palną, umiejętności walki w krótkim dystansie oraz walki w parterze.

08-09.06.2010

W funkcjonariusze Zespołu Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi Zakładu Prawa Centrum Szkolenia Straży Granicznej zrealizowali zajęcia warsztatowe poświęcone

problematyce Zarządzania Kryzysowego w Straży Granicznej.

09.-10.06.2010 W Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu odbyły się Mistrzostwa Straży Granicznej w Strzelectwie. W imprezie brało udział 11 drużyn w trzech konkurencjach strzeleckich. Mistrzem Straży Granicznej w Strzelectwie została drużyna Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie, II miejsce zajęła drużyna z Podlaskiego Oddziału SG a III miejsce przypadło drużynie Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG.

Najlepszym zawodnikiem mistrzostw okazał się mjr SG Tomasz RÓŻAŃSKI z Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych SG w Lubaniu, drugi wynik uzyskał ppłk SG Sławomir DOROCHOWICZ z Morskiego Oddziału SG, trzecią lokatę wystrzelał mł. chor. SG Damian ŁA-BAJ z Centrum Szkolenia SG w Kętrzynie.

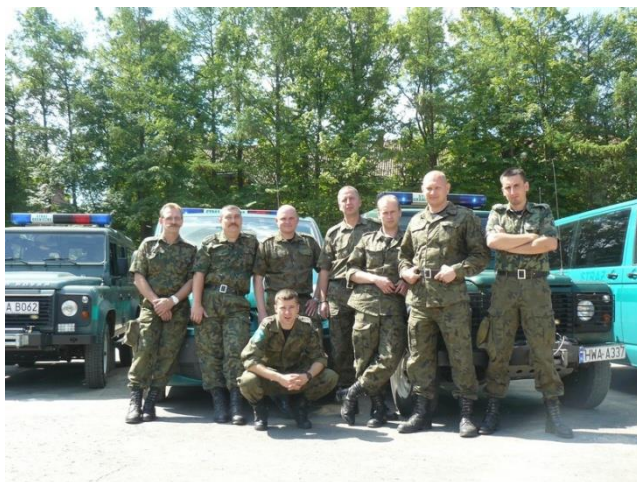
08.-10.06.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej oraz w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej gościli przedstawiciele Policji Granicznej Kosowa w ramach projektu twinningowego: KS 07 IB JLS 01 „Strengthening the Rule of Law – Border and Boundary Police” (Action Plan on Integrated Border Management – Phase 1”). Polska Straż Graniczna uczestniczy jako partner Rządu Wielkiej Brytanii, reprezentowanego przez Northern Ireland Cooperation Overseas (NI-CO) w ww. projekcie.

Celem wizyty było zaprezentowanie praktycznego stosowania prawa UE i Schengen na granicy zewnętrznej UE, a także zaprezentowanie bazy szkoleniowej CSSG i zapoznanie z metodami prowadzenia szkoleń. W ramach wizyty przedstawiciele Policji Granicznej Kosowa odwiedzili Placówki SG w Bezledach oraz Sępopolu a także Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Kętrzynie.

14.-18.06.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbył się kurs doskonalący „Prowadzenie pościgów pojazdami uprzywilejowanymi”. W szkoleniu uczestniczyli funkcjonariusze Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej. Zajęcia prowadzili kpt. SG Leszek **MAKSYMOWICZ** i st. chor. SG Rafał **KRĘCIEWSKI**. Kurs miał na celu podniesienie świadomości istniejących zagrożeń, jakie może napotkać prowadzący pojazd w ruchu drogowym, wykształcić umiejętność radzenia sobie w sytuacjach realnego zagrożenia i co najważniejsze unikania takich zagrożeń.

14.-18.06.2010 W Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie odbyły się warsztaty międzynarodowe „Wykorzystanie środków multimedialnych w nauczaniu języków obcych.”

Do udziału w przedsięwzięciu zaproszeni zostali lektorzy języków obcych z Liwy, Estonii oraz Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Celem spotkania było wzbogacenie warsztatu pracy o materiały dydaktyczne audio i video dostosowane do potrzeb słuchaczy ośrodków szkolenia Straży Granicznej i Policji. Uczestnicy spotkania przeszkoleni zostali w zakresie wykorzystania programów „Audacity” i „Moviemaker”, umożliwiających im tworzenie własnych materiałów dydaktycznych.

14.-18.06.2010 Delegacja w składzie: płk SG Mirosław **NOWACZYK** Zastępca Dyrektora Zarządu Granicznego KG SG i mjr SG Marek **WICHA** z CSSG uczestniczyli w szkoleniu nt. Zintegrowanego Zarządzania Granicami (Integrated Border Management).

Szkolenie odbyło się w ośrodku szkolenia fińskiej Straży Granicznej w Espoo, w którym wzięły udział delegacje z Finlandii, Estonii, Norwegii i Polski.

21.06.2010

W Centrum Szkolenia SG odbyła się uroczystość pożegnania odchodzących na emeryturę funkcjonariuszy:

– ppłk SG Kajetana **SZCZEPAŃSKIEGO**,

– mjr SG Mieczysławę **ŻURAWY**

oraz uroczystość pożegnania pracowników cywilnych:

– Danuty **OLEKSIAK**,

– Jana **UŚCIŁOWICZA**.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji mianował z dniem 21 czerwca 2010 r. na stopień pułkownika Straży Granicznej – ppłk SG Kajetana **SZCZEPAŃSKIEGO**.

Komendant Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie – wyróżnił nagrodą rzeczową **BIAŁĄ BRONIĄ** odchodzących ze służby ppłk. SG Kajetana **SZCZEPAŃSKIEGO**, mjr. SG Mieczysławę **ŻURAWĘ**.

Komendant CS SG za zaangażowanie i duży wysiłek wkładany w przygotowanie zajęć i materiałów dydaktycznych dla kadry CSSG oraz efektywną pracę w wielu zespołach roboczych, a także udzielanie licznych konsultacji kadrze CSSG w zakresie

rozwiązywania problemów dydaktycznych wyróżnił Panią Danutę **OLEKSIĄK** nagrodą pieniężną.

Komendant CS SG za rzetelne i efektywne sprawowanie nadzoru nad przygotowaniem obronnym Centrum Szkolenia Straży Granicznej wyróżnił Jana **UŚCIŁOWICZA** nagrodą pieniężną.